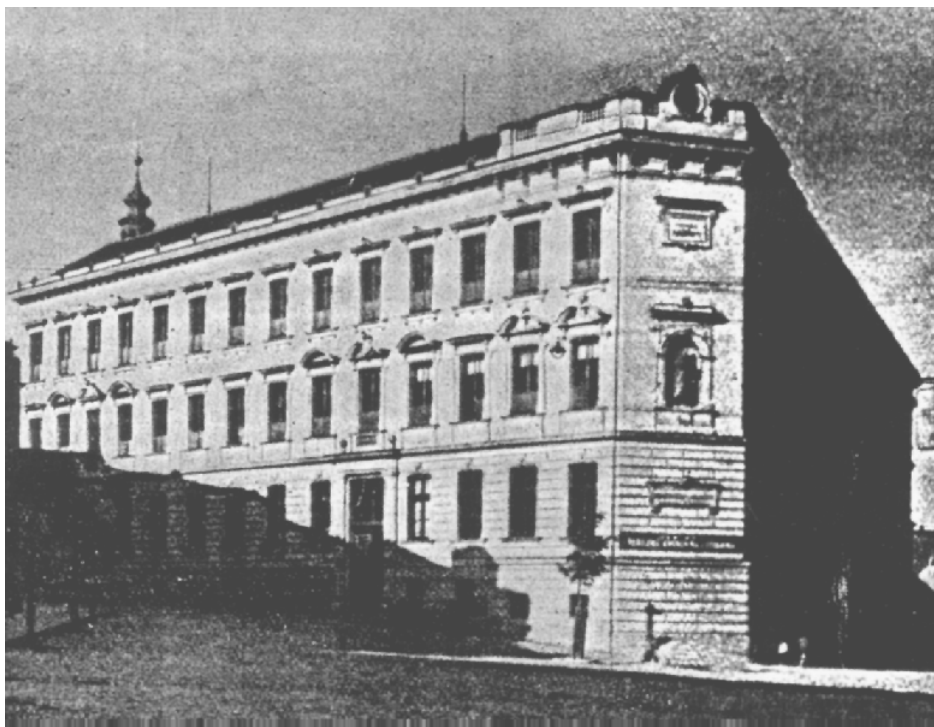

Základní škola Slaný,
Komenského náměstí 618

Školní vzdělávací program
Základní školy Slaný, Komenského náměstí 618

Údaje o škole: Základní škola Slaný, Komenského náměstí 618, 274 01 Slaný,

Ředitel: **Mgr. Miroslav Šindler,**

telefon: **312510051, 602141690**

e-mail: **kancelar@2zsslany.cz, reditel@2zsslany.cz**

www.2zsslany.cz

REDIZO 600044301

IZO 102102147

IČO 43776744

Zřizovatel školy:

Město Slaný

kontakt: Městský úřad Slaný, Velvarská 136, 274 01 Slaný,

tel: 312511111

platnost dokumentu od: **1. 9. 2013**

Upraveno 1. 9. 2023

datum

razítko školy

podpis ředitele

Obsah

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY (<i>stav k 31.1.2023</i>).....	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	5
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	11
UČEBNÍ PLÁN.....	25
VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY.....	27
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	29
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	91
INFORMATIKA.....	118
ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	135
ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	152
ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	211
UMĚNÍ A KULTURA.....	236
ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	252
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	273
DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY.....	291
VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	325
Příloha ŠVP Klasifikační řád.....	329
Klasifikační řád.....	329
Distanční vzdělávání.....	341
Závěr.....	341

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY (stav k 31.1.2023)

Úplnost a velikost školy

Základní škola Slaný, Komenského náměstí 618 je plně organizovanou základní školou, která poskytuje základní vzdělání cca 540 dětem ve věku od šesti do patnácti let. Škola má devět ročníků. Součástí školy je školní družina. Škola nemá vlastní školní jídelnu.

Umístění školy

Školní budova vystavěná v roce 1895 je umístěna v centru města, v blízkosti náměstí a autobusového nádraží. Škola využívá čtyři učebny v budově Gymnázia V.B. Třebízského, vzdáleného cca 10 minut chůze. Tento stav je dán nedostatečnou kapacitou školních budov ve Slaném.

Podmínky školy

Prostorové podmínky ZŠ vycházejí z možností daných historickou budovou. Výuka probíhá v 19 kmenových třídách v budově na Komenského náměstí, ve 2 kmenových třídách v budově gymnázia a v 6 odborných učebnách (2 počítačové učebny, jazyková učebna, přírodovědná učebna, dílna na pracovní vyučování a školní kuchyňka). Součástí školy je malá školní tělocvična. Čtyři oddělení Školní družiny využívají pro svoji činnost vhodné oddělené prostory ZŠ (3 místnosti ŠD) a 1 učebnu. Součástí školní budovy je školní dvůr, jehož součástí je hřiště na odbíjenou s umělým povrchem. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá halu BIOS vzdálenou cca 10 minut chůze, v letních měsících prostory lesoparku Háje a hřiště Slavoj. Výuka plavání probíhá v plaveckém bazénu, výuka bruslení v rámci tělesné výchovy na ledové ploše Víceúčelové sportovní haly.

Charakteristika žáků

Počet žáků školy se pohybuje okolo 530, z toho zhruba třetina dojíždí z okolních obcí.

Škola vzdělává i žáky se specifickými vzdělávacími potřebami – každý školní rok přibližně 60 žáků s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení nebo chování (z toho integrovaných žáků 27). Pro tyto žáky škola organizuje skupiny pro nápravu SPCHU.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 11 učitelů 1. stupně ZŠ, 25 učitelů 2. stupně ZŠ a jazyků, 3 členové vedení školy, 21 asistentů pedagoga a 4 vychovatelky ŠD. Vyučující jazyků, hudební a tělesné výchovy učí na 1. i 2. stupni školy. Sbor tvoří 31 žen a 8 mužů.

Vyučující využívají možnosti dalšího vzdělávání v rámci seminářů a kurzů DVPP.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je v rámci operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost zapojena do projektu „EU peníze školám“. Většina prostředků bude použita na modernizaci učebních pomůcek a vybavení školy, částečně, formou individualizace se zaměří na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků prvního stupně.

Způsoby spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci žáků, místními i regionálními partnery, PP poradnami a jinými institucemi

Dle zákona je zřízena rada školy. Škola organizuje nejméně 3x do roka třídní schůzky, k dalšímu způsobu spolupráce se zákonnými zástupci žáků patří individuální konzultace.

Vedení ZŠ a výchovná poradkyně úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP v Kladně, se Střediskem výchovné péče Slaný, s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Slaný, s Městskou policií ve Slaném a s Policií ČR.

Velmi dobrá spolupráce je navázána s SVČ Ostrov, kde škola využívá především keramickou dílnu a spolupracuje při výuce dopravní výchovy včetně využití dopravního hřiště. Škola spolupracuje i s Městskou knihovnou ve Slaném, jejíž pracovníce připravují programy pro všechny věkové skupiny žáků. Žáci navštěvující školní družinu mají sjednáno dětské divadelní předplatné v Městském divadle ve Slaném.

Pro žáky školy jsou pravidelně organizovány zájezdy na divadelní představení do Prahy v rámci Klubu mladých diváků. K obohacení výuky přispívají i poznávací a jazykové zahraniční zájezdy.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Škola neuvažuje o specifickém zaměření.

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Společné výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy, kterými chce škola směřovat k cílům základního vzdělávání a tím k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Směřovat k naplnění cílů základního vzdělávání a tím dosahovat utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků především pomocí těchto ukazatelů (strategie školy):

- 1) analýza:
 - a) vzdělávacích požadavků klientů - rodičů
 - b) vzdělávacích potřeb žáků
 - c) vzdělávacích možností (prostorových, materiálních, personálních) školy
 - d) silných a slabých stránek školy, příležitostí a hrozeb
- 2) stanovení vzdělávacích priorit (na základě provedené analýzy, projeví se v konkrétní skladbě vyučovacích předmětů, v jejich týdenních hodinových dotacích a v obsahu učebních osnov)
- 3) dalšího rozvíjení silných stránek školy
- 4) postupného vybudování podmínek úspěšného vzdělávání v ZŠ Komenského nám. Slaný, těmito podmínkami jsou:
 - a) žák usilující vědomě o své vzdělávání a spolupracující rodič
 - b) učitel přistupující tvořivě ke vzdělávání žáků
 - c) vzdělávací program

Dvě základní taktiky, jak žáky směřovat ke klíčovým kompetencím jsou:

- 1) správně nastavit a jasně formulovat všechny konkretizované výstupy v učebních osnovách (mají konkretizovat závazné výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů v RVP)
- 2) naplňováním těchto osnov dosáhnout očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů v RVP

Vzdělávací priority školy (Školního vzdělávacího programu)

ŠVP respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Na základě provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků klientů (rodiče) a zřizovatele škola stanovila následující vzdělávací priority:

- 1) Poskytovat kvalitní základní vzdělání s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Chceme být pohodová škola - obsahem vzdělání, demokratickými principy, vztahy ve škole, respektováním osobnosti žáka, diferencovaným přístupem a příjemným prostředím.**
- 2) Připravit žáky na další studium a jejich začlenění do veřejného života. Podporovat samostatné myšlení a odpovědné rozhodování žáků tak, aby byli schopni zhodnotit své možnosti a vhodně zvolit obor dalšího vzdělávání.**
- 3) Rozvíjet schopnosti jazykově nadaných žáků obsáhlejší výukou cizích jazyků.**
- 4) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků**
 - v mateřském jazyce,
 - v cizím jazyce,
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

ŠVP bude podporovat další snahy školy:

1. Pomáhat žákům se speciálními vzdělávacími potřebami:

Skupinu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tvoří

- žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování)
- žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)
- žáci se sociálním znevýhodněním (vzdělávání této skupiny žáků má svá specifika).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována samostatná část ŠVP.

2. Věnovat se žákům mimořádně nadaným:

Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Učitelé budou volit takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup žáka – například: diferencované zadávání úkolů ve školní práci, individuální zadávání složitějších úkolů, učení navzájem, vhodné zvolené role ve skupinové práci. Vzdělávání mimořádně nadaným žákům je věnována samostatná část ŠVP.

3. Podporovat rozvíjení dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách.

Průřezová témata

Průřezová témata (uvedená v RVP ZV) tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Patří sem:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Průřezová témata nebudou vyučována jako samostatné předměty. Obsah průřezových témat bude vyučován ve vyučovacích předmětech tak, jak vyplývá z konkrétního rozpracování obsahu vzdělávacích oborů do jednotlivých ročníků.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **Charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů). Výběr témat a způsob jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří *povinnou součást základního vzdělávání*. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV¹. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. **Osobnostní a sociální výchova**
2. **Výchova demokratického občana**
3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
4. **Multikulturní výchova**
5. **Environmentální výchova**
6. **Mediální výchova**

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepečení, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem "Člověk ve společnosti", "Člověk jako jedinec". Konkrétně k tématům "lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití" (Člověk ve společnosti) a "podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět

člověka, osobní rozvoj" (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulačního jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického chování – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Doplnující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

1. 1. Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebezpoznání a sebezpojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

1.2. Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence

1.3. Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců - občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- 2.1 Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- 2.2 Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- 2.3 Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- 2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahu zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova, jako doplňující vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu

- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- 3.1 Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy**
- 3.2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů**
- 3.3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže**

Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která ze zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- 4.1 Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě**
- 4.2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy**
- 4.3 Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku**

- 4.4 Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání**
- 4.5 Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty**

Enviromentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Vzdělávací Oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblastí vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa

- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Tematické okruhy:

- 5.1 Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)**
- 5.2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)**
- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)**

- 5.4 Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)**

Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)

- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- 6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu**
- 6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)**
- 6.3 stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)**
- 6.4 vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu**
- 6.5 fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách**

Tematické okruhy produktivních činností:

- 6.6 tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení**
- 6.7 práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v**

týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Průřezová témata - kódování

1. Osobnostní a sociální výchova

1.1. Osobnostní rozvoj

1.1.1. Rozvoj schopností poznávání

1.1.2. Sebepoznání a sebepojetí

1.1.3. Seberegulace a sebeorganizace

1.1.4. Psychohygienu

1.1.5. Kreativita

1.2. Sociální rozvoj

1.2.1. Poznávání lidí

1.2.2. Mezilidské vztahy

1.2.3. Komunikace

1.2.4. Kooperace a kompetice

1.3. Morální rozvoj

1.3.1. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

1.3.2. Hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana

2.1. Společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

2.2. Občan, občanská společnost

2.3. Formy participace občanů v politickém životě

2.4. Principy demokracie jako *formy vlády a způsobu rozhodování*

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1. Evropa a svět nás zajímá

3.2. Objevujeme Evropu a svět

3.3. Jsme Evropané

4. Multikulturní výchova

4.1. Kulturní diference

4.2. Lidské vztahy

4.3. Etnický původ

4.4. Multikulturalita

4.5. Princip sociálního smíru a solidarity

5. Environmentální výchova

5.1. Ekosystémy

5.2. Základní podmínky života

5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.4. Vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova

6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

6.3. Stavba mediálních sdělení

6.4. Vnímání autora mediálních sdělení

6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti

6.6. Tvorba mediálního sdělení

6.7. Práce v realizačním týmu

UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty						Celkem	1. stupeň				Celkem	2. stupeň		
		1.	2.	3.	4.	5.		1. - 5. ročník	6.	7.	8.		9.	5. - 9. ročník	
								Minimální časová dotace						Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8*	9*	9*	7*	7*	40	33	5*	4*	4	4	17	15	
	Cizí jazyk			3	3	3	9	9	3	3	3	3	12	18	
	Další cizí jazyk						0	-		2	2	2	6		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5*	5*	5*	5*	24	20	5*	4*	4	4	17	15	
Informatika	Informatika				1	1	2	2	1	1	1*	1	4	4	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3*	-	-	12	11	-	-	-	-	-	0	
	Přírodověda	-	-	-	1	1									
	Vlastivěda	-	-	-	1	2									
Člověk a společnost	Dějepis	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	11	10	
	Občanská výchova	-	-	-	-	-	-	-	0	1	1*	1			
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	2*	25	20	
	Chemie	-	-	-	-	-			-			2			2
	Přírodopis	-	-	-	-	-			-	2	2	2			1
	Zeměpis	-	-	-	-	-			-	2*	2*	2*			1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	1	1	1	0	9	9	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	-	-	-	-	-	12	-	1	1*		1	11	10	
	Tělesná výchova	3*	3*	2	2	2			10	2	2	2			2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	2*	2*	7	5	1	1	1*	1	4	3	
Volitelný předmět										1*	1*	4*	6		
Průřezová témata															
Dílčí časová dotace		17	18	22	22	23	102	102	26	25	26	27	104	104	
Disponibilní časová dotace		3	4	3	3	3	16	16	3	5	5	5	18	18	
Celková časová dotace		20	22	25	25	26	118	118	29	30	31	32	122	122	

* označení hodin v nichž je využita disponibilní časová dotace

Disponibilní časová dotace

ročník celkem hodin předměty

1. roč.	3 hodiny	2 hod. český jazyk, tělesná výchova
2. roč.	4 hodiny	2 hod. český jazyk, matematika, tělesná výchova
3. roč.	3 hodiny	český jazyk, matematika, prvouka
4. roč.	3 hodiny	český jazyk, matematika, pracovní činnosti
5. roč.	3 hodiny	český jazyk, matematika, pracovní činnosti
6. roč.	3 hodiny	zeměpis, matematika, český jazyk
7. roč.	5 hodin	český jazyk, matematika, zeměpis, rodinná výchova, volitelný předmět
8. roč.	5 hodin	zeměpis, občanská výchova, informatika, pracovní činnosti, volitelný předmět
9. roč.	5 hodin	fyzika, 4 hodiny volitelných předmětů

Poznámky:

Volitelné předměty:

1. Cvičení z českého jazyka
2. Cvičení z matematiky
3. Konverzace v cizím jazyce
4. Technické kreslení
5. Sportovní hry
6. Výtvarná výchova
7. Literárně dramatická výchova
8. Základy administrativy
9. Základy ekonomiky a účetnictví
10. Etická výchova
11. Chemické praktikum
12. Informatika
13. Ekologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytčené vzdělávací priority. ŠVP rozlišuje vzdělávací předměty: závazné, (povinně) volitelné a nepovinné. Školní vzdělávací program umožňuje i existenci zájmových útvarů (zájmových kroužků), které mohou mít různé formy organizace i různé zdroje financování (včetně příspěvku rodičů).

Volitelnými předměty škola reaguje na aktuální vzdělávací požadavky žáků a na aktuální vzdělávací podmínky a možnosti školy. Škola v učebních plánech pro daný školní rok uvede které volitelné předměty, ve kterých ročnících a v jaké týdenní hodinové dotaci nabízí. Žáci jsou povinni (v závazném počtu hodin pro daný ročník) vybrat si z uvedené nabídky. O zařazení žáka do skupiny volitelného předmětu rozhoduje ředitel školy. Volitelné předměty jsou samostatně klasifikovány a uváděny na vysvědčení.

SKLADBA VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ ŠVP

A) Závazné vyučovacích předměty :		vztah ke vzdělávací oblasti	(vztah k oboru vzdělávací oblasti):
1. Český jazyk a literatura	Čj	Jazyk a jazyková komunikace	(Český jazyk a literatura)
2. Cizí jazyk	Aj, Nj, Fj, Rj	Jazyk a jazyková komunikace	(Cizí jazyk)
3. Další cizí jazyk	Aj, Nj, Fj, Rj	Jazyk a jazyková komunikace	(Cizí jazyk)
4. Matematika	M	Matematika a její aplikace	(Matematika a její aplikace)
5. Informatika	Inf	Informatika	(Informatika)
6. Prvouka	Prv	Člověk a jeho svět	(Člověk a jeho svět)
7. Vlastivěda	VI	Člověk a jeho svět	(Člověk a jeho svět)
8. Přírodověda	Př	Člověk a jeho svět	(Člověk a jeho svět)
9. Dějepis	D	Člověk a společnost	(Dějepis)
10. Občanská výchova	Ov	Člověk a společnost	(Výchova k občanství)
11. Rodinná výchova	Rv	Člověk a zdraví	(Výchova ke zdraví)
12. Fyzika	F	Člověk a příroda	(Fyzika)
13. Chemie	Ch	Člověk a příroda Člověk a zdraví	(Chemie) (Výchova ke zdraví)
14. Přírodopis	Př	Člověk a příroda Člověk a zdraví	(Přírodopis) (Výchova ke zdraví)
15. Zeměpis	Z	Člověk a příroda	(Zeměpis)
16. Hudební výchova	Hv	Umění a kultura	(Hudební výchova)
17. Výtvarná výchova	Vv	Umění a kultura	(Výtvarná výchova)
18. Tělesná výchova	Tv	Člověk a zdraví	(Tělesná výchova, Výchova ke zdraví)
19. Pracovní činnosti	Pč	Člověk a svět práce	(Člověk a svět práce)

B) Volitelné předměty

1. Cvičení z českého jazyka	CvČj
2. Cvičení z matematiky	CvM
3. Konverzace v cizím jazyce	KAj, KNj, KFj, KRj
4. Technické kreslení	Tk
5. Sportovní hry	SH
6. Výtvarná výchova	VVV
7. Literárně dramatická výchova	LDV
8. Základy administrativy	ZA
9. Základy ekonomiky a účetnictví	ZEU
10. Etická výchova	Etv
11. Chemické praktikum	ChP
12. Informatika – MS OFFICE	InV
13. Ekologie	Ek

C) Nepovinné předměty

1. Informatika	Inf
2. Literárně dramatická výchova	LDV

D) Zájmové útvary

1. Doučovací kroužky
2. Dovedné ruce
3. Míčové hry
4. Sportovní gymnastika
5. Aerobik
6. Pilates

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**². Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka³. Vzdělávání v Cizím jazyce

² Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků musí škola daných 6 disponibilních hodin využít pouze pro výuku Dalšího cizího jazyka, nebo v odůvodněných případech pro upevňování a rozvíjení Cizího jazyka.

³ V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)⁴.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

⁴ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru**1. stupeň****1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

- 1.1 *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- 1.2 *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- 1.3 *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- 1.4 *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- 1.5 *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- 1.6 *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- 1.7 *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- 1.8 *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- 1.9 *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- 1.10 *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- 1.11 *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- 1.1p *čte s porozuměním jednoduché texty*
- 1.2p *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- 1.4p, 1.5p, 1.6p 1.7p *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- 1.8p *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- 1.9p *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- 1.9p1 *spojuje písmena a slabiky*
- 1.9p2 *převádí slova z mluvené do psané podoby*
- 1.9p3 *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
- 1.10p *opisuje a přepisuje krátké věty*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 1.1 *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
- 1.2 *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
- 1.3 *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- 1.4 *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
- 1.5 *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
- 1.6 *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- 1.7 *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- 1.8 *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- 1.9 *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
- 1.10 *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

1.16p, 1.21p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustraci a domluví se v běžných situacích

1.16p1 má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

1.18p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

1.20p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

1.20p1 opisuje a přepisuje jednoduché texty

1.20p2 píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

1.20p3 píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy

1.20p4 ovládá hůlkové písmo

tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo (U)

- 1.1 **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2 **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3 **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- 1.4 **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 2.1 *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- 2.2 *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- 2.3 *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost*
- 2.4 *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- 2.5 *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- 2.6 *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- 2.7 *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- 2.8 *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- 2.1p zná všechna písmena malé a velké abecedy
 2.1p1 rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
 2.1p2 tvoří slabiky
 2.1p3 rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
 2.8p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 2.9 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná
 2.10 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
 2.11 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
 2.12 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
 2.13 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
 2.14 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
 2.15 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
 2.16 píše správně *i/y* ve slovech po obojetných souhláskách
 2.17 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.11p pozná podstatná jména a slovesa
 2.14p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
 2.16p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
 - určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek *dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo (U)

- 2.1 **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
 2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
 2.3 **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
 2.4 **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
 2.5 **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 3.1 *čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- 3.2 *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- 3.3 *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- 3.4 *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1 *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*
- 3.2 *reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*
- *při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

Žák

- 3.5 *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- 3.6 *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- 3.7 *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- 3.8 *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.5p, 3.6p *dramatizuje jednoduchý příběh*
- 3.5p1, 3.6p1 *vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek*
- 3.6p2 *čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy*
- 3.6p3 *určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti*
- 3.8p *rozlišuje prózu a verše*
- *rozlišuje pohádkové prostředí od reálného*
- *ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*

Učivo (U)

- 3.1 **poslech literárních textů**
- 3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**
- 3.3 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- 3.4 **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň**4. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA****Očekávané výstupy (OVO)**

žák

- 4.1 *odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*
- 4.2 *rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*
- 4.3 *rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*
- 4.4 *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*
- 4.5 *odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*
- 4.6 *v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*
- 4.7 *zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*
- 4.8 *využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*
- 4.9 *uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*
- 4.10 *využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.1p, 4.8p *čte plynule s porozuměním; reprodukuje text*
- 4.4p, 4.5p *komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk*
- 4.9p; 4.10p *dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*

Učivo (U)

- 4.1 **čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- 4.2 **naslouchání** - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- 4.3 **mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- 4.4 **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

5. JAZYKOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

*spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova**rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh**samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami**správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci**využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace**rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí**v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí**rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:*

žák

5.3p *orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*5.4p *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*5.4p1, 5.5p *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*5.6p *rozezná větu jednoduchou od souvětí*5.7p *správně píše slova s předponami a předložkami*5.7p1 *zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis*5.7p2 *zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem***Učivo (U)**

- 5.1 **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- 5.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- 5.3 **tvarosloví** - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- 5.4 **skladba** - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- 5.5 **pravopis** - lexikální, morfologický, syntaktický
- 5.6 **obecné poučení o jazyce** - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

6. LITERÁRNÍ VÝCHOVA**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

6.1 *uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*6.2 *rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*6.3 *formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*6.4 *tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*6.5 *rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*

- 6.6 *rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*
- 6.7 *uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*
- 6.8 *porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*
- 6.9 *vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.1p *orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku*
- 6.3p *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- 6.6p *rozezná základní literární druhy a žánry*
- 6.9p *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
-má pozitivní vztah k literatuře

Učivo (U)

- 6.1 **tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- 6.2 **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- 6.3 **základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- 6.4 **literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

VZDĚLÁVACÍ OBOR CIZÍ JAZYK**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru**

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- 1.1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- 1.2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- 1.3. rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 1.4. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 1.5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- 1.6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*

Očekávané výstupy – 2. období

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- 2.1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- 2.2. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 2.3. rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- 2.2p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

3. MLUVENÍ

žák

- 3.1. se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- 3.2. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 3.3. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p pozdraví a poděkuje*
- 3.2p sdělí své jméno a věk*
- 3.3p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

*4.1. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům**4.2. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

*4.2p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)***5. PSANÍ**

žák

*5.1. napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života**5.2. vyplní osobní údaje do formuláře***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

1. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
3. tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
4. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

*1.1. rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně**1.2. rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

*1.1p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů**1.2p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby***2. MLUVENÍ**

žák

*2.1. zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích**2.2. mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech**2.3. vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

2.1p *odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby***3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**

žák

3.1. *vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech*3.2. *rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

3.1p *rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)***4. PSANÍ**

žák

4.1. *vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*4.2. *napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat*4.3. *reaguje na jednoduché písemné sdělení***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

4.3p *reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Učivo

1. **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby
2. **slovní zásoba** rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
3. **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
4. **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

DALŠÍ CIZÍ JAZYK**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****Očekávané výstupy****1.POSLECH S POROZUMĚNÍM**

žák

- 1.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně*
- 1.2 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- 1.3 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka*
- 1.2p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*
- 1.3p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)*
- rozumí jednoduchým pokynům učitele*

2.MLUVENÍ

žák

- 2.1 se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- 2.2 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 2.3 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*
- 2.2p sdělí své jméno a věk*

3.ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- 3.1 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům*
- 3.2 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*
- 3.3 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.2p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

4.PSANÍ

žák

- 4.1 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři*
- 4.2 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 4.3 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

4.2p *reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby***Učivo**

1. zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
2. slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
3. tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
4. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Předmět: Český jazyk a literatura – 1. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení <ul style="list-style-type: none"> - výcvik čtení (přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení hlásek, slabik, slov, uvědomělé čtení slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností - hlasité čtení z čítanek, slabikáře a časopisů - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací) • naslouchání <ul style="list-style-type: none"> - výcvik praktického naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) • mluvený projev <ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu: dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, blahopřání, vzkaz, vypravování, dialog - sdělování krátkých zpráv, krátké mluvené projevy - základní komunikační pravidla: oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta 	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.11 1.1p, 1.2p, 1.4p, 1.5p, 1.6p,</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>M 1, Prv 1, Vv 1, Pč 1, Tv 1, Hv 1</p> <p>PT: 1. Osobnostní a sociální výchova 1.1 Osobnostní rozvoj 1.1.1 1.2 Sociální rozvoj 1.2.1 1.2.2 1.3 Morální rozvoj 1.3.1 1.3.2 4. Multikulturní výchova 4.1 Kulturní diference 4.2 Lidské vztahy</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena, slabiky, slova, interpunkci, znaménka; kontroluje vlastní písemný projev ▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> – činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) – psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) – orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury – kvalitativní znaky písma – poznávání psaní a osvojování písmen, slabik slov – psaní krátkých slov a jednoduchých vět – opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát – psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty – vytváření základů rukopisu: čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu 	<p>OV: 1.8, 1.9, 1.10 1.8p, 1.9p, 1.9p1-1.9p3, 1.10p</p> <p>U: 1.4</p> <p>M 1, Prv 1, Vv 1, Pč 1, Tv 1, Hv 1</p>

Předmět: Český jazyk a literatura – 1. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky; ▪ rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky (písmena), srozumitelně mluví, uvědoměle čte, vyjadřuje svoji zkušenost; ▪ spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídajících možnostem žáka 1. ročníku 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - věta, slovo, slabika, hláska - písmeno malé, velké, tištěné, psané - tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky - hlasité a tiché čtení - článek, nadpis, řádek, odstavec - rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní - poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám - rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení - uvědomělé čtení, plynulé spojování hlásek, slabik i slov, výslovnost délky hlásek 	<p>OV: 2.1 2.1p, 2.1p1, 2.1p2</p> <p>U: 2.1</p> <p>M 1, Prv 1, Vv 1, Pč 1, Hv 1, Tv 1</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů <ul style="list-style-type: none"> - co rádi posloucháme - volná reprodukce slyšeného textu • zážitkové čtení a naslouchání, <ul style="list-style-type: none"> - co rádi čteme - povídáme si nad literárním textem - poznáváme postavy pohádky a seznamuje se s postavami povídky ze života dětí - hodnotíme jejich vlastnosti - vyjadřujeme své pocity z četby • tvořivé činnosti s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> - rozpočítávala, hádanky, říkadla, přísloví - básně pro děti a o dětech - přednes říkadel, krátkých básní - vyprávění, pohádka - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy <ul style="list-style-type: none"> - učíme se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti: rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, divadelní představení (loutkové, maňáskové) herec, spisovatel, kniha, čtenář, časopis, ilustrace 	<p>OV: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 3.1p, 3.2p</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>M 1, Prv 1, Vv 1, Pč 1, Hv 1, Tv 1</p> <p>PT: 4. Multikulturní výchova 4.1 Kulturní diference 4.2 Lidské vztahy</p>

Český jazyk – 2. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování ▪ dodržuje posloupnost děje na základě pozorování ▪ pojmenuje předměty a jejich vlastnosti ▪ přechází k plynulému čtení textu bez slabikování ▪ užívá správný slovní přízvuk ▪ čte s porozuměním nahlas i potichu ▪ umí naslouchat textu ▪ spojuje obsah textu s ilustrací ▪ vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy ▪ recituje básně ▪ čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich ▪ píše písmena a číslice podle normy psaní ▪ správně spojuje písmena a slabiky ▪ používá znaménka ve slovech i větách ▪ opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě 	<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova</p> <p>Základní formy společenského styku Děj, základ vypravování Jednoduchý popis</p> <p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <p>Plynulé čtení jednoduchých textů Slovní přízvuk Čtení hlasité a tiché Soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy Text a ilustrace Vyprávění, dramatizace pohádek a povídek Báseň, verš, rým Individuální četba</p> <p style="text-align: center;">Psaní</p> <p>Tvary písmen abecedy Spojování písmen, slabik Umísťování diakritických znamének Opis, přepis</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1-5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 1.1p, 1.2p, 1.4p, 1.5p, 1.6p, 1.8p, 1.9p, 1.9p1-3, 1.10p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 Prv 2. r., Pč 2. r., Vv 2.r.</p> <p>OV: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 3.1p, 3.2p</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 Vv 2.r., Hv 2. r., Pč 2. r., Prv 2. r.</p> <p>Vv 1. r., Vv 2. r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty ▪ rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací ▪ řadí věty podle děje ▪ určí nadřazenost a podřazenost slov ▪ řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl ▪ rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách ▪ vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy ▪ zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, v-f, h-ch ▪ umí dělit slova na konci řádku ▪ aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ▪ seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa, spojky a předložky v textu ▪ rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat 	<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <p>Věta jednoduchá, souvětí Druhy vět Pořadí vět v textu Věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené a podřazené Pořádek slov ve větě Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek Abeceda Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov Význam slabiky pro dělení slov Písmeno ě ve slovech Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky Vlastní jména osob a zvířat</p>	<p>OV: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 2.1p, 2.1p1-3, 2.8p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>Prv 2. r.</p> <p>PT: 1.1.1, 1.1.2, 1.2.3 4.2, 4.5 5.3 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p>

ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí věty a souvětí, spojuje věty, doplňuje souvětí, vyhledává je ve větě jednoduché • třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná, spisovná a nespisovná • rozlišuje ve slově kořen slova • rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik • vyslovuje slova se správným přízvukem • pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních • určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky • skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední • uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek • určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím • procvičuje slovosled • vybírá vhodné prostředky • sestaví nadpis a člení projev • pojmenovává předměty a děje • tvoří otázky • vypravuje podle obrázků • popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti • je schopen využít jednoduchou osnovu • požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis 	<p>Mluvnice:</p> <p>věta jednoduchá a souvětí věta a jednoduchá a její stavba základní skladební dvojice nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná, jednoznačná a mnohoznačná hláskosloví stavba slova - kořen slova, část předponová vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování</p> <p>Sloh:</p> <p>stylizace a kompozice jazykové prostředky členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis osnova společenský styk a jeho formy</p>	<p>OV – 2.1,2.2,2.3,2.4,2.5,2.6,2.7,2.8 2.1p,2.1p1—3,2.8p</p> <p>Pt – 1 Pt – 3 Pt – 4 Pt - 6</p>

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá vhodných jazykových prostředků • sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce • dodržuje následnost dějové složky • docvičuje různé popisy • sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis a adresu <ul style="list-style-type: none"> • žák užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpoznává slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá • rozlišuje část předponovou a příponovou • kořen slova • rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní • uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov • poznává slovní druhy neohebné • skloňuje podstatná jména • vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu • rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací • určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy • určuje podmět a přísudek • píše i-y v přičestí minulém • ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů 	<p>1. Komunikační a slohová výchova:</p> <p>stylizace a kompozice osnova, nadpis, členění projevu</p> <p>popis rostlin, zvířat a věcí formy společenského styku</p> <p>2. Jazyková výchova:</p> <p>nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená</p> <p>stavba slova – kořen, předpona a přípona</p> <p>předložky</p> <p>vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z</p> <p>slovní druhy – ohebné, neohebné vzory podstatných jmen infinitiv sloves, určité slovesné tvary</p> <p>slovesné způsoby</p> <p>stavba věty podmět a přísudek</p> <p>shoda podmětu s přísudkem vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států - jednoslovná</p>	<p>OV: 1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.19, 1.21, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 1.16p,1.16p1,2.11p,2.14p,2.16p,3.5p,3.6p,3.8p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>Čj 3. r. Přv 4. r. Vls 4. r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu • vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti • čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů • dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy • rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby • využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník • navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich • rozumí literárním pojmům 	<p>3. Literární výchova:</p> <p>rozvoj techniky čtení</p> <p>čtení textů uměleckých a populárně naučných</p> <p>tiché čtení s porozuměním</p> <p>tvořivá práce s literárním textem</p> <p>práce s dětskou knihou</p> <p>výběr četby podle osobního zájmu</p> <p>divadelní a filmová představení</p> <p>základy literatury</p> <p>poezie: lyrika, epika, rytmus</p> <p>próza: pověst, povídka</p>	<p>Pč 3. r.</p> <p>Hv 3. r.</p> <p>Pč 4.r.</p> <p>Hv 4.r.</p> <p>Vv 4.r.</p> <p>Pt:</p> <p>1.1.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4</p> <p>1.3.1, 1.3.2</p> <p>2.1</p> <p>3.3</p> <p>4.2</p> <p>5.3</p> <p>6.1, 6.2, 6.3, 6.6, 6.7</p>

Český jazyk – 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen napsat dopis – jeho části • sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění • procvičuje dovednosti vypravovat, sestaví osnovu vyprávění • zvládá vlastní popis, popis předmětu a děje • sám sestaví a podá telegram, vede telefonický rozhovor • používá tiskopisy a dokáže je vyplnit • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu • osvojuje si komunikaci v různých situacích • osvojuje si základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace • umí napsat blahopřání, zprávu, oznámení, pozvánku, vzkaz, inzerát <ul style="list-style-type: none"> • žák čte přiměřeně náročné texty plynule, s porozuměním, nahlas i potichu, vyjádří své pocity z přečteného textu a názoru o něm • čte procítěně s prvky uměleckého přednesu • předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy • rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjádří své názory, tvoří literární text na dané téma • dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky • orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku, porovnává ilustrace různých výtvarníků • zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník • navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je • při jednoduché analýze literárních textů používá základní literární pojmy • dokáže využívat různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet 	<p style="text-align: center;">1. Komunikační a slohová výchova:</p> <p>Dopis Reprodukce jednoduchých textů Vypravování Popis předmětu, děje, pracovního postupu Telegram Tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky Vyjadřování v běžných komunikačních situacích Informování, odmítání, omluva, pozdrav, žádost, vyjednávání Kritické vnímání mediálních sdělení Blahopřání, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz</p> <p style="text-align: center;">2. Literární výchova:</p> <p>Výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu Předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka Volná reprodukce přečteného textu Dramatizace, scénky Besedy o knihách Zápis textu, tvorba vlastních textů Divadelní a filmová představení, televizní tvorba Poezie: lyrika, epika, přinášení významů, přirovnání Proza: čas a prostřední děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč Pohádka, bajka, povídka, hádanka, říkanka, báseň, pověsti Věcná i odborná literatura Porozumění různým druhům textů</p>	<p>OV: 1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21 1.16p,1.16p1,1.18p, 1.20p, 1.20p1-4,1.21p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>Pě 5. r., Př 5. r., Vv 5. r., Aj 5. r.</p> <p>OV: 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 3.5p,3.5p1,3.6p, 3.6p1-3.3.8p</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 Hv 5. r., Vv 4. r., Vv 5. r., Pě 5. r.</p> <p>Vls 5. r.</p> <p>Pě 5. r., Př 5. r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák si průběžně osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání • porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, cvičí pravopis – užívá správné koncovky • doplňuje předpony a přípony podle smyslu • osvojuje si základní význam předpon • používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin • získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě – bje, vě – vje a pě, mě - mně • používá předložky v praxi • dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních • píše pravopisně správně vlastní jména • osvojuje si užívání a určování slovních druhů • určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru • rozpozná druhy přídavných jmen, používá i-y v koncovkách přídavných jmen měkkých a tvrdých • rozezná mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas • orientačně se seznámí se slovesným způsobem • nahrazuje podstatná jména zájmeny, • vyhledává je v textu • určuje základní větné členy • vyhledává různé podměty • užívá několikanásobné podměty ve větách • píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého • určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů • užívá vhodné spojovací výrazy • osvojí si psaní věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči 	<p>3. Jazyková výchova:</p> <p>Mateřský jazyk – prostředek k dorozumívání Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro příbuzná slova Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz Přídavná jména odvozená od podstatných jmen zakončená na s – ský – ští Skupiny bě – bje, vě – vje, pě a taky mě – mně (bje, vje – tak kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je), dělení slov na konci řádku Předložky s, z Pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) Vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů Tvarosloví – slovní druhy Mluvnické kategorie podstatných jmen Přídavná jména Slovesa Zájmena – jejich druhy, zájmena osobní Skladba – základní větné členy Podmět vyjádřený a nevyjádřený Podmět několikanásobný Přísudek slovesný, shoda přísudku s podmětem Věta jednoduchá a souvětí Přímá řeč – nepřímá řeč</p>	<p>OV: 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17 2.11p, 2.14p, 2.16p</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>Aj 4. r., Aj 5. r.</p> <p>PT: 1.1.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2. 4 3.1, 4.1, 4.5 5.4 6.1, 6.2, 6.6</p>

Český jazyk – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s jazykem národním, mateřským, se spisovnými a nespisovnými jazykovými prostředky • rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje • určí mluvnické kategorie u podstatných jmen, aplikuje znalost na písemný projev • rozpozná podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková • určí druhy přídavných jmen, seznámí se / informativně/ se stupňováním • určí osobu, číslo, způsob a čas u sloves • nově se seznámí se slovesným způsobem • rozpozná druhy zájmen a číslovek • vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu přísudku s podmětem • rozliší přísudek slovesný od jmenného se sponou, • určuje rozvíjející větné členy – předmět, příslovečné určení místa, času, způsobu, přívlástek shodný a neshodný • v písemném projevu procvičuje pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický 	<p style="text-align: center;">4. JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Úvod o českém jazyce</p> <p>Zvuková a písemná podoba slova a věty Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Zájmena a číslovky Skladba</p> <p>Pravopis -lexikální, slovotvorný, morfologický</p>	<p>OV:5.1, 5.3, 5.6</p> <p>U: 5.1,5.2,5.3 Hv II. st. OV:5.3, 5.4 U:5.3,5.5</p> <p>OV:5.6 U:5.4</p> <p>OV:5.7 U:5.5</p> <p>OV:5.3p,5.4p,,5.6p, 5.7p,5.7p1,5.7p2</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní slohové útvary • sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost • užívá vhodných jazykových prostředků • vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu • vyhledá hlavní myšlenky v textu • podá informaci stručně a zřetelně • dbá na výběr vhodných slov při nácviu popisu • stylizuje dopis a rozvíjí kultivovaný písemný projev • <ul style="list-style-type: none"> • vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků, rozvíjí fantazii hrou • seznámí se základními literárními pojmy • úvod do poezie, rozliší sloku od verše • reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy • odliší pověst od pohádky • vysvětlí vznik bajky a legendy • seznámí se s vybranými díly a autory dětské literatury • • zdůvodní vztah literatury se životem 	<p>5. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Sloh- slohové útvary Vypravování Práce s textem Zpráva a oznámení Popis Dopis osobní</p> <p>6. LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidová slovesnost Literatura a skutečnost – próza, poezie, drama, lyrika, epika Poezie Pohádky Pověsti, báje Bajky a legendy Povídky ze života dětí Literárně výchovné aktivity</p>	<p>OV:4.2:,4.3,4.4,4.8 U:4.2,4.3,4.4</p> <p>VV II.st.</p> <p>OV:4.2,4.3 U:4.2,4.3 Inf 5. r. OV:4.4,6.6 U:4.4 OV:4.8p,4.4p, 6.6p</p> <p>OV:6.1, U:6.1 Vls4.r.</p> <p>OV:6.3 U:6.3 OV:6.1p,6.3p Pt:1.1, 1.1.2., 1.2.3., 4.2, 4.3,4.4, 4.5, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4,6.5, 6.6, Test,ústní zkoušení,modelová situace,exkurze,referát práce ve skupinách</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatně a plynule hovořit na dané téma • kultivovaně a výstižně komunikuje s vrstevníky i dospělými • dosahuje zajímavosti vypravování scény z divadelní hry, z knihy a filmu, vytváří osnovu • dbá na výběr vhodných jazykových prostředků • dokáže vystihovat povahu člověka, jeho schopnosti a zvláštnosti • využívá přísloví a pořekadla • seznámí se s psaním úředního dopisu • rozlišuje v textu ohebné a neohebné sl. druhy, dokáže je určit • využívá příslovecné spřežky • umí nahrazovat příslovce v opačném významu • vyhledává jednoznačná a mnohoznačná slova • dokáže vhodně volit slova • používá daná slova vhodně ve větách, slohových a literárních útvarech • využívá znalosti termínů z ostatních vyuč. předmětů • navazuje na své znalosti a zvládá další slovesné kategorie • převádí slovesa z trpného a činného rodu 	<p><u>4. Komunikační a slohová výchova</u></p> <p><u>Praktické formy slohu</u> řečnická cvičení dialog <u>Vypravování</u></p> <p><u>Popis</u> výrobku, uměleckého díla pracovního postupu</p> <p><u>Charakteristika</u> vnější vnitřní</p> <p><u>Dopis úřední</u></p> <p><u>5. Jazyková výchova</u></p> <p><u>Slovní druhy</u> neohebné</p> <p><u>Význam slov</u> slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma homonyma antonyma slova citově zabarvená termíny</p> <p><u>Slovesa – slovesné kategorie</u> vid dokonavý a nedokonavý rod činný a trpný</p>	<p>OV: 4.3.,4.4.,4.5.,4.6., 4.7. U: 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. VI 5.r.,Př 5.r.,Tv 2.st.</p> <p>OV: 4.10. U: 4.2,4.3., 4.4. Rv 6.r.,Ov 6.r.,Vv 2.st.</p> <p>OV: 4.10. U: 4.3., 4.4 Pč 1.,2. st., VV 2.st. OV: 4.9., 4.10., U: 4.4. VV 2. st., OV 6.r.</p> <p>OV:4.9.,4.10. U:4.4. OV:.,4.4p,4.5p, 4.9p,4.10p</p> <p>OV: 5.4. U: 5.3.</p> <p>OV: 5.2. U: 5.2. Z 6. r. , DJ 7. r.,Nj 5.r.</p> <p>OV: 5.6. U: 5.3.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje a ověřuje si správné psaní velkých písmen v Pravidlech českého pravopisu 	<u>Velká písmena</u>	OV: 5.3. U: 5.5. Nj 5.r., Z 7.r.
<ul style="list-style-type: none"> • určuje druhy vět podle postoje mluvčího • vyhledává a určuje základní větné členy, určuje slovní druh, kterým je větný člen vyjádřen • seznamuje se s různými typy přívlasků, příslovečným určením a doplňkem • rozlišuje větu a souvětí, větu hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět • nahrazuje větné členy vedlejšími větami • v písemném projevu zvládá pravopis 	Skladba druhy vět, věta jednočlenná a dvojčlenná větné členy souvětí věta hlavní a vedlejší <u>Pravopis</u> lexikální slovtvorný, morfologický	OV: 5.6., 5.7. U: 5.4., 5.5 OV: 5.7. U: 5.5. . OV: 5.3p, 5.4p, 5.4p1, 5.6p, 5.7p, 5.7p1, 5.7p2
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní literární druhy a žánry • rozumí literárním pojmům • uceleně svými slovy reprodukuje přečtený text • setkává se s poezií, • vyjadřuje své city, názory, • recituje básně <ul style="list-style-type: none"> • zaujímá stanovisko k filmovým a divadelním představením 	<u>6. Literární výchova</u> <u>Základní literární druhy a žánry</u> <ul style="list-style-type: none"> • epos, báje, mýtus, pověst, legenda, • kronika • pohádka, bajka • povídka • lidová poezie • balada, romance, epigram <u>Setkání se světem divadla a filmu</u> <ul style="list-style-type: none"> • tragédie • komedie filmové zpracování literárního námětu	OV: 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.6., 6.9. U: 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. Dj 6. r., Dj 7.r., Vv 2.st., VI 4., 5.r. OV 7.r. OV: 6.2., 6.3, 6.6, 6.8., 6.9. U: 6.1., 6.2., 6.4. Hv 2.st., Vv 2.st., OV 6. r., D 6.r.

Český jazyk – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá líčení a inspiruje se pro vlastní tvorbu • zpracuje výklad na základě osnovy • vyhledá hlavní myšlenky textu • umí charakterizovat literární nebo filmovou postavu • snaží se uplatnit spisovný jazyk při monologu i dialogu (řečnická cvičení) • sestaví životopis <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná slovanské a světové jazyky • rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • umí správně napsat a vyslovit přejatá slova • samostatně pracuje s Pravidly a Slovníkem spisovné češtiny • určí vid, třídu a vzor u slovesa • rozliší druhy vedlejších vět • rozliší poměry mezi větami hlavními • rozpozná souřadně spojené vedlejší věty a poměr mezi nimi • umí zakreslit graf souvětí • rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu 	<p>4. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>líčení výklad, výtah, výpisky charakteristika literární nebo filmové postavy komunikace-monolog -dialog řečnické cvičení životopis- strukturovaný</p> <p>5. JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>český jazyk jako slovanský jazyk slovní zásoba a její obohacování podstatná jména přejatá slovesa-vid, třída, vzor skladba-souvětí podřadné -souvětí souřadné souřadně spojené vedlejší věty a poměr mezi nimi</p>	<p>OV :4.1, 4.2, 4.4 ,4.5,4.7, 4.8</p> <p>U :4.3 4.4</p> <p>Ov 8.r. VV 2. st. Inf. 8.r.</p> <p>OV:4.1p,4.8p,4.4p,4.5p</p> <p>OV: 5.1 5.2 5.3 5.6</p> <p>U: 5.2 5.3 5.4 5.6</p> <p>OV:5.3p,5.6p</p>

	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam práce spisovatelů národního obrození • pozná významné osobnosti světové literatury • porovná českou a světovou literaturu • charakterizuje další epické žánry • projevuje zájem o návštěvu divadelních představení 	<p>6. LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Národní obrození – J. Dobrovský, J. Jungmann, V.M.Kramerius, F. Palacký</p> <p>počátky českého divadla – M. Kopecký, J. K. Tyl, V.K.Klicpera</p> <p>česká literatura 19. st.</p> <p>Básníci: F.L.Čelakovský, K.H.Mácha, K.J.Erben</p> <p>Spisovatelé: K.H.Borovský, B. Němcová</p> <p>Májovci – J. Neruda, V. Hálek, K. Světlá</p> <p>Ruchovci – S. Čech</p> <p>Lumírovci – J. Zeyer, J. V. Sládek, J. Vrchlický</p> <p>Kritický realismus – A. Jirásek, K. V. Rais, A. a V. Mrštíkovi, V.B.Třebízský (region)</p> <p>světová literatura 19.st.</p> <p>kritický realismus – N.V. Gogol, Ch.Dickens, H.de Balzac, A. P. Čechov, J. London</p> <p>literární moderna</p> <p>– impresionismus, symbolismus, dekadence</p> <p>- A.Sova, O. Březina, K. Hlaváček</p> <p>spisovatelé a básníci přelomu 19. a 20. st. – V.Dyk, S.K.Neumann, F. Šrámek, P. Bezruč</p> <p>román</p> <p>novela</p> <p>literárně výchovné aktivity</p>	<p>OV: 6.3, 6.6 ,6.7, 6.9</p> <p>U :6.1, 6.4</p> <p>Vls. 5..r.</p> <p>D 8.r.</p> <p>Hv 2.st.</p> <p>Ov 6.r.</p> <p>OV: 6.3p,6.6p,6.9p</p> <p>Pt 1.1 1.2.3 4.2 6.1 6.6</p>

Český jazyk – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultivovaně a výstižně se dorozumí, uplatňuje spisovný jazyk • vypracuje samostatně vypravování scény ze hry, filmu, ukázky z knihy • vypracuje popis složitějších pracovních postupů • rozliší vnější a vnitřní charakteristiku • rozliší jednotlivé druhy tiskopisů, vypracuje svůj životopis • zpracuje osnovu výkladu, rozliší rozdíl mezi výkladem a výtahem, připraví krátký proslov • stylizuje jednoduchou úvahu • rozliší základní publicistické útvary, rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá kritický postoj • volba povolání - diskuze • orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor • vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních • orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje skupiny a rozvrstvení jazyka • získává přehled o vývoji češtiny • využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů • používá odborné názvy • zvládá pravopis vlastních jmen • odstraňuje skladební nedostatky • rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou, větný ekvivalent • zvládne významové poměry mezi složkami v několikanásobném větném členu • zvládne poměry mezi hlavními větami • ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • využívá jazykové příručky • rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu 	<p>4. Komunikační a slohová výchova</p> <p>vypravování</p> <p>popis, charakteristika tiskopisy, životopis-klasický</p> <p>výklad, výtah, proslov</p> <p>úvaha publicistické útvary</p> <p>diskuze řečnická cvičení shrnutí o slohu</p> <p>5. Jazyková výchova</p> <p>rozdělení slovanských jazyků, spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí cizí jména český jazyk- vývoj skladba- odchylky větné stavby slovní zásoba a význam slova jména vlastní a obecná</p> <p>věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy</p> <p>souvětí souřadné, podřadné</p> <p>Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny shrnutí učiva 6. - 9.ročníku</p>	<p>OV: 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>Vv 1.st., Hv 2.st. Pě 6.r. Inf. 5.r.</p> <p>Pě 8.- 9.r.,Ov 8.r. Ov 6.r.</p> <p>OV:4.1p,4.8p,4.4p,4.5p,4.9p,4.10p</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8 U: 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>Ov 6.r.</p> <p>Nj 6.r. Tv 2.st</p> <p>OV:5.3p,5.4p,5.4p1,5.5p,5.6p,5.7p, 5.7p1,5.7p2</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při rozboru literárního díla literárních pojmů • orientuje se ve struktuře literárního textu • zvládne přiřadit literární text k literárnímu žánru • charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech, má přehled o významných představitelích české a světové literatury • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • pokouší se o vlastní literární texty • chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot, projevuje zájem navštěvovat divadla, filmové představení, výstavy • rozpozná výrazové formy poezie 	<p>6. Literární výchova</p> <p>literární text, lit. pojmy - próza, poezie, drama</p> <p>česká a světová próza v1. polovině 20. st. (J. Hašek)</p> <p>česká dramatická tvorba (J. Werich, J. Voskovec, M. Šimek, J. Grossmann)</p> <p>česká a světová literatura po 2.svět.válce (V. Vančura, K. Čapek, O. Scheinpflugová – regionální lit., M. Majerová, I. Olbracht, K. Poláček, E. Bass, J. Drda)</p> <p>současná česká literární tvorba</p> <p>vznik a vývoj filmu (éra němého grotesky, černobílý ozvučený film, svět barevného filmu, kino 3D)</p> <p>literárně výchovné aktivity-návštěvy divadel, kin, výstav, městské knihovny</p> <p>výrazové formy poezie (verš, strofa, rým, rytmus)</p>	<p>OV: 6.2, 6.3, 6.4, 6.7, 6.8 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p> <p>D 9.r.</p> <p>Hv 2.st.</p> <p>D 9.r.</p> <p>Vv 2.st.</p> <p>OV: 6.3p,6.6p,6.9p</p> <p>Pt: 1.1.1 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4 1.3.2 3.1 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 5.4 6.1,6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p>

ANGLICKÝ JAZYK — 3. ročník (1. cizí jazyk)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje anglickou abecedu, udá svoji národnost, vyhláskuje své jméno • Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas • Časuje sloveso být v přítomném čase • Počítá do sta, udá svůj věk • Ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk • Představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení třídy • Pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, vyjádří jejich velikost, délku • Tvoří množné číslo podstatných jmen • Pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami • Pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční písně, napíše jednoduché blahopřání • Pojmenuje místnosti v bytě • Časuje sloveso MÍT – have got • Užívá vazbu – There is/are • Používá přivlastňovací zájmena • Zvládá slovní zásobu anglických tradic a svátků 	<p>The alphabet (Abeceda)</p> <p>Colours</p> <p>Hello (Ahoj)</p> <p>Numbers (Čísla)</p> <p>My family (Má rodina)</p> <p>At school (Ve škole)</p> <p>Toys (Hračky)</p> <p>At Christmas (o Vánocích)</p> <p>Food and drink (Jídlo a pití)</p> <p>At home (Doma) + My room</p> <p>Verb – TO BE, HAVE GOT</p> <p>Předložky – on, in, at, under, next to</p> <p>Přivlastňovací zájmena</p> <p>Parts of body</p>	<p>OV: 1.1, 1.2,1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.2, 4.2 OV:1.1p</p> <p>U: 1.,2.,3.,4</p> <p>M: 1.,2. r. Čj: 1.,2. r. Prv: 1.,2. r.</p> <p>PT: 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.5., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 4.1.</p>

ANGLICKÝ JAZYK — 4. ročník (1. cizí jazyk)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jména • Pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, říká, jak se daří • Časuje slovesa v přítomném čase prostém • Popíše předmět — velikost, barvu, polohu, pracuje se slovníkem • Pozdraví, osloví učitele, určuje předměty ve třídě, reaguje na pokyny učitele • Představí rodinu, popřeje k narozeninám, posoudí pravdivost tvrzení • Vyjádří vlastnictví s have got, tvoří nepravidelné tvary množného čísla podstatných jmen • Popíše části těla, svoje oblečení • Vyjmenuje roční období • Zvládne vyprávět o počasí • Počítá do sta, vyjádří oblibu ovoce a zeleniny, požádá o jídlo a pití • Pojmenuje základní potraviny a nápoje • Popíše domov, hovoří o domácích činnostech, vyjádří rozkaz a zákaz, • Časuje sloveso can, vyjádří své schopnosti a dovednosti • Popíše domácí zvířata • Přítomný čas průběhový u vybraných sloves • Zvládá slovní zásobu anglických tradic a svátků 	<p>The alphabet (Abeceda)</p> <p>Hello (Ahoj)</p> <p>My classroom (Moje třída)</p> <p>My family (Má rodina)</p> <p>My home (Můj domov)</p> <p>My room (Můj pokoj)</p> <p>Me and my friends (Já a moji přátele)</p> <p>My pets (Moje zvířátka)</p> <p>My hobbies (Moje záliby)</p> <p>Sports, musical instruments</p> <p>My favourite food and drink (Mé oblíbené jídlo a pití)</p> <p>Parts of body</p> <p>Seasons (Roční období)</p> <p>Weather (Počasí)</p>	<p>OV: 1.6, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2</p> <p>OV: 2.1p,2.2p,3.1p,3.2p,3.3p (PP – praktické předvedení, Ú – ústní zkoušení, T – test)</p> <p>U:1,2,3,4 Ú, PP, T</p> <p>Čj: 1.,2.,3. r. Prv: 1.,2. r.</p> <p>PT: 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.5., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 4.1.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používá vazbu there is/are i ukazovací zájmena • V souvislosti s vazbou there is/are používá základní předložky místa • ----- • Používá rozkazovací způsob • Používá přítomný prostý čas: hovoří o svých každodenních činnostech a zálibách • Pojmenuje filmové a knižní žánry a svůj vztah k nim: mám rád/nemám rád • Používá frekvenční příslovce • Umí tvořit otázky se základními tázacími zájmeny (when, what, how, why, who, whose) • ----- • Zeptá se, kolik je hodin, zároveň umí čas v AJ i vyjádřit. • Používá sloveso CAN – kladná věta i záporná • Umí vytvořit minulý tvar pravidelných sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ pravidelná slovesa v minulém čase ❖ sloveso can ❖ this/these, that/those – ukazovací zájmena ❖ imperative – rozkazovací způsob <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ❖ object pronouns ❖ Present simple, adverbs of frequency, prepositions of time (at, on, in) ❖ Telling the time ❖ Tázací zájmena – when, what, how, why, who, whose 	

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • Používá PŘÍTOMNÝ ČAS PROSTÝ A PRŮBĚHOVÝ, dokáže je správně aplikovat do vět včetně frekvencních příslovcí, dokáže je použít ve vyjádření daily routines, hobbies • Seznámí se s vazbou USED TO – umí použít ve vyjadřování minulosti • Umí popsat doplňky, které má na sobě nebo při sobě, dokáže říci z jakých jsou materiálů a jakých jsou tvarů • Seznámí se s předpřítomným časem prostým, naučí se používat never, ever, just, yet, already, since, for, zopakuje si nepravidelná slovesa se zaměřením na 3.tvar (past participle) • Seznámí se s minulým časem průběhovým, pozná rozdíl mezi prostým x průběhovým časem, pozná, kdy jaký použít 	<p>ČERVENÁ UČEBNICE Unit 7-10</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ must x mustn't ❖ Past simple tense, regular x irregular verbs (vybraná nepravidelná slovesa) <p>ZELENÁ UČEBNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Present simple x continuous, adverbs of frequency, preposition of time ❖ Past simple (regular x irregular verbs), used to, preposition of place (at, on, in) ❖ Present perfect (never, ever, just, yet, already, since, for) ❖ Past continuous, adjectives, adverbs 	

ANGLICKÝ JAZYK — 8. ročník (1. cizí jazyk)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s předpřítomným časem prostým, naučí se používat never, ever, just, yet, already, since, for, zopakuje si nepravidelná slovesa se zaměřením na 3.tvar (past participle), pozná rozdíl mezi předpřítomným a minulým časem • Seznámí se s minulým časem průběhovým, pozná rozdíl mezi prostým x průběhovým časem, pozná, kdy a jaký použít • V krátkých nahrávkách o běžných věcech rozpozná důležité informace. • Určí význam běžných nápisů, vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích, letácích, objedná si jídlo, vyřídí stížnost, sestaví nákupní seznam • Používá autentické materiály ze země studovaného jazyka (měna, jazyky) • Používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o oblečení, jeho velikosti a ceně • Zeptá se na počasí a předpověď • Používá minulý průběhový, budoucí čas, modální slovesa, podmínkové věty 0. a 1. typu • Vysvětlí, jaké filmy/knihy má a nemá rád, jaké koníčky 	<p>Vocabulary:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Jewellery, objects, materials, colour, shapes, injuries, illnesses ❖ Feelings, misfortunes and accidents, means of transport, parts of body, everyday activities, sounds ❖ The world of Fashion; clothes, measurements, sizes, ❖ Shopping in the town, products, services, weather ❖ Food, Fun/ Celebrations around the World; ways of cooking, places to eat, drinks, types of food, meals ❖ Cross-Continent Tours; town x country, environment, space, animals, films, geographical features ❖ The World's Great, Rainforest; the environment, house/school rules, signs, safety, protection rules ❖ English festivals – základní anglické svátky – základní slovní zásoba <p>Grammar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Present perfect (never, ever, just, yet, already, since, for) ❖ Past continuous, adjectives, adverbs 	<p>OV: 1.1,1.1,2.1,2.2,2.3,3.1,3.2,4.2,4.3 OV:1.1p,1.2p,2.1p,3.1p,4.3p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Z 7.r. Čj 8.r. Ov 8.r.</p> <p>PT: 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.5., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 3.1, 3.2, 4.1. , 5.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje přiměřeně obtížný text, sestaví stručný popis nějaké události nebo své cesty, napíše příběh • Napíše dopis s udělením rady, doporučení • Popíše věci, z jakého materiálu jsou • Sestaví článek o návštěvě festivalu • Umí dát radu, vysloví žádost, umí vydávat rozkazy/příkazy, porovná věci, lidi; vyjádří své názory, preference • Vyjádří se k problémům životního prostředí • Má základní představu o českých i anglo-amerických svátcích 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ počítatelná, nepočítatelná podst. jména(some/any/a/an/; a few/a little; plurals) ❖ stupňování přídavných jmen ❖ 0 a 1. conditional (podmínkové věty) ❖ You had better/ You would rather ❖ rozkaz (imperative) ❖ modální slovesa (have to; must/mustn't, can/can't) ❖ Could I ...?, should/ shouldn't 	

ANGLICKÝ JAZYK - 9. ročník (1. cizí jazyk)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Má povědomí o vybraných aj mluvících zemích – dokáže stručně vyprávět o dané zemi • Zeptá se na místa, krajinu, popíše i detaily • Poradí někomu jinému, kde se nachází • Popíše interiér a exteriér budovy, napíše vyprávění o návštěvě slavné budovy • Umí použít určitý člen v souvislosti se zeměpisnými názvy • Vybraná slovesa, po kterých následuje sloveso s „to“ nebo „ing“ • Dokáže použít „too/enough“ • Má základní představu o českých i anglo-amerických svátcích • Dokáže porozumět popisu zaměstnání • Umí pojmenovat jednotlivá povolání, činnosti a charakterové vlastnosti vhodné pro určité povolání • Umí vyjmenovat základní slovní zásobu k tématu „katastrofy“ a umí říci, jak se cítí člověk při katastrofách • Dokáže popsat jednotlivé přírodní katastrofy, dokáže popsat konkrétní katastrofu, která se stala v minulosti 	<p>Vocabulary :</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ English speaking countries (GB, USA, Australia) ❖ English festivals – základní anglické svátky – základní slovní zásoba <p>Zelená učebnice 9-10</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ landmark, buildings, holidays, rooms ❖ furniture, materials, furnishings ❖ facial features, character, adjectives ❖ sports/ hobbies; types of books/films <p>Grammar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ trpný rod přítomný a minulý/passive voice ❖ určitý člen (definite article) ❖ ing form/to –inf ❖ too/enough <p>ŽLUTÁ díl A</p> <p>Vocabulary:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Work, Routines, Activities, job qualities ❖ Misfortunes, disasters, experiences, feelings ❖ Our world, the weather holidays, accomodation, continents, countries, means of transport, climate ❖ Town and country, accidents, sights, holiday experience 	<p>OV: 1.1,1.2,2.1,2.2,2.3,3.1,3.2,4.1,4.2,4.3 OV:1.1p,1.2p,2.1p,3.1p,4.3p</p> <p>U: 1,2,3,4</p> <p>Z-7.r</p> <p>PT: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.3, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 5.3, 5.4, 3.1, 3.2, 6.6</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje základní typy trávení prázdnin (kde, jak, s čím) • Sestaví vyprávění o zážitcích z letních prázdnin • Používá známé výrazy k vyprávění, co dělal v minulosti (minulý čas prostý a průběhový) umí použít předpřítomný čas prostý • Používá vybraná frázová slovesa • Reprodukuje přiměřeně obtížný text • Popíše prostředí, ve kterém se nachází + použití základních směrů a předložek místa • Vyjadřuje rozdíly mezi životem na venkově a ve velkém městě (slovní zásoba týkající se města) • Vyjmenuje dané potraviny, nápoje, ovoce, zeleninu, druhy masa apod. • Ví, která jsou počítatelná x nepočítatelná pod. jména, umí použít ve větě s vhodným členem • Umí jednoduše popsat postup při vaření • Vést dialog v restauraci • Vyjadřuje svůj názor, souhlas či nesouhlas (podmínkové věty 0. A 1. typ) • Dokáže podat stížnost (v restauraci či hotelu) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Food and drinks, ways of cooking, taste, containers <p>Grammar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Přítomný čas prostý X Přítomný čas průběhový ❖ Frázová slovesa (look, break, bring, turn, give, GET), relatives, relative clauses ❖ Minulý čas prostý X Minulý čas průběhový X Trpný rod ❖ Předpřítomný čas ❖ linkers (although, even, though, however) ❖ Předminulý čas ❖ Will X Going to – budoucí čas, ❖ podmínkové věty ❖ stupňování přídavných jmen ❖ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména (some/any/a/an) 	

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dokáže vyprávět o svých aktivitách ve volném čase a používá k tomu přítomný čas prostý i průběhový• Dokáže říci, že se něco stalo před jinou událostí (předminulý čas)• Sestaví vyprávění o svých plánech (budoucí čas)• Vyjádří, kdy a kde bylo či bude něco vykonáno (trpný rod)• Umí porovnat jednotlivé věci pomocí stupňování přídavných jmen (comparative + superlative)• Umí použít vztažná zájmena ve větě		

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK 7.ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY,PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí základním pokynům učitele • Používá slovesa v 1. a 2. osobě čísla jednotného v jednoduchých větách • Rozlišuje pořádek slov v oznamovací větě,v zjišťovací a doplňovací otázce • Zvládne použití záporu nicht • Umí pozdravit v kteroukoli denní dobu • Dokáže se představit,říct odkud pochází,kde bydlí,co rád dělá • Orientuje se na mapě,pojmenuje německy mluvící země a města • Zvládne časování sloves v jednotném čísle a dokáže ho využít ve větách • Naučí se počítat do dvaceti a rozliší číslovky v náslechu • Dokáže se zeptat spolužáků,kolik jim je let a říct kolik je jemu • Zvládne krátký telefonický rozhovor se spolužákem a umí přečíst telefonní číslo • Představí svého spolužáka-jak se jmenuje,odkud pochází,co dělá rád,kolik mu je let,kde bydlí • Na počítači pošle e-mail na seznámení se studentem z ciziny • Dokáže přeložit článek z učebnice • Jednoduchými větami reprodukuje přeložený text • Používá členy určité a neurčité • Naučí se používat přivlastňovací zájmena ve větách • Používá sloveso sein ve všech osobách ve větách • Umí německou abecedu • Pomocí fotografií představí svou rodinu • Připraví písemné vyprávění o své rodině • Umí klást spolužákovi otázky na téma rodiny • Rozumí audionahrávkám a dokáže je stručně reprodukovat 	<p>Ich und die anderen Slovní zásoba – pokyny vyučujícího Gramatika : Časování sloves v 1. a 2. osobě čísla jednotného Pořádek slov ve větě oznamovací a v zjišťovací a doplňovací otázce Zápor nicht Názvy německy mluvících zemí a měst</p> <p>So sind wir Gramatika: Časování sloves v 1.,2.,3. osobě čísla jednotného Počítání do 20 Wie alt bist du ? Telefonnummer – Telefongespräch / Am Telefon/</p> <p>Vater,Mutter,Opa,Oma und Co... Gramatika: Členy určité a neurčité Přivlastňovací zájmena /mein,dein/mužský,ženský,střední rod čísla jednotného a 1.pád čísla množného Časování slovesa sein v čísle jednotném a množném Německá abeceda</p>	<p>OV: 1.1,1.2,2.1,2.2,2.3, OV: 1.1p,1.2p,2.1p,2.2p</p> <p>U: 1, 2 ,4</p> <p>Čj 6.-7.r. Vls 5.r. Ze 7.r.</p> <p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1 ,2.2 ,3.2 ,4.2 2.3, 3.1 OV: 1.1p,1.2p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1, 2, 4</p> <p>Čj 6.-7.r. Ma 5.-6.r. Inf 5.r.</p> <p>OV: 1.1, 1.2 ,1.3 ,2.1 ,2.2 ,2.3 ,3.2 ,3.3 4.2,4.3 OV:1.1p,1.2p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Čj 6.-7.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Používá slovní zásobu v jednoduchých větách • Umí počítat od dvaceti nahoru • Slyší a zapisuje čísla a dle audionahrávky • Umí říct věk svých rodičů, prarodičů a dalších příbuzných • Používá sloveso möchten ve větách a umí časovat uvedená nepravidelná slovesa • Vytvoří pozvánku na párty na oslavu narozenin apod. • Napiše omluvu, proč se nemůže na párty dostavit • Podle vzoru v učebnici připraví inzerát /doučování, hledání psa, sportovní činnosti, hledání přítele, přítelkyně/ • • Povypráví o činnostech své rodiny ve volném čase • Umí zazpívat píseň 	<p>Zu Hause Gramatika: Počítání od dvaceti nahoru Letopočty Časování- sloveso möchten v 1.,2.,3. osobě čísla jednotného Časování uvedených pravidelných a nepravidelných sloves Eine Party- pozvánka Anzeigen- inzeráty</p>	<p>OV:1.1,1.2,1.3,2.1,2.2,2.3,3.2,3.3, 4.2,4.3</p> <p>OV:1.1p,1.2p,1.3p, 2.1p ,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Čj 6.-7.r. Ma 5.-6.r. Ov 6.r Hv 6.-9.r.</p> <p>Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY,PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Tvoří věty se slovesem haben • Časuje další nepravidelná slovesa a používá je v písemném i ústním projevu • Umí tvořit rozkazovací způsob • Připraví se spolužákem scénku s využitím rozkazovacího způsobu / žák-učitel/ • Naučí se zdvořilostní formu vykání a připraví krátký rozhovor dvou neznámých lidí na téma: Kdy jede autobus...Kde se ve městě nachází divadlo,škola,kino... • Vyjmenuje kladné a záporné vlastnosti • Řekne svůj postoj k vlastnostem pomocí vazby ich finde... • Popíše charakterové vlastnosti svého přítele • Rozumí i audionahrávkám učebnicových textů Pracuje se slovníkem při překladu textu 	<p>Leute,Leute Gramatika: Sloveso haben Podstatná jména – 1.-4. pád čísla jednotného a množného Časování dalších nepravidelných sloves Rozkazovací způsob sloves Vykání Eigenschaften /vlastnosti/</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3,2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.2,4.3 OV: 1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p U : 1,2,3,4 Čj. 6.-8.r.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyjmenovat základní potraviny a použít je ve větách • Naučí se používat 3.a 4.pád osobních zájmen • Používá 1. 3.a 4.pád přivlastňovacích zájmen a zápor kein • Rozumí stavbě věty • Používá v otázkách tázací zájmena • Pomocí slovesa mögen vyjádří oblíbenost a neoblíbenost jídel • Dokáže si objednat jídlo,řict,zda má hlad,žízeň,poděkovat za jídlo a požádat o účet na zaplacení • Připraví si se spolužáky scénku – jídlo v restauraci,doma,na návštěvě... • Připraví se spolužáky nástěnku na téma – doučování,prodej učebnic,organizace sportovních a kulturních akcí.... • Překládá články z učebnice,rozumí nahrávkám a je schopen jednoduché reprodukce • Umí vyjmenovat barvy a popsat barvy na školních pomůckách,oblečení apod. 	<p>Junge Leute Gramatika: Osobní zájmena – 4. pád Tázací zájmena Přivlastňovací zájmena a zápor kein v 1. a 4. pádě Stavba věty Časování slovesa mögen Farben Hunger und Durst /hlad a žízeň/ Der offene Brief /otevřený dopis/ Das schwarze Brett /inzeráty ve škole/</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3,2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.2,4.3 OV:1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p U: 1,2,3,4 Čj 6.-8.r. Ov 6.r. Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.3.1 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK 9.ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY,PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí se zeptat a říct kolik je hodin a použije správnou předložku • Vyjmenuje roční období a vyjádří svůj postoj k nim • Popíše způsob oblékání v jednotlivých ročních obdobích • Řekne ,co dělá rád v jednotlivých ročních obdobích • Stručně charakterizuje počasí na jaře, v létě, na podzim a v zimě • Na základě osnovy si připraví vyprávění o běžném dnu, použije časové údaje ráno, dopoledne, odpoledne, večer, v noci • Udělá ve třídě anketu o koníčcích • Umí vyjmenovat povolání dle učebnice a vyjádří k nim svůj postoj • Řekne, které povolání by chtěl dělat a proč • Pojmenuje části lidského těla a řekne nejběžnější nemoci • Správně používá předložky am, im a um • Tvoří věty s podmětem man • Časuje modální slovesa a dodržuje větnou stavbu se 2 slovesy ve větě • Využívá ve větách slovesa s odlučitelnou předponou • Zaspívá píseň • Povypráví jak tráví volný čas • Napiše a povypráví o využití volného času ve své rodině • Popíše školní a kalendářní rok po měsících a ročních obdobích • Napiše pozvání na párty, oslavu apod. • Překládá i pomocí dvojjazyčného slovníku • Zvládne slovní zásobu na téma Vánoc a zvyky v německy mluvících zemích • Dokáže do formuláře vyplnit a říct základní údaje (datum narození, bydliště, národnost...) • Umí použít předložky s časovými údaji • Používá předložky se 3. a 4. pádem ve větách • Pochopí a využívá pořádek slov v rozvinuté větě 	<p>Alle Tage wieder Gramatika: Předložky am, im um Podmět man Modální slovesa- časování Stavba věty se 2 slovesy Slovesa s odlučitelnou předponou Časové údaje: Wie spät ist es ? Die Jahreszeiten Die Tageszeiten Hobby heute und damals Berufe /Ich möchte....machen Kleidung Körperteile und Gesundheit</p> <p>Was machen wir heute? Vánoce(Weihnachten) Gramatika: Datum, řadové číslovky, názvy měsíců, ročních období Předložky am, im a um, Předložky se 3. a 4. pádem Pořádek slov v rozvinuté větě Vyplnění formuláře</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.2,4.3 OV: 1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1,2,3,4</p> <p>Čj 6.-9.r. Pr.č 8.r. Rv 6.r. Ov 9.r. Hv 6.-9.r.</p> <p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.1,4.2,4.3 OV: 1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U : 1,2,3,4</p> <p>Čj 6.-9.r. Tv 6.-9.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY,PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje státy se členem das a použije předložku nach, in a aus • Vyjmenuje státy se členem die a der a použije předložku in a aus • Odhadne význam zeměpisných názvů nebo vyhledá ve slovníku • Používá ve větách vazbu es gibt • Naučí se pravidla tvoření minulého času a cvičí je ve větách • Zvládá ústně i písemně základní informace o Německu, Rakousku, Švýcarsku • Připraví nástěnku o německy mluvících zemích • Umí vyjmenovat základní dopravní prostředky • Vyjmenuje zvířata a květiny, které má rád, napíše krátce o svém oblíbeném zvířátku • Vyjmenuje potraviny • Rozumí audionahrávkám a stručně reprodukuje text • Vyjmenuje typická jídla v německy mluvících zemích • Předvede scénku v restauraci, objedná si jídlo, požádá o účet, poděkuje a rozloučí se • Povypráví jaká jídla se vaří u nich doma • Připraví se spolužáky samostatnou prací: Německa a rakouská jídla • Zvládne slovní zásobu na téma Velikonoce a zvyky v německy mluvících zemích • Používá ve větách préteritum haben a sein • Tvoří věty s perfektem silných sloves • Používá ve větách podstatná jména v obou číslech a ve všech pádech • Používá dvojjazyčný slovník 	<p>Ab in die Ferien Gramatika: Vazba es gibt Zeměpisné názvy, předložkové vazby na zem. názvy Světové strany Perfektum slabých sloves Základní údaje o Německu, Rakousku a Švýcarsku Dopravní prostředky Příroda(zvířata,květiny))</p> <p>Guten Appetit! Velikonoce(Ostern) Gramatika: Časování slovesa mögen Préteritum haben a sein Perfektum běžných silných sloves Skloňování podstatných jmen v čísle jednotném i množném</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.2,4.3 OV: 1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1,2,3,4</p> <p>Čj 8.-9.r. Ze 7.-8.r. Ov 6.r.</p> <p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1,2.2,2.3, 3.1,3.2,3.3,4.2,4.3 OV: 1.1p,1.2p,1.3p,2.1p,2.2p,3.2p,4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Čj 8.-9.r. Ze 7.-8.r.</p> <p>Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.3.1 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

Další cizí jazyk - Ruský jazyk – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Napodobuje melodii ruského jazyka ▪ Reaguje na pokyny učitele, pozdraví, představí se ▪ Sestaví jednoduchou odpověď na otázky ▪ Snaží se pochopit smysl jednoduchého textu, který čte učitel ▪ Používá pozdravy <ul style="list-style-type: none"> – zdrašťuj – da svidanija – privět – dóbryj děň – dóbroje útro – dóbryj večer ▪ Umí poprosit a poděkovat, okruh- domov, rodina ▪ Předvede rozhovor ▪ Recituje říkanky ▪ Sestaví jednoduché říkání o sobě ▪ Vyjmenuje věci ve škole, vybavení třídy, své školní pomůcky ▪ Zaspívá píseň ▪ ▪ Seznámí se s ruskou abecedou <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá písmena podobná písmenům latinky – vyhledá písmena, která mají stejný tvar jako v latině, ale jiný význam – vyhledá písmena zcela odlišná ▪ Recituje báseň ▪ Seznámí se s přízvukem ▪ Píše a čte slova a krátké věty s uvedenými písmeny ▪ Přečte a přeloží článek ▪ Zapiše slovíčka a fráze ▪ Čte text s porozuměním ▪ Napodobuje ruskou intonaci ▪ Reaguje na otázky 	<p>Seznámení s ruským jazykem Proč se učím ruský jazyk? Poslech začátku pohádky A. S. Puškina Porozumění slyšenému slovu Fonetická rozcvička Pozdravy Prosba Poděkování Představí se, osloví učitele a spolužáky Azbuka – seznámení Báseň - Azbuka Základní poučení o přízvuku Čtení a psaní písmen T, A, K, M, O, B, Z, E, N, V, U, JE, JA Sloveso být Vyjádření protikladu Oslovování, pozdravy Paznakómtěš Kak těbjá zavút? Meňjá zavút.... Kto éto? Któ ty? Któ tut? Čtení a psaní písmen G, D, I, J, L, P, Č, Š, Y, R, S, měkký znak Škóla, klass Číslovky 1-10 Rodina a domov, semjá</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.2, 4.3 OV: 1.1p, 1.2p, 1.3p 2.1p, 2.2p 3.2p 4.2p U: 1, 2, 3 Ov 6., 7. r. Rv 6. r. PT:1.1.1, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.4, 1.3.1 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.3, 4.5, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí se představit • Používá správné obraty při představování, oblast rodina, domov, • Rozlišuje měkké a tvrdé samohlásky – jejich výslovnost • Zvládne názvy zvířat • Napodobuje ruskou intonaci s tázacím i bez tázacího slova • Aktivně pracuje s novou slovní zásobou 	<p>Vy gavaritě pa rúsky? Čtení a psaní písmen Ž, F, C, ŠČ Dny v týdnu Zvířata Čtení a psaní písmen CH, JO, JU, tvrdý znak Časování sloves čítát', žít', znat', gavarít' Slovní zásoba k daným tématům Básně, říkanky Zpěv písní Rozhovory na daná témata Čtení s porozuměním, překlad Práce se slovníkem</p>	

Další cizí jazyk - Ruský jazyk -8.r.

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže správně používat pozdravy při setkání, při loučení • Redukuje samohlásky před a po přízvuku • Napodobí ruskou intonaci • Zvládá aktivně slovní zásobu • Používá slovník • Vyvodí rozdíl v oslovení • Píše správně písmena • Počítá do 20 • Představí členy rodiny • Umí se zeptat: Jak se kdo jmenuje, kde bydlí, kolik je členů rodiny, kolik je komu le • Pohovoří o dárcích k narozeninám • Zvládá vazbu: U meňjá brat • Dokáže o sobě napsat a říci několik vět • Umí vyjádřit svá přání • Dokáže se zeptat: kdo, kde bydlí • Správně časuje sloveso chotěť • Zvládá časování sloves • Zvládá zápor • Vypráví o škole • Vyjmenuje předměty, které má rád, nerad • Nacvičí výslovnost měkkých samohlásek a souhlásek • Rozlišuje výslovnost – na-ňa,ta-t'a • Výslovnost s měkkým znakem před měkkými samohláskami 	<p>Čtení a psaní písmen celé abkuby Poslech, výslovnost Četba, překlad Oslovování, pozdravy Fonetická rozcvička U Dímy v gost'ách Děň rožděnija, svátky Číslovky 11 – 20 Podstatná jména po číslovkách Časování slovesa byť v budoucím čase Náša semjá Rodina, domov Skólko těbě let U těbjá brat? – 2, 3, 4 bráta Ja chočú žit' v děrěvně, obec Časování slovesa chotěť Škola Slovesa - čítát', igrát', risovát', tancevát', ljubít' Štó ty dělajěš? Štó ty ljúbíš? Kovó ty ljúbíš? Prafěsija – povolání Názvy profesí mužů a žen Časování slovesa rabótat'</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.2, 4.3</p> <p>OV: 1.1p, 1.2p, 1.3p 2.1p, 2.2p 3.2p 4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Ov: 6., 7. r. Rv: 6., 7. r. Prvouka: 1., 2. r. Přírodověda: 4. r.</p> <p>Pt: 1.1.1 – 1.1.5 1.2 – 1.2.3 1.3.1- 1.3.2 2.1 3.1- 3.3 4.5 5.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje barvy • Řeší hádanky a rébusy • Ví, kam umístit tvrdý znak-vyvodí pravidlo • Používá vazbu: Jéchat' na.... 2,3,4 časá • Čte s porozuměním • Připraví a předvede rozhovor na daná témata • Vypráví o sobě, o jídle, které má rád • Zvládá minulý čas sloves • Pochopí obsah podle nahrávky, orientuje se na základě otázek • Pracuje se slovníkem • Umí zazpívat píseň • Aktivně pracuje se slovní zásobou 	<p>Dopravní prostředky Otkúda oní? Časování sloves kupít', jéchat' Jídlo Kdo co rád jí Počasí</p>	

Další cizí jazyk – Ruský jazyk - 9.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně používá slovní zásobu • Reaguje na otázky • Umí vyjádřit, kdo, co rád dělá ...nedělá • Dokáže vyjmenovat oblíbené a neoblíbené činnosti • Když se učím rusky, chci o Rusku něco vědět • Orientuje se v reáliích • Vysvětlí ruské tradice . trójka, balalajka • Zaspívá písně • Správně intonuje • Slovní zásoba pro každou příležitost • Umí pozdravit • Vyjádřit přání • Dokáže poděkovat • Utvoří minulý čas sloves • Používá vazbu – Co se ti líbí? • Umí názvy dnů, měsíců • Počítá do 100 • Řeší matematické hádanky • Aktivně používá slovní zásobu • Vypráví o svém dni • Vyvodí rozdíl počítání na prstech • Umí říci – Kolik je komu let • Ví, kdy použít vazbu: Prijátново appetíta • Připraví rozhovory • Odpovídá na otázky 	<p>Svabódnoje vrémja – volný čas</p> <p>Slovesná vazba igrát' v..., igrát' na..</p> <p>Štó ja ljubljú...što ja ně ljubljú</p> <p>Nová slovní zásoba</p> <p>Rozhovor na dané téma</p> <p>Slovesa I. a II. časování</p> <p>Rossija,realie země, příroda, počasí</p> <p>Láskovoje slóvo-lúčše podárka</p> <p>Minulý čas sloves</p> <p>Čtó těbě nraivsja?</p> <p>Kalendární rok</p> <p>Svátky, roční období</p> <p>Měsíce, dny v týdnu</p> <p>Počítání do 100</p> <p>Pravopis číslovek</p> <p>Pravopis dnů, měsíců</p> <p>Zájmena osobní- 1.,3.pád</p> <p>Skólko těbě let?</p> <p>Kak těbjá, jevó zavút?</p> <p>Kogdá ty rodílsja?</p> <p>Jídlo,nákupy</p> <p>Základní potraviny</p> <p>Ovoce, zelenina</p> <p>Prijátново appetíta</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>OV: 1.1p, 1.2p, 1.3p 2.1p, 2.2p 3.2p 4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Ze: 6., 7. r.</p> <p>Prvouka: 1., 2. r.</p> <p>Ov: 6. – 9. r.</p> <p>Rv: 6., 7.r.</p> <p>Pč: 7., 8. r.</p> <p>Ma: 2. r.</p> <p>Tv: 6. – 9. r.</p> <p>Fy: 6. r.</p> <p>Pč: 6. – 9. r.</p> <p>Pt: 1.1.1, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 1.3.1, 1.3.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.5 5.2, 6.1, 6.5</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Umí vyprávět o škole, spolužácích • Vyjmenuje vyučovací předměty • Vytvoří rozvrh hodin • Používá vazbu: Kotóryj čas? • Časuje slovese typu: idtí, učít'sja • Rozlišuje tykání a vykání • Napodobí, jak se přihlásí ve škole ruský žák • Zná rozdíl mezi českou a ruskou žákovskou knížkou • Sestaví rozhovor: Dítě a rodič • Umí popsat, co ho bolí • Podle obrázku popíše lidské tělo • Podle obrázku popíše oděvy • Používá novou slovní zásobu a aktivně s ní pracuje • Čte text s porozuměním • Shrne pravidla čtení • Pracuje se slovníkem • Dokáže odhadnout význam slov • Napodobuje ruskou intonaci 	<p>Škola, vyučovací předměty</p> <p>Kotóryj čas?</p> <p>Hodiny</p> <p>V kakóm klasse?</p> <p>Kudá ty odjóš?</p> <p>Idtí, učít'sja</p> <p>Vykání</p> <p>Domov, rodina - rozhovor</p> <p>Lidské tělo, zdraví</p> <p>Oblékání</p> <p>Časování sloves (již probraných)</p> <p>Skloňování osobních zájmen</p> <p>Přivlastňovací zájmena</p>	

Další cizí jazyk - Francouzský jazyk – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdraví, rozloučí se, představí se, vyjádří souhlas a nesouhlas, poděkuje, zeptá se na jméno, národnost • Říká, jak se daří • Reaguje na pokyny učitele • Zapojí se do jednoduchého rozhovoru • Tvoří otázku, zápor, rozkazovací způsob • Časuje slovesa I. třídy dle vzoru PARLER • Časuje nepravidelná slovesa AVOIR, ETRE • Užívá člen určitý a neurčitý v jednotném i mn. čísle • Používá příd. jména • Umí vyjádřit 2. p. • Popíše sebe, rodinu a činnost ve volném čase • Vyplní zákl. údaje do formuláře • Pojmenuje zákl. profese • Určí bydliště, domov, adresu a jazyk, kterým mluví • Pojmenuje dny v týdnu • Pojmenuje zvířata • Orientuje se na mapě – názvy evropských států • Zazpívá několik písní • Zarecituje básně • Dokáže pojmenovat vánoční předměty 	<p>Bonjour (1. l) Salut Au revoir Qui etes – vous? (2.l) Qu'est – ce que c'est? Quelle est votre nationalité?</p> <p>Mon appartement (3.l) est petit. Mon travail est intéressant</p> <p>Quelle est votre profession? Où habitez – vous? Quelle est votre adresse? Quelle langue parlez – vous? Les jours de la semaine (7.l)</p>	<p>OV 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1 OV: 1.1p, 1.2p, 1.3p, 2.1p, 2.2p, 3.2p U: 1, 2, 3, 4</p> <p>Čj 5. – 6. r. Rv 6. r. Z 7. r. Hv 2. ST.</p> <p>Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

Další cizí jazyk - Francouzský jazyk – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na pokyny učitele • Umí pozdravit, poděkovat, rozloučit se (prohloubení) • Umí se omluvit, poblahopřát a požádat o ... • Zapojí se do rozhovoru • Časuje další slovesa I. třídy • Časuje nepravidelná slovesa ALLER POUVOIR CONNAITRE • Používá tázací zájmena QUEL • Užívá stažený člen s předložkou Á a DE • Počítá do 20 • Používá přivlastň. zájmena nesamostatná (jedn.č.) • Užívá předl. DE po záporu a SI po záporné otázce • Ovládá pořádek slov ve větě • Pojmenuje ulice, náměstí, dopravní prostředky • Ovládá měsíce postupně v rámci školního roku • Určí kolik je hodin • Pojmenuje školní předměty, určuje předměty ve třídě • Pracuje se slovníkem • Napíše jednoduchý text o sobě a o rodině • Používá bud. čas (blízká budoucnost) • Zaspívá písně • Zarecituje básně 	<p>A la réception (4.1) Dans la rue</p> <p>Comment saluer (5.1) Pour dire au revoir</p> <p>Pour remplir un formulaire (6.1)</p> <p>Je suis encore célibataire</p> <p>Quelle heure est-il? (9.1)</p> <p>Aller + inf. (Futur proche)</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.2 OV: 1.1p, 1.2p, 1.3p, 2.1p, 2.2p, 3.2p, 4.2p</p> <p>U: 1, 2, 3, 4</p> <p>ČJ 5. – 7. r. M 6. r Čj 1.ST. Čj 6. r. Rv 6. r. Čj 8. r 2.2 Hv2. st.</p> <p>Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.3.1 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

Francouzský jazyk – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Umí napsat pozdrav a dopis z prázdnin za pomoci slovníku Používá minulý čas složený u probraných sloves Charakterizuje roční období, umí popsat stav počasí Časuje nepravidelná slovesa SAVOIR FAIRE (11.L) LIRE (19.L) DIRE (13.L) ECRIRE (14.L) Seznámí se s fr. svátky Pojmenuje běžné části oblečení Pojmenuje zákl. potraviny, požádá o zboží v obchodě Používá dvojjazyčný slovník Je schopen podat zákl. údaje o Francii Zpívá písně Recituje básně 	<p>ON ÉCRIT UNE LETTRE (konv. XII. oddíl) Poste – téléphone – lettres (10.L) Passé composé (23.I) Le temps qu'il fait LES FÊTES DES FRANÇAIS (konv. I. oddíl) Vie sociale VÊTEMENTS (konv. VI., oddíl) ACHATS (konv. V. oddíl) Dans une boulangerie - pâtisserie</p>	<p>OV: 2.2,4.2,4.3 OV:2.2p,4.2p U: 2,3,4 Čj 6. r. OV:2.2 OV:2.2p OV:4.2 OV:4.2p U:2,3,4 Vls 4. a 5. r. U 3 Ov 2. st. U 3 OV:2.2,2.3,3.2 OV:2.2p,3.2p U:2,3 Čj 8. a 9. r. Aj 8. a 9.r. Z 7. r Pt 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.3.1 3.1 3.2 4.2 6.6</p>

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

VZDĚLÁVACÍ OBOR MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy (OV) - 1. období

žák

- 1.1 *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- 1.2 *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- 1.3 *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- 1.4 *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- 1.5 *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- 1.2p *čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100*
- 1.2p1 *zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat*
- 1.4p *sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- 1.5p *řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20*

Očekávané výstupy (OV) - 2. období

žák

- 1.6 *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- 1.7 *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- 1.8 *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- 1.9 *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- 1.10 *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- 1.11 *porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel*
- 1.12 *přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
- 1.13 *porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.7p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- 1.7p1 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- 1.7p2 zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- 1.8p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- 1.8p1 tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- 1.9p zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy
- 1.9p1 rozeznává sudá a lichá čísla
- umí používat kalkulačtor

Učivo (U)

- 1.1 přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 1.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 1.3 násobilka
- 1.4 vlastnosti početních operací s čísly
- 1.5 písemné algoritmy početních operací

2.PRÁCE S DATY**Očekávané výstupy (OV) - 1. období**

žák

- 2.1 orientuje se v čase, převádí jednotky času v běžných situacích
- 2.2 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- 2.3 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.2p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- 2.3p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy (OV) - 2. období

žák

- 2.4 vyhledává, sbírá a třídí data
- 2.5 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.4p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- 2.5p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo (U)

- 2.1 závislosti a jejich vlastnosti
- 2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**Očekávané výstupy (OV) - 1. období**

žák

- 3.1 *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; 3.2 nachází v realitě jejich reprezentaci*
- 3.2 *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- 3.3 *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- 3.1p *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- 3.1p1 *rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují*
- 3.2p *umí používat pravítko*

Očekávané výstupy (OV) - 2. období

žák

- 3.4 *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce*
- 3.5 *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- 3.6 *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- 3.7 *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- 3.8 *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.4p *znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary*
- 3.5p *měří a porovnává délku úsečky*
- 3.5p1 *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- 3.6p *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- 3.8p *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *pozná základní tělesa*

Učivo (U)

- 3.1 **základní útvary v rovině** - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- 3.2 **základní útvary v prostoru** - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- 3.3 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- 3.4 obvod a obsah obrazce
- 3.5 vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- 3.6 osově souměrné útvary

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**Očekávané výstupy (OV) - 2. období**

žák

- 4.1. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**

Doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- 4.1p *řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Učivo (U)

- 4.1 slovní úlohy
- 4.2 číselné a obrázkové řady
- 4.3 magické čtverce
- 4.4 prostorová představivost

2. stupeň**5. ČÍSLO A PROMĚNNÁ****Očekávané výstupy (OV)**

žák

- 5.1 *provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu*
- 5.2 *zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- 5.3 *modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- 5.4 *užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- 5.5 *řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- 5.6 *řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*
- 5.7 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- 5.8 *formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*
- 5.9 *analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem*
- 5.1p1 *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- 5.1p2 *čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- 5.2p *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- 5.2p1 *píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- 5.5p *používá měřítko mapy a plánu*
- 5.6p *řeší jednoduché úlohy na procenta*
zvládá orientaci na číselné ose

Učivo (U)

- 5.1 **dělitelnost přirozených čísel** - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- 5.2 **celá čísla** - čísla navzájem opačná, číselná osa
- 5.3 **desetinná čísla, zlomky** - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- 5.4 **poměr** - měřítko, úměra, trojčlenka
- 5.5 **procenta** - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- 5.6 **mocniny a odmocniny** - druhá mocnina a odmocnina
- 5.7 **výrazy** - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- 5.8 **rovnice** - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

6. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**Očekávané výstupy (OV)**

žák

- 6.1 *vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- 6.2 *porovnává soubory dat*
- 6.3 *určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*
- 6.4 *vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- 6.5 *matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.1p *vyhledává a třídí data*
- 6.2p *porovnává data*
- 6.4p *vypracuje jednoduchou tabulku*
- *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládá početní úkony s penězi*

Učivo (U)

- 6.1 **závislosti a data** - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- 6.2 **funkce** - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

7. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**Očekávané výstupy (OV)**

žák

- 7.1 *zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*
- 7.2 *charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*
- 7.3 *určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*
- 7.4 *odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*
- 7.5 *využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*
- 7.6 *načrtne a sestrojí základní rovinné útvary*
- 7.7 *užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*
- 7.8 *načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*
- 7.9 *určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*
- 7.10 *odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*
- 7.11 *načrtne a sestrojí síť základních těles*
- 7.12 *načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*
- 7.13 *analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.3p *vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
- 7.4p *vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- 7.5p *provádí jednoduché konstrukce*
- 7.6p *zná a rýsuje základní rovinné útvary*
- 7.8p *sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti*
- 7.10p *vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- 7.11p *sestrojí sítě základních těles*
- 7.12p *načrtne základní tělesa*
- 7.12p1 *zobrazuje jednoduchá tělesa*
- *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

Učivo (U)

- 7.1 **rovinné útvary** - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- 7.2 **metrické vlastnosti v rovině** - druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- 7.3 **prostorové útvary** - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- 7.4 **konstrukční úlohy** - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

8. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**Očekávané výstupy (OV)**

žák

- 8.1 *užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*
- 8.2 *řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 8.1p *samostatně řeší praktické úlohy*
- 8.1p1p *hledá různá řešení předložených situací*
- 8.2p *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo (U)

- 8.1 číselné a logické řady
- 8.2 číselné a obrázkové analogie
- 8.3 logické a netradiční geometrické úlohy

MATEMATIKA – 1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák zapíše čísla 0-20, rozlišuje číslice tiskací a psací • doplní chybějící čísla v řadě • podle obrázku rozhoduje o vztahu více, méně • spočítá prvky daného souboru do 20 včetně • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky • řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahů o x – více, méně, v oboru do 20 • žák se orientuje v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole <ul style="list-style-type: none"> • porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší • žák rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník • rozpozná krychli, kvádr, válec, kouli na modelech ze stavebnice, najde i příklad těchto tvarů ve svém okolí 	<p>1. Čísla 0-20 orientace na číselné ose čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno znaménka $> < = + -$ součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky počítání předmětů v daném souboru vytvoření souboru s daným počtem prvků řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku komunikativnost sčítání řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů o n – více, o n – méně</p> <p>2. Geometrie geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa: krychle, kvádr, válec, koule skládání obrazců z geometrických tvarů, stavění staveb ze stavebnice</p>	<p>Ov – 1.1,1.3,1.4,1.5,2.2,2.3 1.1p,1.4p,1.5p,2.2p,2.3p</p> <p>U – 1.1,1.2,1.4,1.5,2.1</p> <p>Ov - 3.2 3.2p</p> <p>U – 3.1,3.2</p> <p>Pč – 1.stupeň</p>

MATEMATIKA – 2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9) • spočítá prvky souboru do 100 (včetně) • vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 • porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ • zaokrouhlí dané číslo na desítky • orientuje se na číselné ose • sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku • užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 • řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 • řeší slovní úlohy s využitím vztahů $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$, v oboru do 100 • užívá spoje násobitek 2, 3, 4, 5 • dělí v oboru násobitek 2, 3, 4, 5 	<p>1. Číselný obor 0-100 čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky součet a rozdíl čísel počítání s použitím závorek sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 sčítání a odčítání násobků deseti řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů násobení jako opakované sčítání násobek, činitel, záměna činitelů násobilky 2, 3, 4 a 5, automatizace násobitek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobitek vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobitek</p>	<p>Ov – 1.1,1.3,1.4,1.5,2.2,2.3 1.1p,1.4p,1.5p,2.2p,2.3p</p> <p>U – 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,2.1</p>

MATEMATIKA – 3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák čte a píše trojčíferná čísla • vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle • zakreslí obraz daného čísla na číselné ose • porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) • používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh • písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o x$ – více, $o x$ – méně, užívá jednoduché rovnice • užívá spoje všech násobílek • násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech (16. 4, 2 . 17) • dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek (15:4, 51:6, 40:9, 87:8) 	<p>1. Číselný obor 0-1000</p> <p>číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách</p> <p>znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel</p> <p>porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy</p> <p>řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel</p> <p>zaokrouhlování čísel na stovky a desítky</p> <p>rozklad čísla v desítkové soustavě</p> <p>součet a rozdíl čísel</p> <p>sestavění jednoduchých rovnic</p> <p>sčítání a odčítání násobků sta</p> <p>písemné algoritmy sčítání a odčítání</p> <p>sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta</p> <p>sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta</p> <p>písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců</p> <p>písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním</p> <p>řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic</p>	<p>Ov –</p> <p>1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,2.1,2.2,2.3, 4.1</p> <p>1.1p,1.2p,1.4p,1.5p,2.2p,2.3p,4.1p</p> <p>U – 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 4.1,4.2,4.3,4.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným • odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x -$ krát více, $x -$ krát méně • orientuje se v čase, převádí jednotky času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek • změří délku úsečky s přesností na milimetry • sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr • provede odhad délky vzdálenosti • určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran • převede jednotky délky km na m, ...m na dm, cm, mm, ...dm na cm, mm...cm na mm • narýsuje kružnici a trojúhelník daný délkami třech stran • rozezná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary 	<p>a) odhad a kontrola výsledku b) násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek c) násobení 10 d) násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným e) dělení se zbytkem f) součin, podíl, zbytek g) pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek h) násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel i) užití závorek j) řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony k) rozlišování sudých a lichých čísel</p> <p>závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky</p> <p>2. Geometrie přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh, mnohoúhelníky strana rovinného obrazce, obvod rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek vznačování polopřímek kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti jednotky délky: milimetr, kilometr měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)</p>	<p>Ov – 3.1,3.2,3.3 3.1p,3.1p1,3.2p</p> <p>U – 3.1,3.2,3.3,3.4,3.5,3.6</p> <p>Pč – 1.stupeň</p>

MATEMATIKA – 4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících • porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\ 620 < m < 553\ 000$ • zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757 = 3 \cdot 1000 + 7 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 7 \cdot 1$ • pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla • pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem • písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem • písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu, písemně dělí se zbytkem • provádí kontrolu pomocí kalkulačky • zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram • řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel • SÚ vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně, slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony • seznámí se se zlomky 	<p>1. Číselný obor 0-1 000 000</p> <p>čtení a zápis čísel, číselná osa zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, rozklad čísel v desítkové soustavě sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti vztahy mezi sčítáním a odčítáním písemné sčítání a odčítání násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením pamětné násobení a dělení jednociferným číslem písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením práce s kalkulačkou, provádění kontroly pořadí početních výkonů užívání závorek diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony s čísly v daném oboru, na vztahy o x – více, méně, x – krát více, méně zlomky – rozšiřující učivo</p>	<p>Ov: 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,1.6,1.7,1.8,1.9, 2.1,2.2,2.3,2.4,2.5,4.1 1.1p,1.2p,1.2p1,1.4p,1.5p, 1.7p, 1.7p1-2,1.8p, 1.8p1,1.9p, 1.9p1,2.2.p,2.3p,2.4p,2.5p,4.1p</p> <p>U: 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,2.1,2.2,4.1,4.2, 4.3,4.4</p>

MATEMATIKA – 4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí vzájemnou polohu dvou přímek • sestrojí rovnoběžku s danou přímkou • sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce • narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem • seznámí se s trojúhelníkem pravoúhlým, rovnoramenným a rovnostranným • ovládá konstrukci trojúhelníka • pozná souměrný útvar • nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti • určí osu souměrnosti překládáním • vypočítá obvod mnohoúhelníku součtem délek jeho stran • určí délku lomené čáry • graficky sčítá a odčítá úsečky • určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě • seznámí se se základními jednotkami obsahu • nakreslí síť kvádra a krychle • vymodeluje kvádr a krychle z dané sítě 	<p>2. Geometrie vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku; rovnoběžníky kolmice, kolmost, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník- seznámení s pojmy rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník- seznámení s pojmy konstrukce trojúhelníka souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti osa souměrnosti, určování os souměrnosti překládáním papíru na obrázcích určení délky lomené čáry obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku součtem délek stran grafický součet a rozdíl úseček obsah obrazce pomocí čtvercové sítě seznámení s jednotkami obsahu (cm², mm², m²) síť kvádra a krychle modelování kvádra a krychle ze sítě, síť kvádra a krychle rozložením krabičky</p>	<p>Ov: 3.4, 3.5,3.6,3.7,3.8 3.4p,3.5p,3.5p1,3.6p,3.8p</p> <p>U: 3.1,3.2,3.4,3.5,3.6</p>

MATEMATIKA – 5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose • řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • odhaduje výsledek, posoudí jeho reálnost • přepíše menší čísla římskými číslicemi • přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak. • doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupkový diagram a jednoduchý graf v soustavě souřadnic • uplatňuje matem. znalosti při manipulaci s penězi • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla, číselná osa • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<p>Číselný obor 0-1 000 000 000</p> <p>posloupnost přirozených čísel, číselná osa zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel pamětné násobení a dělení přirozených čísel</p> <p>písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony</p> <p>provádění odhadů a kontroly výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost)</p> <p>římské číslice – menší čísla římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi</p> <p>grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu</p> <p>přirozená čísla, celá čísla, zlomky</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění – číselná osa, teploměr</p>	<p>Ov – 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,1.6,1.7,1.8,1.9,2.1,2.2,2.3,2.4,2.5,4.1,1.10,1.11,1.12,1.13 1.1p,1.2p,1.2p1,1.4p,1.5p,1.7p,1.7p1-2,1.8p,1.8p1,1.9p,1.9p1,2.2p,2.3p,2.4p,2.5p,4.1p</p> <p>U – 1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,2.1,2.2,4.1,4.2,4.3,4.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	Konkretizované učivo	VAZBY, PŘESAHY
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • narýsuje obdélník, čtverec, opakování konstrukce trojúhelníka, pravouhlý trojúhelník • vypočítá obvod sečtením délek jeho stran a obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě • užívá jednotky obsahu m², dm², cm², mm² • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, pomocí čtvercové sítě • určí osu souměrnosti • převádí jednotky času, délky, hmotnosti • seznámí se s jednotkami objemu 	<p>Geometrie</p> <p>rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem rýsování pravouhlého, rovnostranného, rovnoramenného a různostranného trojúhelníku konstrukce obdélníku a čtverce, grafické sčítání a odčítání úseček,</p> <p>výpočty obvodu sčítáním délek jeho stran a obsahu obdélníka a čtverce pomocí čtvercové sítě, další jednotky obsahu: a, ha, km²</p> <p>osa souměrnosti útvaru překládáním papíru jednotky hmotnosti jednotky objemu (rozšiřující učivo)</p>	<p>Ov – 3.1,3.2,3.3,3.4,3.5,3.6,3.7,3.8 3.1p,3.1p1,3.2p,3.4p,3.5p,3.5p1, 3.6p,3.8p</p> <p>U – 3.1,3.2,3.3,3.4,3.5,3.6</p> <p>Pč – 1. stupeň</p> <p>Prv, Př</p>

MATEMATIKA – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • запиše přirozená čísla v desítkové soustavě, rozvinutým zápisem a naopak • popíše číselnou osu, zobrazí na ní číslo nula a další přirozená čísla • porovná přirozená čísla pomocí symbolů rovnosti a nerovnosti • graficky znázorní na číselné ose a запиše řešení jednoduchých nerovnic • zaokrouhlí přirozené číslo na jakýkoliv řád • umí sčítat, odčítat, násobit, dělit (1- a dvojciferným dělitelem) pamětně i písemně • využívá princip postupného odstraňování kulatých, hranatých a složených závorek při výpočtech • řeší slovní úlohy s jedním až dvěma početními výkony a provádí odhad výsledku • запиše a přečte zlomek jako část celku • znázorní graficky zlomek • umí sčítat zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech a graficky znázorní • rozezná rovinné obrazce: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a tělesa: krychle, kvádr, válec • odhadne délku úsečky, změří ji a запиše • sestrojí přímku, polopřímku, úsečku dané velikosti, kolmice (osu úsečky), rovnoběžky (pomocí kolmice, 2 pravítek), kružnici, kruh , všechno umí popsat • sestrojí čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník • vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku pomocí vzorců • určí obsah čtverce, obdélníku, pravoúhlého trojúhelníku pomocí vzorců • rozezná tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule • sestrojí síť krychle, kvádra • vypočítá povrch krychle a kvádra jako součet obsahů jejich podstav a stěn 	<p>Opakování učiva z 5. ročníku</p> <p>Aritmetika přirozená čísla a jejich zápisy číselná osa - zobrazování přirozených čísel porovnávání přirozených čísel, číslo nula zaokrouhlování přirozených čísel početní výkony s přirozenými čísly - sčítání odčítání, násobení, dělení jedno a dvojciferným dělitelem, závorky slovní úlohy vedoucí na jeden až dva početní výkony s přirozenými čísly, zlomek, znázornění zlomku sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p> <p>Geometrie rozeznávání rovinných obrazců a těles měření délky úsečky sestrojování a zápis přímky, polopřímky, úsečky, rovnoběžek, kolmic, kružnice, kruhu konstrukce čtverce, obdélníku, pravoúhlého trojúhelníku výpočet obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku výpočet obsahu čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku rozeznávání těles síť krychle, kvádra</p>	<p>M 1. – 5.r.</p> <p>OV: 1.2 OV:1.2p</p> <p>M 1. - 5.r.</p> <p>U:3.1</p> <p>OV: 3.5 OV:3.5p U: 3.3</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin až milióntin • znázorní desetinná čísla na číselné ose • porovnává desetinná čísla pomocí symbolů rovnosti a nerovnosti • zaokrouhluje desetinná čísla na desetiny, setiny, tisíciny, desetitisíciny, stotisíciny, milióntiny • sčítá a odčítá desetinná čísla pamětně i písemně, provádí odhady součtů a rozdílů • násobí a dělí desetinná čísla číslem přirozeným pamětně i písemně, provádí odhady součinnů a podílů • násobí a dělí desetinná čísla čísly 10, 100, 1000,.... • jako posun desetinné čárky vpravo, vlevo • násobí a dělí desetinná čísla číslem desetinným pamětně i písemně, provádí odhady součinnů a podílů • řeší slovní úlohy z praxe, využívá odhadů a počítání s desetinnými čísly • řeší slovní úlohy na výpočet obvodů a obsahů čtverce, obdélníku, trojúhelníku, na výpočet povrchů krychle a kvádrů s desetinnými čísly, využívá odhady <ul style="list-style-type: none"> • určí násobky a dělitele daného přirozeného čísla • užívá znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,8,9,10,25,50,100,1000 při hledání dělitelů daného přirozeného čísla • rozezná prvočíslo a složené číslo, vyhledá všechna prvočísla do 50, prokáže výjimku čísla 1 • provede rozklad složeného čísla na prvočísla a zapíše ho jako součin prvočísel • určí společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel • zjistí největšího společného dělitele (D) 2 až 3 přirozených čísel • určí společný násobek 2 až 3 přirozených čísel • zjistí nejmenší společný násobek (n) 2 až 3 přirozených čísel • charakterizuje a určí čísla soudělná a nesoudělná • řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel 	<p>Desetinná čísla psaní a čtení desetinných čísel zobrazování desetinných čísel na číselné ose porovnávání desetinných čísel zaokrouhlování desetinných čísel sčítání, odčítání desetinných čísel pamětně i písemně, odhady násobení a dělení desetinných čísel číslem přirozeným pamětně i písemně násobení a dělení desetinných čísel čísly 10, 100, 1000, 10 000..... dělení přirozeného čísla přirozeným číslem (dělenec menší než dělitel) dělení desetinných čísel číslem přirozeným násobení a dělení desetinných čísel číslem desetinným řešení slovních úloh z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, odhady</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel dělitel, násobek znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,8,9,10,100,1000 prvočíslo, číslo složené rozklad složených čísel společný násobek, nejmenší společný násobek (n) společný dělitel, největší společný dělitel čísla soudělná, nesoudělná řešení slovních úloh s využitím (D) a (n) 2 až 3 přirozených čísel</p>	<p>OV:5.3 U: 1.3, F 6.r.</p> <p>F 6.r.</p> <p>OV: 6.1 OV:6.1p U: 1.1</p> <p>OV: 5.1 OV:5.1p</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše a načrtne úhel, zapíše ho • odhadne a změří velikost daného úhlu úhloměrem, měření zapíše • užívá jednotky stupeň, minuta, převádí je • sestrojí úhel dané velikosti ve stupních • provede konstrukci osy úhlu • přenese úhel na jiné místo • rozezná, načrtne a sestrojí úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, úhly vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné a jejich velikosti • početně sčítá a odčítá velikosti úhlů a využívá vztahu mezi stupněm a minutou • početně násobí úhly a početně dělí úhly dvěma • graficky sčítá a odčítá úhly • graficky násobí úhly a graficky dělí úhel dvěma <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, zda jsou rovinné obrazce shodné a ověří shodnost pomocí průsvítky • charakterizuje osovou souměrnost – vzor, obraz, osa souměrnosti • provede konstrukci obrazu v osové souměrnosti • určí osy osově souměrných obrazců <ul style="list-style-type: none"> • popíše vrcholy, strany trojúhelníku, zapíše jeho název • rozdělí trojúhelníky na druhy podle vnitřních úhlů a podle délek stran, načrtne je • určí velikost vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníku • zjistí na základě znalosti trojúhelníkové nerovnosti, zda daný trojúhelník existuje • sestrojí trojúhelník podle věty sss a zapíše postup konstrukce • sestrojí výšky trojúhelníku a diskutuje o umístění průsečíku výšek v různých trojúhelnících • sestrojí těžnice trojúhelníku, jeho těžiště a popíše jeho vlastnosti • sestrojí střední příčky trojúhelníku a charakterizuje jejich vlastnosti. • zjistí střed, poloměr kružnice opsané trojúhelníku a sestrojí opsanou kružnici • zjistí střed, poloměr kružnice vepsané trojúhelníku a sestrojí vepsanou kružnici • vypočítá obvod a obsah obecného trojúhelníka, využije i čtvercovou síť 	<p>Úhel a jeho velikost úhel, jeho zápis (řecké písmeno, 3 body) měření velikosti úhlů úhloměrem, odhad velikosti úhlu velikost úhlu – stupeň, minuta konstrukce úhlů dané velikosti osa úhlu přenášení úhlu druhy úhlů podle velikosti a postavení početní sčítání a odčítání úhlů početní násobení úhlu a dělení úhlu dvěma konstrukce úhlu dané velikosti bez použití úhloměru (90°, 45°, 60°, 30°) grafické sčítání a odčítání úhlů grafické násobení úhlu a dělení úhlu dvěma</p> <p>Osová souměrnost shodnost geometrických útvarů osová souměrnost osa souměrnosti osově souměrné obrazce</p> <p>Trojúhelník popis trojúhelníku, druhy trojúhelníků vnitřní a vnější úhly trojúhelníku trojúhelníková nerovnost výšky trojúhelníku těžnice trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti střední příčky trojúhelníku kružnice opsaná trojúhelníku kružnice vepsaná trojúhelníku zápis konstrukce a konstrukce trojúhelníka podle věty sss obvod a obsah obecného trojúhelníka</p>	<p>OV:7.1,7.2</p> <p>U: 3.1, 3.2</p> <p>U: 3.4</p> <p>U: 3.2</p> <p>U: 3.4</p> <p>U: 3.2</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne, popíše a sestrojí síť krychle, kvádrů • počítá převody jednotek • vypočítá povrch krychle a využívá převodů jednotek obsahu • vypočítá povrch kvádrů a využívá převodů jednotek obsahu • vypočítá objem krychle a využívá převodů krychlových a dutých jednotek • vypočítá objem kvádrů a využívá převodů krychlových a dutých jednotek • charakterizuje stěnovou a tělesovou úhlopříčku, načrtne je • řeší slovní úlohy z praxe na výpočty povrchů a objemů krychle a kvádrů 	<p>Krychle a kvádr črtání, rýsování krychle, kvádrů ve volném rovnoběžném promítání vlastnosti krychle, kvádrů, síť krychle, kvádrů převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti, času výpočet objemu a povrchu krychle (+ odhad) výpočet objemu a povrchu kvádrů (+ odhad) stěnová a tělesová úhlopříčka krychle a kvádrů slovní úlohy na výpočty objemů a povrchů krychle a kvádrů</p> <p>Opakování</p>	<p>OV:7.9,7.10,7.11,7.12,7.13 OV:7.10p,7.11p,7.12p,7.12p1 U :3.3 VV 6.-9. r.</p> <p>Pt 1.1.1, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 4.2, 5.2, 6.1</p>

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše kladné a záporné číslo a zobrazí na číselné ose • pracuje se znaménky, odstraňuje závorky, slučuje čísla • určí číslo opačné, absolutní hodnotu • porovnává celá čísla • provádí početní operace s celými čísly → sčítání, odčítání, násobení, dělení • řeší jednoduché slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla, zlomek pravý a nepravý převede zlomek na desetinné číslo a naopak • graficky znázorní zlomky, vyznačí zlomky na číselné ose • převede smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo • porovná zlomky • rozšíří a zkrátí zlomek na základní tvar • sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky • řeší složený zlomek • odhadne výsledek • řeší slovní úlohy • <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem racionální čísla • zapíše racionální číslo opačné, převrácené k zadanému číslu • znázorní racionální čísla na číselné ose • porovnává racionální čísla • provádí početní operace s racionálními čísly • řeší slovní úlohy z praxe 	<p>Opakování učiva ze 6. ročníku</p> <p>Celá čísla čísla kladná, záporná, čísla navzájem opačná absolutní hodnota, uspořádání čísel na číselné ose počítání se závorkami a absolutními hodnotami porovnávání a zobrazování celých čísel na číselné ose početní operace slovní úlohy</p> <p>Zlomky pojem zlomku, zápis desetinného zlomku uspořádání zlomků, číselná osa, smíšené číslo celek, část celku vyjádření části celku pomocí zlomku převádění zlomku na desetinné číslo a naopak porovnávání zlomků převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar zlomku sčítání, odčítání zlomků (včetně smíšených čísel) násobení, dělení zlomků, převrácené číslo (včetně smíšených čísel) složený zlomek</p> <p>slovní úlohy</p> <p>Racionální čísla pojem racionální čísla racionální čísla na číselné ose porovnávání racionálních čísel operace s racionálními čísly slovní úlohy</p>	<p>OV: 5.1, 5.2, 5.3 OV: 5.1p, 5.2p, 5.2pl U:5.1, 5.2, 5.3 OV:5.3,5.4</p> <p>U:5.3,5.4</p> <p>PČ 6.-9.r. F 6.r.</p> <p>OV:7.8 OV:7.8p U:7.4 Vv 6.-9. r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p style="text-align: center;">Žák :</p> <p>sestrojí obraz ve středové souměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti • rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a určí střed souměrnosti • • určí, zda je geometrický útvar v osové nebo středové souměrnosti <p>zapiše poměr velikostí dvou veličin</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí úpravy poměru - rozšiřování, krácení na základní tvar • vypočítá díly celku určené poměrem • vypočítá změnu čísla určeného poměrem • řeší slovní úlohy z praxe • vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy, využívá jej při řešení sl. úloh • vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy, využívá jej při řešení slovních úloh • pozná přímou a nepřímou úměrnost a rozhodnutí zdůvodní úvahou sestaví, doplní tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost • pozná přímou a nepřímou úměrnost a rozhodnutí zdůvodní úvahou • sestaví, doplní tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost • sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti, zapiše vzorcem • řeší slovní úlohy z praxe <ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary <p>užívá věty o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestrojí a zapiše postup konstrukce trojúhelníka podle vět sus, usu</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary • užívá věty o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestrojí a zapiše postup konstrukce trojúhelníka podle vět sus, usu <ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a popíše jejich vlastnosti • rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a popíše jejich vlastnosti • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, využívá čtvercovou síť • sestrojí a zapiše postup konstrukce rovnoběžníku • <ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivé druhy lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku <p>sestrojí a zapiše postup konstrukce lichoběžníku</p>	<p style="text-align: center;">Středová souměrnost</p> <p>shodnost geometrických útvarů, středová souměrnost středově souměrné útvary samodružný bod porovnání středové a osové souměrnosti</p> <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost poměr, základní tvar poměru, postupný poměr, převrácený poměr počítání s poměrem měřítko plánu a mapy přímá a nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic trojčlenka – slovní úlohy slovní úlohy</p> <p>Shodnost trojúhelníků shodné útvary v rovině shodnost trojúhelníků - věty sus, usu konstrukce trojúhelníků podle vět sus, usu</p> <p>Rovnoběžník Rovnoběžníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) a jejich vlastnosti výšky a úhlopříčky obvod, obsah rovnoběžníku konstrukce rovnoběžníků</p> <p>Lichoběžník Lichoběžník (obecný, pravoúhlý, rovnoramenný) a jeho vlastnosti obvod a obsah lichoběžníku konstrukce lichoběžníků</p>	<p>OV 5.4,5.5,6.1,6.2,6.3 OV:5.5p,6.1p,6.2p U: 5.4,6.1,6.2 Pv 6.r. Z 6.r.</p> <p>OV: 7.1,7.6,7.7,7.8 OV:7.6p, 7.8p U:7.1,7.2 Vv 6.-9.r.</p> <p>OV: 7.1, 7.6,7.7 OV:7.6p</p> <p>U: 7.1,7.2 Vv 6.-9.r OV:7.1,7.2,7.6 OV:7.6p U:7.1,7.2</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák : vysvětlí pojmy procento, procentová část, základ</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá jedno procento z daného základu • používá algoritmus výpočtu procentové části, základu, počtu procent a vypočítá je • používá algoritmus výpočtu procentové části, základu, počtu procent a vypočítá je <p>vysvětlí pojmy promile a základ</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy z praxe <ul style="list-style-type: none"> • popíše hranol, pojmenuje ho • popíše hranol, pojmenuje ho • sestrojí síť hranolu • vypočítá povrch, objem hranolu • sestrojí síť hranolu • vypočítá povrch, objem hranolu • řeší slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolu • sestrojí síť hranolu • vypočítá povrch, objem hranolu • řeší slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolu • řeší slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolu • řeší slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolu 	<p style="text-align: center;">Procenta</p> <p>procento, základ, procentová část výpočet základu výpočet procentové části výpočet počtu procent promile slovní úlohy</p> <p>Hranoly hranol trojboký, čtyřboký, n - boký sítě hranolů objem a povrch hranolu</p> <p>Opakování</p>	<p>OV:5.4,5.6 OV:5.6p U: 5.5 OV: 7.9,7.10,7.11,7.12 OV:7.10p,7.11p,7.12p,7.12p1</p> <p>U: 7.3 F 6.r</p> <p>OV: 8.1,8.2 OV:8.1p,8.1p1,8.2p U : 8.2, 8.3 Vv 6-9.r F 6.r.</p> <p>Pt : 1.1.1.,1.1.3,1.1.4,1.1.5, 1.2.3,1.2.4, 1.3.1,1.3.2, 2.1,2.2, 4.2</p>

MATEMATIKA – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje druhou mocninu z paměti od 1 do 20 určuje druhou mocninu pomocí tabulek porovnává mocniny určuje druhou odmocninu z paměti, pomocí tabulek počítá příklady s druhou mocninou a odmocninou určuje třetí mocninu a odmocninu z paměti a pomocí tabulek počítá příklady s třetí mocninou a odmocninou vysvětlí a zapíše Pythagorovu větu použije Pythagorovu větu v prostoru užívá Pythagorovu větu v praxi řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty určuje mocniny s přirozeným a záporným mocnitelem provádí základní početní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení) umocní součin, podíl, mocninu zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$ určuje hodnotu daného číselného výrazu zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech a ve slovních úlohách sčítá a odčítá mnohočleny násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem a trojčlenem upravuje výraz vytýkáním před závorku užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení a rozkladu výrazů řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku správnosti řešení řeší slovní úlohy pomocí lineární rovnice – provede rozbor úlohy, řešení a ověření správnosti získaného výsledku vyjádří zadanou neznámou ze vzorce 	<p>Opakování učiva 7. ročníku Druhá mocnina a odmocnina určení z paměti a pomocí tabulek druhé mocniny, odmocniny porovnání mocnin počítání s druhými mocninami a druhými odmocninami</p> <p>Třetí mocnina a odmocnina určení pomocí tabulek počítání s třetími mocninami a třetími odmocninami</p> <p>Pythagorova věta výpočet přepony a odvěsny slovní úlohy a řešení geometrických úloh početně</p> <p>Mocniny s přirozeným a záporným mocnitelem sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin s přirozeným a záporným mocnitelem mocnina součinu, podílu mocnina mocniny zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p>Výrazy číselný výraz a jeho hodnota proměnná výraz s proměnnou jednočlen, mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jednočlenem i mnohočlenem vytýkání před závorku rozklad výrazů na součin rozklad výrazů na součin pomocí vzorců</p> <p>Lineární rovnice rovnost a vlastnosti rovnosti lineární rovnice s jednou neznámou ekvivalentní úpravy rovnic řešení rovnic (i se závorkami a zlomky) zkouška správnosti řešení rovnice slovní úlohy řešené pomocí lineární rovnice o pohybu, o společné práci, o směsích výpočet neznámé ze vzorce</p>	<p>OV: 5.1, 5.2 OV: 5.1p, 5.1p1, 5.1p2, 5.2p, 5.2p1 U: 5.6</p> <p>D 6.R</p> <p>OV: 5.1, 5.2 OV: 5.1p, 5.1p1, 5.1p2, 5.2p, 5.2p1 U: 5.6, 7.2 F 9.R</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3 OV: 5.1p, 5.1p1, 5.1p2, 5.2p, 5.2p1</p> <p>U: 5.6</p> <p>U: 5.7 OV: 5.7</p> <p>OV: 5.8, 8.1 OV: 8.1p U: 5.8</p> <p>F 8.R, F 9.R</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic <ul style="list-style-type: none"> určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětivu užívá Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách a v praxi vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu určí oblouk kružnice a kruhovou výseč a úseč, mezikruží <ul style="list-style-type: none"> sestrojí síť válce vypočítá povrch a objem válce řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce <ul style="list-style-type: none"> zakreslí náčrtek a správně запиše postup konstrukce používá základní pravidla přesného rýsování <ul style="list-style-type: none"> sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech <ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduchá statistická šetření, určí hodnotu znaku, četnost, vypočítá aritmetický průměr, určí modus, medián, zapisuje výsledky do tabulky spojnicový, sloupkový, kruhový diagramem čte z tabulek a grafů a umí je interpretovat v praxi 	<p>Kružnice, kruh kruh, kružnice (poloměr, průměr) vzájemná poloha kružnice a přímky – vnější přímka, tečna, sečna - tětiva oblouk kružnice, kruhová výseč, kruhová úseč, mezikruží</p> <p>vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta obvod a obsah kruhu slovní úlohy</p> <p>Válec válec a jeho síť povrch a objem válce slovní úlohy</p> <p>Konstrukční úlohy množiny bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků včetně zápisu (i pomocí těžnic a výšek) konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku včetně zápisu</p> <p>Základy statistiky statistické šetření, soubor, jednotka, znak, hodnota znaku, četnost aritmetický průměr, vážený aritmetický průměr medián, modus diagramy, grafy (spojnicový, sloupkový, kruhový) statistika v praxi</p> <p>Opakování</p>	<p>OV:7.1,7.2,7.4,7.5,7.6, 6.1, 6.2 OV:7.3p,7.4p,7.5p,7.6p,6.1p,6.2p U: 7.1</p> <p>F 6.R, INF 8.R</p> <p>OV: 7.9, 7.10, 7.11, 7.12, 7.13, 8.2 OV: 7.10p,7.11p,7.12p,7.12p1 U: 7.3</p> <p>F 6.R</p> <p>OV: 7.1, 7.3, 7.5, 7.6 OV:7.3p,7.5p,7.6p</p> <p>U: 7.1,7.4</p> <p>Pt: 1.1.1, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2 2.1, 2.2 4.2</p>

MATEMATIKA - 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí stanovit podmínky, za kterých má lomený výraz smysl, nulovou hodnotu • zkrátí a rozšíří lomené výrazy • sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy • násobí a dělí dva lomené výrazy • převede složený výraz na násobení dvou lomených výrazů <ul style="list-style-type: none"> • vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav jednoduché lineární rovnice se zlomky a závorkami s neznámou ve jmenovateli • ověří správnost řešení rovnice zkouškou <ul style="list-style-type: none"> • řeší oběma metodami soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými • ověří správnost řešení zkouškou <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic • řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy a popíše základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule • načrtne tělesa jehlan kužel, koule • sestrojí síť jehlanu a kužele • vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule • slovní úlohy s užitím vzorců pro jehlan, kužel a kouli 	<p>Opakování učiva z 8. ročníku Lomené výrazy</p> <p>pojem lomený výraz smysl lomeného výrazu, nulová hodnota krácení a rozšiřování lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů složený lomený výraz</p> <p>Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli lineární rovnice se závorkami lineární rovnice se zlomky lineární rovnice se závorkami a zlomky zkouška</p> <p>Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých sčítací metoda dosazovací metoda grafická metoda</p> <p>Slovní úlohy o pohybu, na společnou práci, na směsi Slovní úlohy o pohybu</p> <p>slovní úlohy o pohybu slovní úlohy na společnou práci slovní úlohy na směsi</p> <p>Jehlan, kužel koule objem a povrch jehlanu objem a povrch kužele objem a povrch koule síť jehlanu a kužele slovní úlohy</p>	<p>OV: 5.7 U :5.7</p> <p>OV: 5.7,5.8</p> <p>U: 5.8</p> <p>OV 5.8, 5.9 U :5.8</p> <p>F 6.,8.r Ch 8</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje funkční vztah od jiných vztahů určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce sestaví tabulku, zapíše vzorcem a sestrojí graf funkce lineární funkce řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic sestaví tabulku, zapíše vzorcem a sestrojí graf nepřímé úměrnosti používá probrané funkce při řešení úloh z praxe se sestaví tabulku, zapíše vzorcem a sestrojí graf kvadratické funkce <ul style="list-style-type: none"> pozná druh goniometrické funkce podle poměru stran pravoúhlého trojúhelníka sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ ; 90^\circ \rangle$ užívá goniom. funkce pro výpočet neznámé strany prav. trojúhelníku používá goniometrické funkce při výpočtu povrchů a objemu těles <ul style="list-style-type: none"> určuje podobné útvary v rovině sestaví a použije poměr podobnosti na základě vět o podobnosti trojúhelníků určí velikosti dalších útvarů rozdělí délku úsečky nebo změní délku úsečky v daném poměru sestrojí rovinný útvar podobný danému užívá poměr podobnosti při práci s technickými výkresy, plány a mapami <ul style="list-style-type: none"> vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře určí hledanou jistinu 	<p>Funkce definiční obor funkce obor hodnot funkce závislá a nezávislá proměnná lineární funkce – obecná, přímá úměrnost, konstantní lineární funkce – vlastnosti, graf, vzorec lineární lomená funkce funkce nepřímé úměrnosti- vlastnosti, graf nepřímá úměrnost kvadratická funkce – vlastnosti, graf</p> <p>Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens užití goniometrických funkcí v praxi</p> <p>Podobnost podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti podobnost trojúhelníků – věty o podobnosti sss, sus, uu dělení, zmenšování, zvětšování úsečky v daném poměru užití podobnosti v praxi</p> <p>Základy finanční matematiky jednoduché úrokování složené úrokování</p> <p>Opakování</p>	<p>OV 6.1 - 6.5 OV: 6.1p,6.2p,6.4p V: 6.1p,6.2p,6.4p</p> <p>OV: OV: 6.1p,6.2p,6.4p U 6.1,6.2 F 6.- 9.r. Ch 8.9.r.</p> <p>OV: 7.9 - 7.13 OV:7.10p,7.11p,7.12p,7.12p1 U: 7.3 Vv 6.- 9.r.</p> <p>OV: 7.1, 7.7,7.13 U: 7.1 F 7.r, Pě 6.-9.r. Tk Vv 6.-9.r. Z 6.r. OV: 5.4, 5.6 OV:5.6p U: 5.5 Pě 8.r. OV: 7.1 ,7.5,7.6, 8.2 OV:7.5p,7.6p,8.2p U: 7.1 – 7.4, 8.3 Průřezová témata Pt 1.1.1, 1.1.3, 1.1.4,, 1.1.5 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2</p>

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmicke postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

1.1 *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*

1.2 *popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*

1.3 *vyčte informace z daného modelu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák	
1.1p	<i>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i>
1.2p	<i>popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i>

Učivo

1.1 data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

1.2 kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

1.3 modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák	
2.1	<i>sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i>
2.2	<i>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i>
2.3	<i>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i>
2.4	<i>ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák	
2.1.p	<i>sestavuje symbolické zápisy postupů</i>
2.2p	<i>popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i>
2.3p	<i>rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i>

Učivo

2.1 řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

2.3 programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

2.4 kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák	
3.1	<i>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i>
3.2	<i>pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
 3.2p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Učivo

3.1 systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

3.2 práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 4.1 *najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu*
 4.2 *propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
 4.3 *dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.1p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*
 4.2p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

Učivo

4.1 hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

4.2 počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

4.3 bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

2. stupeň

5. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- 5.1 *získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat*
 5.2 *navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu*
 5.3 *vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní*
 5.4 *zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák	
5.1p	<i>získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti</i>
5.2p	<i>zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</i>
5.3p	<i>popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</i>
5.4p	<i>stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</i>

Učivo

5.1 data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat

5.2 kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity

5.3 modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

6. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

- žák
- 6.1** *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen*
- 6.2** *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení*
- 6.3** *vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému*
- 6.4** *v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*
- 6.5** *ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- žák
- 6.1p** *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- 6.2p** *rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení*
- 6.3p** *navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

Učivo

6.1 -3 algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

6.4 programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné

6.5 kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu

6.4 tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

7. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- 7.1** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- 7.2** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- 7.3** vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- 7.4** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p** popíše účel informačních systémů, které používá
- 7.2p** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- 7.3p** na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

7.1 informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti

7.2 návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel

7.3 hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

8. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- 8.1** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- 8.2** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- 8.3** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- 8.4** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- 8.5** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 8.1p** rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- 8.2p** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- 8.3p** pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- 8.4p** rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- 8.5p** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

8.1, 2 hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

8.3 počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

8.4 řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

8.5 bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat

8.5 digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Předmět: Informatika 4. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p><u>Digitální technologie- Ovládání digitálního zařízení</u></p> <p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku</p> <p><u>Digitální technologie- Práce ve sdíleném prostředí</u></p> <p>Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje</p>	

Předmět: Informatika 4. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování události ke spouštění programu • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p><u>Algoritmizace a programování- Základy robotiky se stavebnicí</u> sestavení programu a oživení robota</p> <p>ovládání světelného výstupu</p> <p>ovládání motoru</p> <p>opakování příkazů</p> <p>ovládání klávesnicí – události</p> <p>ovládání pomocí senzoru</p> <p><u>Data, informace a modelování- Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u></p> <p>piktogramy, emodži</p> <p>kód</p> <p>přenos na dálku, šifra</p> <p>pixel, rastr, rozlišení</p> <p>tvary, skládání obrazce</p>	

Předmět: Informatika 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před něj nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<p><u>Informační systémy- Úvod do práce s daty</u> data, druhy dat doplňování tabulky a datových řad kritéria kontroly dat řazení dat v tabulce vizualizace dat v grafu</p> <p><u>Algoritmizace a programování- Základy programování – příkazy, opakující se vzory</u> příkazy a jejich spojování opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur</p> <p><u>Informační systémy- Úvod do informačních systémů</u> systém, struktura, prvky, vztahy</p> <p><u>Algoritmizace a programování- Základy programování – vlastní bloky, náhoda</u> kreslení čar pevný počet opakování ladění, hledání chyb vlastní bloky a jejich vytváření změna vlastností postavy pomocí příkazu náhodné hodnoty čtení programů programovací projekt</p> <p><u>Data, informace a modelování- Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</u> graf, hledání cesty schémata, obrázkové modely model</p>	

Předmět: Informatika 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv 	<p><u>Algoritmizace a programování- Základy programování – postavy a události</u> ovládání pohybu osob násobné postavy a souběžné reakce modifikace programu animace střídáním obrázků spouštění pomocí událostí vysílání zpráv mezi postavami čtení programů programovací projekt</p>	

Předmět: Informatika 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje a obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka x graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s kterým ve škole aktivně pracují • pojmenují role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů 	<p><u>Data, informace a modelování – kódování a šifrování dat a informací</u> přenos informací, standardizované kódy znakové sady přenos dat, symetrická šifra identifikace barev, barevný model vektorová grafika zjednodušení zápisu, kontrolní součet binární kód, logické A a NEBO</p> <p><u>Data, informace a modelování – práce s daty</u> data v grafu a tabulce evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce filtrování, řazení a třídění dat porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p><u>Informační systémy- informační systémy</u> školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>	

Předmět: Informatika 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • 	<p><u>Algoritmizace a programování– programování- opakování a vlastní bloky</u></p> <p>vytvoření programu</p> <p>opakování</p> <p>podprogramy</p>	

Předmět: Informatika 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav 	<p><u>Algoritmizace a programování- programování – podmínky, postavy a události</u></p> <p>opakování s podmínkou události, vstupy objekty a komunikace mezi nimi</p> <p><u>Data, informace a modelování- modelování pomocí grafů a schémat</u></p> <p>standardizovaná schémata a modely ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu orientované grafy, automaty modely, paralelní činnosti</p>	

Předmět: Informatika 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě, popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systém či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p><u>Algoritmizace a programování- programování – větvení, parametry a proměnné</u></p> <p>větvení programu, rozhodování grafický výstup, souřadnice podprogramy s parametry proměnné</p> <p><u>Digitální technologie – počítače</u></p> <p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému správa souborů, struktura složek instalace aplikací domácí a školní počítačová síť fungování a služby internetu princip e-mailu metody zabezpečení přístupu k datům role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení- dialogová okna)</p>	

Předmět: Informatika 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení • při tvorbě vzorců rozlišujeme absolutní a relativní adresy buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • přepíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p><u>Algoritmizace a programování- programování robotické stavebnice</u></p> <p>sestavení a oživení robota</p> <p>sestavení programu s opakováním, s rozhodováním</p> <p>používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)</p> <p>používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)</p> <p>čtení programu</p> <p>projekt Můj robot</p> <p>sestavení programu a oživení robota</p> <p>ovládání LED displeje</p> <p>tlačítka a senzory</p> <p><u>Informační systémy- hromadné zpracování dat</u></p> <p>relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>použití vzorců a různých typů dat</p> <p>funkce s číselnými vstupy</p> <p>funkce s textovými vstupy</p> <p> vkládání záznamů do databázové tabulky</p> <p>řazení dat v tabulce</p> <p>filtrování dat v tabulce</p> <p>zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	

Předmět: Informatika 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost program, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatel a dopady na něj • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu 	<p><u>Algoritmizace a programování- programování robotické stavebnice</u></p> <p>programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>popsání problému</p> <p>testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>pohyb v souřadnicích</p> <p>ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>výrazy s proměnnou</p> <p>tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p><u>Digitální technologie- digitální technologie</u></p> <p>hardware a software</p> <p>složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>komprese a formáty souborů</p> <p>fungování nových technologií kolem mě (smart technologie, virtuální realita, umělá inteligence)</p> <p>sítě</p> <p>typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p> <p>web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>princip cloudové aplikace(email, eshop, streamování)</p>	

Předmět: Informatika 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none">• diskutuje o cílech a metodách hackerů• vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	<p>bezpečnost</p> bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>digitální identita</p> digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlášení a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata), sdílení a trvalost (nesmazatelnost) datfungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu⁵.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v

⁵ Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. – 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům

nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****1. stupeň****1. MÍSTO, KDE ŽIJEME****Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 1.1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- 1.2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- 1.1p popíše a zvládne cestu do školy*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.3 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- 1.4 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- 1.5 rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky*
- 1.6. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
- 1.7 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- 1.8 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.4p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- 1.4p1, 1.5p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*
- 1.5p1 řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- 1.6p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- 1.7p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti*
- 1.8p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*
- 1.9p pozná státní symboly České republiky*

Učivo

- 1.1 domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- 1.3 obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR
- 1.6 naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7 Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi*
2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
2.1p má osvojené základy chování, chová se adekvátně při kontaktu s cizí osobou
2.2p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
2.3p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 2.3 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
2.4 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
2.5 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
2.1p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
2.2p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
2.5p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
2.5p1 porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
2.5p2 sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- 2.1 rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
2.2 soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
2.3 chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
2.4 právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
2.5 vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

3. LIDÉ A ČAS**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
 3.1p1 *zná rozvržení svých denních činností*
 3.2p,3.3p *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
 3.3p1 *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3.4 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
 3.5 *využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;*
 3.6 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.6p, 3.7p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
 3.6p1, 3.7p1 *zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
 3.6p2, 3.7p2 *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

Učivo

- 3.1 orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
3.2 současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
3.3 regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
3.4 báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4.ROZMANITOST PŘÍRODY**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 4.1 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
 4.2 *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
 4.3 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.1p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
 4.2p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
 4.2p1 *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
 4.3p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 4.4 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- 4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- 4.6 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
- 4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
- 4.8 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- 4.9 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.4p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- 4.5p popíše střídání ročních období*
- 4.6p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- 4.8p zvládá péči o pokojové rostliny*
- 4.8p1 chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- 4.8p2 popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- 4.9p provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Učivo

- 4.1 látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 5.1 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 5.2 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.3 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- 5.4 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- 5.1p1 *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- 5.2p *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.2p1 *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu*
- 5.3p *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- 5.4p *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 5.5 *využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- 5.6 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- 5.7 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- 5.8 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- 5.9 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- 5.10 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- 5.11 *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.5p *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- 5.6p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- 5.8p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- 5.8p1 *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- 5.9p *odmítá návykové látky*
- 5.10p *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Učivo

5.1 lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

5.2 péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

5.4 návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

5.5 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

5.6 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

5.7 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRVOUKA – 1. - 2. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s jednoduchým plánem, vyznačí místo bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v okolí, vhodné chování ke spolužákům a učitelům, riziková místa a situace • začlení svou obec do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v blízkém okolí • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině • rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy, zná role rodinných příslušníků • orientuje se rámcově v profesi rodičů, odvodí význam různých povolání • přizpůsobuje se a toleruje odlišnosti spolužáků, přednosti a nedostatky • orientuje se v čase, určuje čas podle hodin a kalendáře, rozlišuje děj minulý, přítomný a budoucí • uplatňuje poznatky o sobě, rodině a společnosti, porovnává minulost a současnost • pojmenuje někt. rodáky, památky, události regionu; báje a pověsti spjaté s místem, v němž žije 	<p>1. MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa a důležitá telefonní čísla, používání telefonu</p> <p>škola – prostředí školy, školní režim a řád, bezpečné chování ve škole, činnost chodce v silničním provozu</p> <p>obec- poloha v krajině, základní orientace v obci, významné budovy, památná místa, minulost a současnost, hlavní komunikační síť, ochrana životního prostředí obce</p> <p>2. LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>rodina – postavení, role a vztahy jednotlivých členů rodiny, život a funkce rodiny, zaměstnání</p> <p>soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy</p> <p>chování lidí – povahové vlastnosti, pravidla slušného chování, chápat nevhodnost neslušného chování, pomoc nemocným, postiženým a sociálně slabým</p> <p>právo a spravedlnost – práva dítěte a základní lidská práva, práva a povinnosti žáků školy, ochrana občanů a majetku</p> <p>3. LIDÉ A ČAS</p> <p>orientace v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, datum, letopočet, roční období, denní režim, generace, dějiny jako sled událostí</p> <p>současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, změny ve způsobu života, rytmus života – fáze života od narození po stáří, státní svátky a významné dny</p> <p>regionální památky- péče o památky lidí a obory zkoumající minulost</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3 1.1p,1.3p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 2.1, 2.2, 2.3 2.1p,2.1p1-3,2.2p,2.3p</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>OV: 3.1, 3.3 3.1p,3.3p</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná a popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích • třídí přírodniny podle určitých znaků • provádí elementární pokusy a na jejich základě popisuje vlastnosti látek <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky, využívá základní znalosti o lidském těle, umí poskytnout první pomoc • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • ovládá a uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • adekvátně reaguje na pokyny při mimořádných situacích 	<p>4. ROZMANITOST PŘÍRODY pravidelné pozorování přírody, zaznamenávání kalendáře přírody voda, vzduch – vlastnosti, výskyt, význam pro život, ochrana ovzduší a vodních zdrojů, koloběh vody v přírodě rostliny a živočichové – znaky života, průběh a způsob života, stavba těla některých druhů ochrana přírody – odpovědnost člověka za stav přírody, chráněné rostliny a živočichové, třídění a likvidace odpadu, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ zdraví a nemoc – hygienické návyky, důležitost spánku, příznaky běžných nemocí, ochrana zdraví proti nemocem, zdravá výživa, vitaminy a léky, základní části lidského těla osobní bezpečí - význam obezřetnosti při setkání s neznámou osobou, možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>dopravní výchova – základní pravidla silničního provozu, chodec a cyklista v silničním provozu, přivolání pomoci krizové situace – šikana, týrání, zneužívání, způsob pomoci mimořádné události – situace hromadného ohrožení, nácvik správné reakce na pokyny dospělých, způsob ochrany</p>	<p>OV: 4.1, 4.2, 4.3 4.1p,4.2p,4.3p</p> <p>U: 4.2, 4.5, 4.8</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 5.1p,5.2p,5.3p,5.4p</p> <p>U: 5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>Průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

PRVOUKA – 3. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s mapou, určuje světové strany, orientuje se podle nich • určí polohu svého bydliště • rozlišuje náčrt, plán, mapu, vyhledává jednoduché údaje na mapě a typické regionální zvláštnosti • pracuje se zkušenostmi a zážitky z vlastních cest, porovnává způsob života v naší vlasti a jiných zemích • vyjádří z vlastních zkušeností základní mezilidské vztahy, dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci, mezi chlapci a dívkami • toleruje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném řešení • rozpozná chování a jednání, které se neshoduje s demokratickými principy a která porušují základní lidská práva • rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze • uvědomuje si význam životního prostředí a snaží se navrhnout možnosti zlepšení 	<p>1. MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>obec, místní krajina – minulost a současnost obce, významná místa regionu</p> <p>mapy – zeměpisné a tematické, obsah, grafika, legenda, určování světových stran, orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů, kompasu, buzoly, seznámení s bezpečným chováním v přírodě</p> <p>okolní krajina (místní region) – zemský povrch, významné vodní toky, půdy, vzájemné působení lidí na krajinu a krajiny na lidi, lidské zásahy v krajině, jejich vliv na životní prostředí, chráněné oblasti</p> <p>naše vlast – národ, státní správa a samospráva, politický systém ČR zástupci státu</p> <p>Evropa a svět – kontinenty, sousední státy, EU, cestování</p> <p>regiony ČR – Praha a významné oblasti ČR, průmysl, služby, obchod, nerostné bohatství</p> <p>2. LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>soužití lidí – mezilidská komunikace, tolerantnost k národnostním menšinám, obchod, firmy, zájmové spolky a politické strany, EU – společný „evropský dům“, principy demokracie</p> <p>vlastnictví – osobní, soukromé a společné, majetek, peníze – používání a hospodaření s penězi</p> <p>kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, práce a volný čas, úcta k práci a odměna za ni - plat</p> <p>základní globální problémy – globální problémy přírodního prostředí, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, národy a lidmi odlišné víry</p>	<p>OV: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 1.4p,1.5p,1.6p,1.7p,1.8p,1.9p</p> <p>U: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8</p> <p>OV: 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 2.4p,2.5p,2.6p,2.7p</p> <p>U: 2.2, 2.5, 2.6, 2.7</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje historické památky, pojmenuje některé rodáky, interpretuje pověsti související s regionem • pracuje s údaji z historie a současnosti • používá knihovny, archivy, muzea jako zdroj informací o historii • orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti • hodnotí a srovnává ukázky způsobu života našich předků v minulosti • chápe státní svátky a významné dny a jejich historické důvody <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a rozpoznává souvislost živé a neživé přírody, důležitost rovnováhy v přírodě • objasní střídání ročních období na základě elementárních poznatků o Zemi • zkoumá základní společenstva v regionu, sleduje vztahy a rozdíly mezi organismy • pracuje s atlasem, třídí organismy do známých skupin • rozpozná činnosti člověka, které ohrožují životní prostředí a zdraví člověka 	<p>3. LIDÉ A ČAS regionální památky – péče o památky, činnost archeologů, návštěva muzea báje a pověsti – minulost kraje, staré pověsti naší vlasti a místního regionu, památná místa současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života a srovnání minulosti s přítomností, státní svátky a významné dny</p> <p>4. ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti – skupenství, vlastnosti, porovnávání a třídění látek, jednoduché fyzikální pokusy, měření veličin a užívání základních jednotek voda, vzduch – vlastnosti, výskyt, složení, význam pro život, ochrana ovzduší a vodních zdrojů, koloběh vody v přírodě, proudění vzduchu nerosty, horniny a půda – příklady vybraných skupin hornin a nerostů, vznik a význam půdy, druhy půd vesmír a Země – sluneční soustava, střídání dne, noci a ročních období</p>	<p>OV: 3.2, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 3.2p,3.6p,3.7p</p> <p>U: 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>OV: 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9 4.4p,4.5p,4.6p,4.8p,4.9p</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky, využívá základní znalosti o lidském těle, umí poskytnout první pomoc • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • ovládá a uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • adekvátně reaguje na pokyny při mimořádných situacích 	<p>5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>zdraví a nemoc – hygienické návyky, důležitost spánku, příznaky běžných nemocí, ochrana zdraví proti nemocem, zdravá výživa, vitaminy a léky, základní části lidského těla</p> <p>osobní bezpečí - význam obezřetnosti při setkání s neznámou osobou, možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>dopravní výchova – základní pravidla silničního provozu, chodec a cyklista v silničním provozu, přivolání pomoci</p> <p>krizové situace – šikana, týrání, zneužívání, způsob pomoci</p> <p>mimořádné události – situace hromadného ohrožení, nácvik správné reakce na pokyny dospělých, způsob ochrany</p>	

PŘÍRODOVĚDA - 4.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje základní orgány rostlin (kořen, stonek, list) a jejich funkce. Rozlišuje některé jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, rostliny podle délky životního cyklu, některé keře a stromy, jedovaté rostliny, léčivky a běžné plevely. Rozlišuje některé rostliny podle diakritických znaků Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky organismy třídí do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy Třídí látky, porovnává je, poznává jejich skupenství, měří veličiny s praktickým užíváním jednotek. Rozlišuje vybrané horniny a nerosty. Vysvětluje vznik půdy – zvětrávání, její význam pro život. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Dodržuje režim dne. Zná rozdíl mezi nemocí a úrazem. Dokáže ošetřit drobné úrazy. Bezpečně se chová v silničním provozu jako chodec, cyklista. Orientuje se v situacích hromadného ohrožení (činnost za mimořádných situací). CO 	<p>IV. ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Živá příroda Základní orgány rostlin Třídění rostlin podle délky života, podle stavby těla plodů na plané a kulturní rostliny a lesní stromy Houby</p> <p>Neživá příroda Látky a jejich vlastnosti Horniny a nerosty Vznik půdy a její význam - zvětrávání</p> <p>Živá příroda Přírodní společenstva - lesa, potoků a rybníků, polí a luk, zahrad a sadů. Význam lesů pro člověka Přizpůsobení organismů změnám prostředí během roku Vzájemné vztahy organismů - ekologie</p> <p>V. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Péče o zdraví Osobní bezpečí Mimořádné události a rizika s nimi spojená</p>	<p>OV: 4.4 4.4p U: 4.4, 4.5, 4.7 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.-5.r PRVOUKA 1.- 3.r</p> <p>OV: 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 4.5p,4.6p,4.8p,4.8p1-2 U: 4. 2., 4. 3., 4.6, 4.1 MATEMATIKA 2.,3.r. PRVOUKA 1.-3.r. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.- 4.r.</p> <p>OV: 5.6, 5.8, 5.9, 5.11, 5.12, 5.12 5.6p,5.8p,5.8p1,5.9p,5.11p,5.12p U: 5.2, 5.5, 5.6, PRVOUKA 1.-3. r. Pč 3. - 4. r.</p> <p>PT: 5.1., 5.2., 5.3, 5.4</p>

PŘÍRODOVĚDA – 5.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. • Založí jednoduchý pokus- naplánuje a zdůvodní postup, výsledky vyhodnotí a vysvětlí. • Vysvětlí pojmy vesmír, hvězdy, souhvězdí, planety a měsíce. • Chápe význam Slunce pro život na Zemi. • Popíše postavení Země ve vesmíru. • Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce. • Vysvětlí, co je zemská přitažlivost. • Objasní střídání dne a noci, ročních období. • Vyhledá základní údaje o Měsíci. • Znázorní pohyb Země a ostatních planet pomocí globusu. • Zhodnotí rozmanitost života na Zemi podle rozdílných životních podmínek. • Objevuje princip rovnováhy v přírodě. • Zhodnotí odpovědnost lidí, příčiny a důsledky živelných pohrom a ekologických katastrof, rizika vzniku mimořádných událostí • Doloží příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňuje je v životě. • Prakticky třídí organismy na skupiny podle diakritických znaků. Používá jednoduché klíče a atlasy. • Rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné • Rozlišuje živočichy na bezobratlé a obratlovce. • Určí některé zástupce živočichů. • Pozná znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla rostlin a živočichů. Chápe jejich význam v přírodě a pro člověka. 	<p><u>IV.ROZMANITOST PŘÍRODY</u></p> <p><u>Živá a neživá příroda. vztahy.</u> Půda. Nerosty a horniny.Paliva.</p> <p><u>Vesmír a Země</u> Sluneční soustava Země ve vesmíru Pohyby Země, seznámení s gravitační silou Střídání dne a noci , ročních období, slunovraty a rovnodennosti Měsíc a jeho fáze. Práce s globusem</p> <p><u>Životní podmínky.</u></p> <p><u>Rovnováha v přírodě.</u></p> <p><u>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.</u></p> <p><u>Rizika v přírodě.</u></p> <p><u>Třídění živých organismů.</u> Rostliny, houby, živočichové.</p> <p>Rizika v přírodě. Mimořádné události.</p> <p>Rostliny, houby, živočichové Pozorování, určování a základní třídění . Rostliny:semenné, výtrusné. Houby Živočichové: obratlovci, bezobratlí.</p>	<p>OV: 4.4, 4.5.4.10;4.4p,4.5p,4.10p U: 4.3. 4.4.</p> <p>INFORMATIKA 5.r. MATEMATIKA 3. , 4. , 5.r PŘÍRODOVĚDA 4.r.</p> <p>OV: 4.6. 4.8. 4.9;4.6p,4.8p,4.8p1-2,4.9p U: 4.6,4.7.4.8.4.9.</p> <p>INFORMATIKA 5.r VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.-5.r PŘÍRODOVĚDA 4.r.</p> <p>OV: 4.7 U: 4.5.</p> <p>PŘÍRODOVĚDA 4.r. INFORMATIKA 5. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.-5.</p> <p>PT: 5.2. 5.4. PT: 5.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a vyhledá v encyklopediích funkce některých orgánů a orgánových soustav. • Pojmenuje správné části lidského těla včetně pohlavních orgánů • Vysvětlí vývin jedince. • Objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu, správné výživy. • Posoudí negativní vztah k drogám a k násilí, modelová situace • Poradí si v krizových situacích (šikana, týrání). • Používá zákl. úkony první pomoci, užívá zákl. tel.č. na přivolání pomoci (112, 150, 155, 158, 156), uloží zraněného do stabilizované polohy, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc. • Ví, že se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.). • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. 	<p><u>V. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> <u>Stavba lidského těla</u>, funkce některých orgánů a orgánových soustav. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou. Původ a vývin jedince. <u>Péče o zdraví</u> Správná výživa. Denní režim. Nemoci. Prevence. Intimní a duševní hygiena. HIV/AIDS <u>Partnerství, manželství, rodičovství.</u> Rodina, vztahy v rodině. Základy sexuální výchovy. <u>Návykové látky a zdraví</u> Závislosti, odmítání návykových látek. Komunikace prostřednictvím elektronických médií. <u>Osobní bezpečí.</u> První pomoc. Tísňová čísla, linka Pravidla bezpečného chování v silničním provozu. <u>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená.</u> Postup v případě ohrožení Požár. IZS.</p>	<p>OV: 5.6, 5.7, 5.8,5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13 5.7p,5.8p U: 5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5. 5.6.</p> <p>PRVOUKA 1.-2., 3. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.-5.r. PŘÍRODOVĚDA 4.r.</p> <p>PT: 1.2, 4.2.</p>

VLASTIVĚDA – 4. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Zná památná místa a státní svátky ČR. Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě a podle mapy. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednotlivé údaje. Popíše polohu ČR. Pracuje s tematickými mapami, zná povrch, vodstvo, města, půdy, nerostné bohatství, podnebí, průmysl ČR. Chápe ochranu životního prostředí a s tím spojené aktivity. Vyjádří základní vztahy mezi lidmi. Používá peníze v běžných situacích. Navrhne možnosti zlepšení životního prostředí. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. Pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. Orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti a využívá regionálních specifik. 	<p>I. MÍSTO, KDE ŽIJEME ČR – demokratický stát Vláda, parlament, státní symboly, zákony, prezident, státní svátky, památná místa</p> <p>Česká republika Poloha a povrch Vodstvo Města Počasí a podnebí Půdy a zemědělství Nerostné bohatství a průmysl Životní prostředí</p> <p>II. LIDÉ KOLEM NÁS Vztahy mezi lidmi Vlastnictví Životní prostředí</p> <p>III. LIDÉ A ČAS Obrazy ze starších českých dějin Dávní Slované Přemyslovci Lucemburkové Doba husitská Jagellonci Habsburkové Marie Terezie, Josef II.</p>	<p>OV: 1.9, 3.4, 3.8, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7; 1.9p,2.4p,2.5p,2.6p,2.6p1,2.7p,2.7p1-2 U: 3.2, 3.3, 3.4. PRVOUKA 1. 2. 3. ČESKÝ JAZYK 3. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 5.</p> <p>OV: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.8 1.4p,1.4p1,1.5p,1.5p1,1.6p,1.7p,1.8p U: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8 PRVOUKA 1-2., 3. ČESKÝ JAZYK 3. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1 - 4.</p> <p>OV: 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 2.4p,2.5p,2.6p,2.6p1,2.7p,2.7p1-2 U: 2.3, 2.4, PRVOUKA 1 - 3. VLASTIVĚDA 4. PŘÍRODOVĚDA 4.</p> <p>OV: 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 3.6p,3.6p1-2,3.7p,3.7p1-2 U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 PRVOUKA 1.- 3. ČESKÝ JAZYK 4. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1- 4.</p> <p>PT: 2.1.</p>

VLASTIVĚDA – 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti. Popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje. Charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848. Charakterizuje státoprávní uspořádání ČR <ul style="list-style-type: none"> Popíše polohu ČR v Evropě. Orientuje se, popisuje polohu ČR i sousedních států. Orientuje se ve vodstvu Evropy. Vyhledává na mapě evropské státy, významná evropská města. Vybrané státy dokáže charakterizovat. Porovná světadíly a oceány podle velikosti. <ul style="list-style-type: none"> Popíše podle mapy jejich polohu na Zemi. Projevuje se jako budoucí občan, chápe toleranci, soužití lidí na Zemi, význam rodiny, EU. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>III. LIDÉ A ČAS Kapitoly z našich dějin Doba Marie Terezie a Josefa II. České národní obrození Změny ve způsobu života lidí (vynálezy, hospodářský a kulturní vývoj) První světová válka a vznik ČSR Život v samostatné ČSR a druhá světová válka Československo po druhé světové válce Od totality k demokracii EU – evropský dům</p> <p>I. MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa ČR - součást Evropy Poloha a povrch Evropy Podnebí a vodstvo Rostliny a živočichové v různých oblastech Evropské státy a jejich hlavní města</p> <p>II. LIDÉ KOLEM NÁS Cestujeme po Evropě Planeta Země – všude žijí lidé Evropská unie</p>	<p>OV: 3.4. 3.5 3.6. 3.7. 3.8 3.6p,3.6p1-23.7p,3.7p1-2 U : 2.1.2.2. 2.6.. 3.1. 3.2. 3.3. 3.4. ČESKÝ JAZYK 5. INFORMATIKA 5. PRVOUKA 1.-3.r. VLASTIVĚDA 4.r.</p> <p>OV: 1.5. 1.6. 1.7. 1.8. 2.7 1.5p,1.5p1,1.6p,1.7p,1.8p,2.7p,2.7p1-2 U: 1.7. 1.8. 2.7 ČESKÝ JAZYK 5. INFORMATIKA 5. VLASTIVĚDA 4.r PRVOUKA 1.-3.r.</p> <p>PT: 2.2, 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 4.1., 5.3.</p>

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

FYZIKA**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****1. LÁTKY A TĚLESA**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1 *změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa*
- 1.2 *uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*
- 1.3 *předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*
- 1.4 *využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas*

Učivo (U)

- 1.1 **měření veličiny** - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- 1.2 **skupenství látek** - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

2. POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 2.1 *rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu*
- 2.2 *využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*
- 2.3 *určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p *pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu*
- 2.2p *zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů*
- 2.4p *rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla*

Učivo (U)

- 2.1 **pohyby těles** - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- 2.2 **gravitační pole a gravitační síla** - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- 2.3 **tlaková síla a tlak** - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- 2.4 **třecí síla** - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- 2.5 výslednice dvou sil stejných a opačných směrů

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 3.1 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů**

Učivo (U)

- 3.1 Pascalův zákon** - hydraulická zařízení
- 3.2 hydrostatický a atmosférický tlak** - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- 3.3 Archimédův zákon** - vztahová síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

4. ENERGIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 4.1 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem**
- 4.2 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.2p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)**
- 4.3p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití**
- 4.4p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí**

Učivo (U)

- 4.1 formy energie** - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- 4.2 přeměny skupenství** - tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- 4.3 obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

5. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku**
- 5.2 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz**
- 5.2p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka**

Učivo (U)

- 5.1 vlastnosti zvuku** - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku

6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 *sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*
- 6.2 *rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*
- 6.3 *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*
- 6.4 *využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*
- 6.5 *využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh*
- 6.6 *rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.1p *sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod*
- 6.2p *vyjmenuje zdroje elektrického proudu*
- 6.3p *rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními zná druhy magnetů a jejich praktické využití rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla*
- 6.7p *zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*

Učivo (U)

- 6.1 **elektrický obvod** - zdroj napětí, spotřebič, spínač
- 6.2 **elektrické a magnetické pole** - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- 6.3 **vlastnosti světla** - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

7. VESMÍR

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p *objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země*

Učivo (U)

- 7.1 **sluneční soustava** - její hlavní složky; měsíční fáze

CHEMIE**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

1.1 *určí společné a rozdílné vlastnosti látek***1.2** *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

1.1p *rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek***1.2p** *pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami***1.3p** *rozpozná přeměny skupenství látek*

Učivo (U)

1.1 **vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.**1.2** **zásady bezpečné práce** - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě**1.3** **nebezpečné látky a přípravky** - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam**2. SMĚSI**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

2.1 *rozlišuje směsi a chemické látky***2.2** *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení***2.3** *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi***2.4** *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití***Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

2.1p *pozná směsi a chemické látky***2.2p** *rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě***2.5p** *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí*

Učivo (U)

2.1 **směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)**2.2** **voda** - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody**2.3** **vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

3.1 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech**3.2 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti****Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

3.2p zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky**3.3p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti**

Učivo (U)

3.1 částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony**3.2 prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo**3.3 chemické sloučeniny** - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin**4. CHEMICKÉ REAKCE**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

4.1 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických**4.2 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu****Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

4.1p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo (U)

4.1 chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost**4.2 faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza**5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

5.1 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí**5.2 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi****Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

5.1p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí**5.3p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem****- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem**

Učivo (U)

5.1 oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů

- 5.2 **kyseliny a hydroxidy** - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- 5.3 **soli kyslíkaté a nekyslíkaté** - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- 6.2 *zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy*
- 6.3 *rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*
- 6.4 *uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.2p *zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie*
- 6.2p1 *zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy*
- 6.6p *uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*

Učivo (U)

- 6.1 **uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- 6.2 **paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- 6.3 **deriváty uhlovodíků** - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- 6.4 **přírodní látky** - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 *zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*
- 7.2 *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*
- 7.3 *orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p *ví o využívání prvotních a druhotných surovin*
- 7.3p *zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

Učivo (U)

- 7.1 **chemický průmysl v ČR** - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- 7.2 **průmyslová hnojiva**
- 7.3 **tepelně zpracovávané materiály** - cement, vápno, sádra, keramika
- 7.4 **plasty a syntetická vlákna** - vlastnosti, použití, likvidace
- 7.5 **detergenty a pesticidy, insekticidy**
- 7.6 **hořlaviny** - význam tříd nebezpečnosti
- 7.7 **léčiva a návykové látky**

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

1. **OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1 *rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů*
- 1.2 *vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti*
- 1.3 *uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě*
- 1.4 *uveďte na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života*
- 1.7p *uveďte na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka*
- *má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích*
- *pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*

Učivo (U)

- 1.1 **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- 1.2 **dědičnost a proměnlivost organismů** - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- 1.3 **viry a bakterie** - výskyt, význam a praktické využití

2. **BIOLOGIE HUB**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 2.1 *rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p *rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků*

Učivo (U)

- 2.1 **houby bez plodnic** - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- 2.2 **houby s plodnicemi** - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- 2.3 **lišejníky** - výskyt a význam

3. **BIOLOGIE ROSTLIN**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 3.1 *odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům*
- 3.2 *vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin*
- 3.3 *rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.3p *ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití*
- 3.3p1 *zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování*
- 3.4p *rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*

Učivo (U)

- 3.1 **anatomie a morfologie rostlin** - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- 3.2 **fyzologie rostlin** - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- 3.3 **systém rostlin** - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- 3.4 **význam rostlin a jejich ochrana**

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**OČEKÁVANÉ VÝSTUPY****ŽÁK**

- 4.1 *porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- 4.2 *rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin*
- 4.3 *odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- 4.4 *zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.1p *porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*
- 4.2p *rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce*
- 4.3p *odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*
- 4.4p *ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*

Učivo (U)

- 4.1 **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- 4.2 **vývoj, vývin a systém živočichů** - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- 4.3 **rozšíření, význam a ochrana živočichů** - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- 4.4 **projevy chování živočichů**

5. BIOLOGIE ČLOVĚKA**Očekávané výstupy (OVO)****žák**

- 5.1 *určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy*
- 5.2 *orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka*
- 5.3 *objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří*
- 5.4 *rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce*
- 5.2p *charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka*
- 5.3p *popíše vznik a vývin jedince*
- 5.4p *rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*

Učivo (U)

- 5.1 **fylogeneze a ontogeneze člověka** - rozmnožování člověka
- 5.2 **anatomie a fyziologie** - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost
- 5.3 **nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie

6. NEŽIVÁ PŘÍRODA**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

- 6.1 *rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek*
- 6.2 *rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
- 6.3 *uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.2p *pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny*
- 6.3p *rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů*
- 6.6p *ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*

Učivo (U)

- 6.1 **Země** - vznik a stavba Země
- 6.2 **nerosty a horniny** - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků
- 6.3 **vnější a vnitřní geologické procesy** - příčiny a důsledky
- 6.4 **půdy** - složení, vlastnosti a význam půdy
- 6.5 **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- 6.6 **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

7. ZÁKLADY EKOLOGIE**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

- 7.1 *uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- 7.2 *na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- 7.3 *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- 7.4 *uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p *uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- 7.2p *objasní základní princip některého ekosystému*
- 7.3p *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech*
- 7.4p *popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky*
- 7.4p1 *pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí*

Učivo (U)

- 7.1 **organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- 7.2 **ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení, chráněná území

8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

8.1 aplikuje praktické metody poznávání přírody**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

*8.1p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu***Učivo (U)**

- 8.1 **praktické metody poznávání přírody** - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- 8.2 **významní biologové a jejich objevy**

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1** *organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*
- 1.2** *používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.2p** *rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii*

Učivo (U)

- 1.1** **komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecně používané
- 1.2** geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- 1.3** **geografická kartografie a topografie** - glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 2.1** *prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*
- 2.2** *rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*
- 2.3** *porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p** *objasní důsledky pohybů Země*
- 2.3p** *uveďte příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost*
- 2.3p1** *uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*

Učivo (U)

- 2.1** **Země jako vesmírné těleso** - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- 2.2** **krajinná sféra** - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- 2.3** **systém přírodní sféry na planetární úrovni** - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- 2.4** **systém přírodní sféry na regionální úrovni** - přírodní oblasti

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 3.1 *lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*
- 3.2 *porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*
- 3.3 *zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány*
- 3.2p *rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů*
- 3.2p1 *charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů, a vybraných států*

Učivo (U)

- 3.1 **světadíly, oceány, makroregiony světa** - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- 3.2 **modelové regiony světa** - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

4. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 4.1 *posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*
- 4.2 *posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*
- 4.3 *zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*
- 4.4 *porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit*
- 4.5 *porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků*
- 4.6 *lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.2p *uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel*
- *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*

Učivo (U)

- 4.1 **obyvatelstvo světa** - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- 4.2 **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
- 4.3 **světové hospodářství** - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně
- 4.4 **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 *porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín*
- 5.2 *uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*
- 5.3 *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín*
- 5.2p *uveče příklady přírodních a kulturních krajinných složek*
- 5.3p *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

Učivo (U)

- 5.1 **krajina** - přírodní a společenské prostředí, typy krajín
- 5.2 **vztah přírody a společnosti** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

6. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 *vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*
- 6.2 *hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- 6.3 *hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*
- 6.4 *lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*
- 6.5 *uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.1p *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- 6.2p *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- 6.3p *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- 6.3p1 *rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- 6.3p2 *uveče hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- 6.4p *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

Učivo (U)

- 6.1 **místní region** - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- 6.2 **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
- 6.3 **regiony České republiky** - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euregionech

7. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- 7.2 *aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*
- 7.3 *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- 7.3p *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

Učivo (U)

- 7.1 **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- 7.2 **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Předmět: Fyzika 6.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší na konkrétních příkladech pojmy fyzikální těleso, látka • zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné nebo plynné • uvede složení látek - částice: atomy, molekuly, rozdíl mezi nimi • charakterizuje pojem neustálý, neuspořádaný pohyb • popíše Brownův pohyb a doloží na konkrétních příkladech - difúze kapalin, plynů • popíše složení atomu • uvede elektrické náboje protonu, neutronu, elektronu • určí chování částic, zda se budou přitahovat nebo odpuzovat nebo na sebe nebudou působit • popíše neutrální atom, vznik kladného a záporného iontu • popíše vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných látek na základě částicového složení • charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných • doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné • posoudí, jaká dvě tělesa v konkrétní situaci na sebe působí • uvede značku, hlavní jednotku síly, další jednotky síly, měřidlo • uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly Newton • vyjádří sílu při dané jednotce jinou jednotkou síly • změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek • znázorní sílu orientovanou úsečkou o známé velikosti a směru a působišti • rozliší druhy sil a jejich účinky • charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • objasní pojem grav. pole Země, určí směr grav. síly • pracuje s veličinou g a její jednotkou N/kg • používá vztah mezi grav. silou a hmotností tělesa 	<p><u>Tělesa, látky</u> látky (tělesa) pevné, kapalné, plynné částicová stavba látek - atom, molekula Brownův pohyb, difúze složení atomu (proton, neutron, elektron) neutrální atom, iont (kationt, aniont) vliv částicového složení látek na jejich vlastnosti</p> <p><u>Síla</u> jednotky síly měření síly (siloměr) znázornění síly druhy sil, její účinky gravitační síla (gravitační pole) vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa svislý, vodorovný směr</p>	<p>OV: 1.2, U:1.2</p> <p>OV: 1.1, 1.2., U: 1.1, 2.2.</p>

Předmět: Fyzika 6.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • objasní elektrický náboj, elementární el. náboj • uvede značku, hlavní jednotku, jinou jednotku el. náboje, vyjadřuje náboj při dané jednotce jinou jednotkou náboje • rozlišuje mezi elementárním el. nábojem a nábojem nabitého tělesa • popíše zákony statické elektřiny o chování látek s elektrickým nábojem • ověří existenci el. pole a charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso • stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými • popíše póly magnetu, chování magnetů v těsné blízkosti • ověří existenci mag. pole v daném místě a charakterizuje mag. sílu jako působení mag. pole na těleso • popíše a načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu • objasní pojem magnetizace látky a rozliší magneticky tvrdou a měkkou ocel • charakterizuje magnetické pole Země a stanoví umístění severního a jižního mag. pólu Země • objasní pojem fyzikální veličina, její vyjádření pomocí číselné hodnoty a jednotky • uvede značku, základní jednotku délky, odvozené jednotky délky, délková měřidla • vyjádří délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou • změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) <p>určí aritmetický průměr z naměřených hodnot délky</p>	<p><u>Elektrické vlastnosti látek</u> elektrický náboj zákony statické elektřiny elektrování těles elektrické pole ze elektrovaného tělesa elektrometr, elektroskop</p> <p><u>Magnetické vlastnosti látek</u> magnety přírodní, umělé magnetické póly magnetické pole magnetizace látky magnetické pole Země</p> <p><u>Fyzikální veličiny a jejich měření</u> <i>fyzikální veličina délka</i> jednotky délky délková měřidla měření délky opakované měření délky</p>	<p>OV: U:6.2</p> <p>OV: 6.4 U:6.2,</p> <p>OV: 1.1, 1.3 U:1.1</p>

Předmět: Fyzika 6.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede značku, hlavní jednotku obsahu, další jednotky obsahu • vyjádří obsah při dané jednotce jinou jednotkou obsahu • uvede značku, hlavní jednotku objemu, krychlové a duté jednotky objemu • vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu • změří objem kapalného (pevného) tělesa při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) • určí aritmetický průměr z naměřených hodnot objemu • uvede značku, základní jednotku hmotnosti, odvozené jednotky hmotnosti • vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti • změří hmotnost pevného (kapalného) tělesa při použití rovníramenných vah a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) • určí aritmetický průměr z naměřených hodnot hmotnosti • uvede značku, základní jednotku času, odvozené jednotky času, časová měřidla • vyjádří čas při dané jednotce jinou jednotkou času • změří čas a zapíše výsledek (s určením odchylky měření) • určí aritmetický průměr z naměřených hodnot času • uvede značku, jednotku, měřidla teploty • posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší • posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší • popíše princip teploměru a uvede některé typy (včetně termografu) • změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem, zapíše výsledek • sestrojí graf teploty v závislosti na čase a čte z grafu 	<p><i>fyzikální veličina obsah</i> jednotky obsahu</p> <p><i>fyzikální veličina objem</i> jednotky objemu měření objemu kapalného tělesa měření objemu pevného tělesa</p> <p><i>fyzikální veličina hmotnost</i> jednotky hmotnosti rovníramenné váhy měření hmotnosti pevného tělesa měření hmotnosti kapalného tělesa</p> <p><i>fyzikální veličina čas</i> jednotky času časová měřidla a měření času</p> <p><i>fyzikální veličina teplota</i> změna objemu kapalného (plynného) tělesa při zahřívání a ochlazování změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování teploměry měření teploty tělesa sestrojování grafu teploty</p>	<p>OV: 1.1, 1.3 U: 1.1</p> <p>OV: 1.1, 1.3 U: 1.1</p> <p>OV: 1.1, 1.4 U: 1.1</p> <p>OV: 1.1, U: 1.1</p> <p>OV: 1.1, U: 1.1</p>

Předmět: Fyzika 6.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede značku, hlavní jednotku hustoty, další jednotky hustoty • vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty • experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu • vyhledává hustotu v tabulkách • používá vzorec pro výpočet hustoty (hmotnosti) ve slovních úlohách • uvede značku, základní jednotku el. proudu, další jednotky proudu, měřidlo el. proudu • vyjadřuje proud při dané jednotce jinou jednotkou • měří proud ampérmetrem • obecně charakterizuje el. proud jako usměrněný • pohyb volných elektronů u kovů • stanoví nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu a určuje směr proudu • uvede značku, hlavní jednotku el. napětí, další jednotky napětí, měřidlo el. napětí • vyjadřuje napětí při dané jednotce jinou jednotkou napětí • měří stejnosměrné napětí v el. obvodu • uvede příklady zdrojů el. napětí • seznámí se s některými elektrotechnickými značkami • sestaví a popíše jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného el. obvodu, uzavřený a otevřený el.obvod 	<p><i>fyzikální veličina hustota</i> jednotky hustoty hustoměr výpočet hustoty látky výpočet hmotnosti látky</p> <p><u>Elektrický obvod</u> elektrický proud elektrické napětí zdroje elektrického napětí elektrický obvod</p>	<p>OV: 1.1, 1.4 U: 1.1</p> <p>OV: 6.1, U:6.1</p>

Předmět: Fyzika 6.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, že při průchodu el. proudu se vodič zahřívá a ověří tuto skutečnost prakticky (čím větší proud, (čím větší proud, tím větší zahřátí) • uvede příklady tepelných spotřebičů • vysvětlí pojem zkrat a objasní princip pojistky • ovládá zásady správného použití el. spotřebiče • uvede, že kolem vodiče s el. proudem vzniká mag. pole • objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními 	<p>tepelné účinky elektrického proudu magnetické pole s elektrickým proudem</p> <p>bezpečnost práce s elektrickými zařízeními</p>	<p>OV:6.3 U:6.1, 6.2</p>

Předmět: Fyzika 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • objasní klid a pohyb, popřípadě stálost tělesa vzhledem k jinému tělesu • zda je těleso v klidu nebo v pohybu, objasní na konkrétních příkladech • objasní pojem trajektorie a vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou • uvede značku dráhy, její jednotky a měřidla • uvede, jak změří dráhu • uvede a rozezná druhy pohybu podle trajektorie • popíše pohyb posuvný a otáčivý • uvede značku, hlavní jednotku rychlosti, další jednotky rychlosti, měřidlo • vyjádří rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti • používá vzorec $v=s : t$ ($v=s/t$) pro výpočet rychlosti (dráhy: $s=v \cdot t$) ve slovních úlohách • rozezná a uvede druhy pohybu podle rychlosti • experimentálně určí rychlost rovnoměrného nebo průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu • sestrojí a čte z grafů závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu • určí početně i graficky výslednici dvou sil v přímce stejného směru působící na těleso (směr, velikost, působíště výslednice) • určí početně i graficky výslednici dvou sil v přímce opačného směru působící na těleso (směr, velikost, působíště výslednice) • vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil, určí výslednici • charakterizuje těžiště tělesa jako působíště grav. síly působící na těleso • využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese • experimentálně určí polohu těžiště různých těles 	<p>Pohyb tělesa trajektorie a dráha druhy pohybu</p> <p><i>fyzikální veličina rychlost</i> jednotky rychlosti výpočet rychlosti (dráhy, času) okamžitá rychlost rovnoměrného pohybu průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu sestrojování grafů a čtení z grafů</p> <p>skládání dvou sil v přímce stejného směru skládání dvou sil v přímce opačného směru rovnováha sil</p> <p>těžiště tělesa</p> <p>vlastnosti těžiště</p>	<p>OV:2,1, U:2.1</p> <p>OV:2.2, 2.3 U:2.1, 2.5</p>

Předmět: Fyzika 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • popíše páku, její druhy • popíše užití páky v praxi • popíše kladku, její druhy • popíše užití pevné kladky v praxi • uvede značku, hlavní jednotku tlaku, další jednotky tlaku, měřidlo • uvede charakteristiku základní jednotky Pascal • vyjádří tlak při dané jednotce jinou jednotkou tlaku • popíše druhy tlakoměrů, změří tlak • charakterizuje tlakovou sílu (její směr, působíště) • používá vzorec pro výpočet tlaku ($p = F : S$), tlakové síly ($F = p \cdot S$) ve slovních úlohách • uvede příklady, jak můžeme zvětšit (zmenšit) tlak na praktických příkladech • uvede značku, jednotky, měřidlo třecí síly • charakterizuje třecí sílu, její směr, působíště) • využívá poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, na materiálu a drsnosti stykových ploch, nezávisí na obsahu • měří velikost třecí síly, popíše, jak se v praxi využívá třecí síly, jak ji lze zmenšit (zvětšit) • objasní podstatu Pascalova zákona (působení tlakové síly na kapalinu v klidu) • ukáže využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení • používá vzorec pro hydraulické zařízení při řešení úloh • popíše účinky působení gravitační síly na kapalinu 	<p><u>Páka, kladka</u> účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy fyzikální veličina moment síly páka užití páky pevná kladka užití pevné kladky</p> <p><u>Tlak</u> <i>fyzikální veličina tlak</i> jednotky tlaku měření tlaku (tlakoměry) tlaková síla</p> <p>tlak v praxi</p> <p><i>fyzikální veličina třecí síla</i> jednotky třecí síly měření třecí síly třecí síla v praxi</p> <p>Pascalův zákon</p> <p>hydraulické zařízení účinky grav. síly Země na kapalinu</p>	<p>OV:2.3 U:2.2</p> <p>OV:2.3 U:2.3</p> <p>OV:2.3 U:2.4</p> <p>OV:3.1 U:3.1</p>

Předmět: Fyzika 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hydrostatický tlak • používá vzorec pro hydrostatický tlak při řešení slovních úloh • objasní vznik vztakové síly při ponoření tělesa do kapaliny (určí její směr, působíště) • objasní podstatu Archimédova zákona a vyjádří ho pomocí vzorce (velikost vztakové síly) • používá Archimédova zákona při řešení úloh • charakterizuje atmosféru (skupenství, složení) • charakterizuje atmosférický tlak jako tlak vyvolaný gravitační silou • objasní podstatu určení atm. tlaku pomocí Torricelliho pokusu, změní tlak • objasní princip rtuťového tlakoměru, aneroidu • popíše, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou • objasní tzv. normální tlak • vysvětlí vztakovou sílu v atmosféře a popíše její praktické využití • určí ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického, zda je v nádobě přetlak či podtlak • popíše manometr a změní tlak v uzavřené nádobě 	<p>hydrostatický tlak</p> <p>vztaková síla působící na těleso v kapalině</p> <p>Archimédův zákon</p> <p>potápění, plování, vznášení stejnorodého tělesa v kapalině</p> <p>atmosféra Země</p> <p>atmosférický tlak</p> <p>měření a změny atmosférického tlaku</p> <p>vztaková síla působící na těleso v atmosféře</p> <p>tlak plynu v uzavřené nádobě</p> <p>měření tlaku v uzavřené nádobě</p>	<p>OV:3.1</p> <p>U:3.1</p> <p>OV:3.1</p> <p>U:3.2,3.3</p>

Předmět: Fyzika 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo • rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo odráží • charakterizuje bodový a plošný zdroj světla • charakterizuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé • objasní a načrtne vznik rovnoběžného a rozbíhavého svazku paprsku pomocí clony • objasní vznik stínu a polostínu za tělesem • popíše měsíční fáze • objasní částečné a úplné zatmění Slunce a Měsíce • objasní šíření světla v prostředí opticky řidším a opticky hustším • stanoví, že rychlost světla ve vzduchoprázdnu je největší, konečná • vysvětlí zákon odrazu • aplikuje zákon odrazu při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • objasní vznik dutých a vypuklých zrcadel • popíše parametry zrcadel (optická osa, ohnisko, vrchol, ohnisková vzdálenost, střed křivosti) • popíše směr odrazů význačných paprsků na kul. zrcadlech • graficky sestojí obrazy předmětů kul. zrcadly • popíše a vysvětlí užití rovinných a kulových zrcadel v praxi • vysvětlí lom světla na rozhraní dvou odlišných op. prostředí • určí ze znalosti úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou optických prostředí, zda nastává lom ke kolmici či od kolmice • rozpozná čočku spojku, rozptylku • určí u čoček ohnisko, ohniskovou vzdálenost • změří ohniskovou vzdálenost čočky 	<p>Světelné děje světelné zdroje, druhy sv. zdrojů</p> <p>optické prostředí</p> <p>světelný paprsek, svazek světla, funkce clony, stín, polostín a jejich vznik</p> <p>měsíční fáze</p> <p>zatmění Slunce, Měsíce</p> <p>rychlost světla</p> <p>odraz světla na rozhraní dvou optických prostředí zobrazení rovinným zrcadlem</p> <p>kulová zrcadla (jejich parametry) odraz paprsků význačných směrů na kul. zrcadlech</p> <p>zobrazení předmětu kulovými zrcadly užití zrcadel v praxi</p> <p>lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí, druhy lomu</p> <p>čočky, druhy čoček parametry čoček</p>	<p>OV:6.5, 6.6</p> <p>U:6.3</p>

Předmět: Fyzika 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce • graficky zobrazí předmět tenkou čočkou • objasní princip správného vidění, krátkozrakosti, dalekozrakosti a jejich odstranění • objasní princip zobrazení lupou • objasní lom světla na optickém hranolu a objasní rozklad bílého světla na barevné spektrum • 	<p>průchod paprsků čočkami význačného směru zobrazení předmětu tenkou čočkou optické vlastnosti oka, vady oka rozklad světla optickým hranolem</p>	<p>OV:6.5, 6.6 U:6.3</p>

FYZIKA - 8. ročník – pro školní rok 2023-2024

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní elektrický náboj, elementární el. náboj • uvede značku, hlavní jednotku, jinou jednotku el. náboje, vyjadřuje náboj při dané jednotce jinou jednotkou náboje • rozlišuje mezi elementárním el. nábojem a nábojem nabitého tělesa • popíše zákony statické elektřiny o chování látek s elektrickým nábojem • ověří existenci el. pole a charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso • rozliší pokusně vodič a izolant • objasní podstatu elektrostatické indukce • stanoví, kdy hovoříme o polarizaci izolantu • popíše el.pole, jak ho znázorňujeme, druhy el. polí • seznámí se s některými elektrotechnickými značkami • sestaví a popíše jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu a nakreslí schéma daného reálného el.obvodu, uzavřený a otevřený el. obvod • seznámí se s galvanometrem a jeho využitím v el. obvodu • uvede značku, základní jednotku el. proudu, další jednotky proudu, měřidlo el. proudu • vyjadřuje proud při dané jednotce jinou jednotkou • měří proud ampérmetrem • obecně charakterizuje el. proud jako usměrněný • pohyb volných elektronů u kovů • stanoví nezbytné podmínky vzniku el. proudu v obvodu a určuje směr proudu • uvede, že při průchodu el. proudu se vodič zahřívá a ověří tuto skutečnost prakticky (čím větší proud, (čím větší proud, tím větší zahřátí) • uvede příklady tepelných spotřebičů • vysvětlí pojem zkrat a objasní princip pojistky • ovládá zásady správného použití el. spotřebiče • uvede značku, hlavní jednotku el. napětí, další jednotky napětí, měřidlo el. napětí 	<p>Elektromagnetické děje elektrický náboj zákony statické elektřiny elektrování těles elektrické pole zelektrovaného tělesa elektrometr, elektroskop</p> <p>vodiče a izolanty chování vodiče a izolantu v el. poli</p> <p>elektrotechnické značky elektrický obvod</p> <p>galvanometr</p> <p>elektrický proud</p> <p>tepelné účinky elektrického proudu</p> <p>elektrické napětí</p>	<p>U: 6.2</p> <p>U: 6.2</p> <p>OV: 6.3 OV:6.3p</p> <p>OV: 6.1 OV:6.1p</p> <p>OV: 6.2 OV:6.2p</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje napětí při dané jednotce jinou jedn. napětí • měří stejnosměrné napětí v el. obvodu • uvede příklady zdrojů el. napětí • uvede značku, hlavní jednotku el.odporu, další jednotky odporu, měřidlo el.odporu • vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu • objasní, na jakých vlastnostech vodiče závisí el. odpor (délka, teplota, průřez, materiál) a využívá těchto poznatků při řešení úloh • objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a používá jej při řešení úloh • objasní princip reostatu a jeho použití • používá s porozuměním vzorce pro el. práci či výkon • stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými • popíše póly magnetu, chování magnetů v těsné blízkosti • ověří existenci mag. pole v daném místě a charakterizuje mag. sílu jako působení mag. pole na těleso • popíše a načrtne průběh indukčních čar u daného magnetu • objasní pojem magnetizace látky a rozliší magneticky tvrdou a měkkou ocel • charakterizuje magnetické pole Země a stanoví umístění severního a jižního mag. pólu Země • objasní princip kompasu • uvede, že kolem vodiče s el. proudem vzniká mag. pole • popíše cívku a jak určí její póly • znázorní mag. pole cívky vně a uvnitř, označí severní a jižní pól cívky • určí, jaké bude mag. pole při větším el. proudu 	<p>zdroje elektrického napětí</p> <p>elektrický odpor</p> <p>závislost el. odporu na vlastnostech vodiče</p> <p>Ohmův zákon reostat elektrická práce elektrický výkon a příkon</p> <p>magnety přírodní, umělé</p> <p>magnetické póly magnetické pole</p> <p>magnetizace látky magnetické pole Země</p> <p>kompas cívka magnetické pole cívky s el. proudem využití magnetického pole cívky</p>	<p>U: 6.2</p> <p>U: 6.1 U: 6.2</p> <p>OV: 6.4</p> <p>OV: 6.2 OV:6.2p</p> <p>U: 4.1</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák : • popíše princip galvanometru • uvede příklady využití elektromagnetu v praxi • objasní princip elektrického zvonku • objasní podstatu elektrického proudu v kapalinách • vysvětlí pojmy elektrolyt, elektrolýza • objasní podstatu elektrického proudu v plynech • popíše vznik elektrického výboje, jeho druhy • objasní vznik ionizovaného plynu, vznik blesku a popíše , jak se před bleskem chránit • objasní pojem polovodiče (porovná s el. proudem v kovech, kapalinách a plynech) • popíše polovodiče typu N a typu P a načrtne je • objasní podstatu PN přechodu, • objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními 	<p>vedení elektrického proudu v kapalinách elektrolyt, elektrolýza vedení elektrického proudu v plynech elektrický výboj blesk a ochrana před bleskem</p> <p>polovodiče polovodiče typu P, N</p> <p>bezpečnost práce s el. zařízeními</p>	<p>OV: 6.6</p> <p>U: 6.2</p>

FYZIKA - 9. ročník – pro školní rok 2023-2024 a 2024-2025

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zdroj světla jako těleso, jež samo vysílá světlo • rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo odráží • charakterizuje bodový a plošný zdroj světla • charakterizuje optické prostředí čiré, průhledné, průsvitné, neprůhledné, stejnorodé a nestejnorodé • objasní a načrtne vznik rovnoběžného a rozbíhavého svazku paprsku pomocí clony • objasní vznik stínu a polostínu za tělesem • popíše měsíční fáze • objasní částečné a úplné zatmění Slunce a Měsíce • objasní šíření světla v prostředí opticky řidším a opticky hustším • stanoví, že rychlost světla ve vzduchoprázdnu je největší, konečná • vysvětlí zákon odrazu • aplikuje zákon odrazu při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • objasní vznik dutých a vypuklých zrcadel • popíše parametry zrcadel (op. osa, ohnisko, vrchol, ohnisková vzdálenost, střed křivosti) • popíše směr odrazů význačných paprsků na kul. zrcadlech • graficky sestrojí obrazy předmětů kul. zrcadly • popíše a vysvětlí užití rovinných a kulových zrcadel v praxi • vysvětlí lom světla na rozhraní dvou odlišných op. prostředí • určí ze znalosti úhlu dopadu a úhlu lomu paprsku na rozhraní dvou optických prostředí, zda nastává lom ke kolmici či od kolmice • rozpozná čočku spojku, rozptylku • určí u čoček ohnisko, ohniskovou vzdálenost • změří ohniskovou vzdálenost čočky 	<p>Světelné děje světelné zdroje, druhy sv. zdrojů</p> <p>optické prostředí</p> <p>světelný paprsek, svazek světla, funkce clony, stín, polostín a jejich vznik</p> <p>měsíční fáze</p> <p>zatmění Slunce, Měsíce</p> <p>rychlost světla</p> <p>odraz světla na rozhraní dvou optických prostředí zobrazení rovinným zrcadlem</p> <p>kulová zrcadla (jejich parametry) odraz paprsků význačných směrů na kul. zrcadlech</p> <p>zobrazení předmětu kulovými zrcadly užití zrcadel v praxi</p> <p>lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí, druhy lomu</p> <p>čočky, druhy čoček parametry čoček</p>	<p>OV: 6.7 OV:6.7p U: 6.3</p> <p>U: 6.3</p> <p>OV: 6.7 OV:6.7p U: 6.3</p> <p>U: 6.3</p> <p>OV: 6.8</p> <p>U: 6.3</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic • porovnává vnitřní energie tělesa (těles) ze znalosti teplot tělesa (těles) • v jednoduchých případech určí, zda změna vnitřní energie nastala konáním práce či tepelnou výměnou • rozpozná v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně, teplotu jako tepelný stav tělesa • objasní pojem měrná tepelná kapacita látky • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek • uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění) látek a • rozpozná základní skupenské přeměny v přírodě i v denní praxi • charakterizuje štěpení jádra atomu uranu jako rozpad na více částí • popíše řetězovou reakci • vysvětlí princip jaderného reaktoru a uvede hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) • ochrana lidí před radioaktivním zářením • charakterizuje nepříznivé vlivy výroby el. Energie (vodní, tepelná, jaderná), zdroje tepelné energie 	<p>vnitřní energie tělesa</p> <p>změna vnitřní energie tělesa při konání práce změna vnitřní energie tělesa při tepelné výměně</p> <p>teplo, teplota</p> <p>měrná tepelná kapacita látky</p> <p>měny skupenství látek tání a tuhnutí</p> <p>štěpení jader uranu a řetězová reakce</p> <p>jaderný reaktor a jaderná elektrárna výroba elektrické energie a její vlivy na životní prostředí</p> <p>ochrana lidí před radioaktivním zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje tepelné energie</p>	<p>OV: 4.4 OV:4.4p U: 4.1</p> <p>U: 4.2</p> <p>U: 4.1 OV: 4.5 OV:4.5p</p> <p>U: 4.1 U:4.3</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady periodických dějů z praxe, popíše • je a uvede jejich periodu (frekvenci) • popíše vznik kmitavého pohybu, vlnění • charakterizuje zvuk a jeho podmínky vzniku • charakterizuje zdroj zvuku a jeho šíření v prostředí • spojené s přenosem energie • uvede, na čem závisí rychlost zvuku (druh prostředí, • teplota) a využívá těchto poznatků při řešení úloh • charakterizuje tón, jako jeho kmitočet (počet kmitů pravidelně se chvějícího tělesa za sekundu) • rozliší rozdíl mezi hlasitostí zvuku a hlukem s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí • vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrného hlasitého zvuku (hluku) na člověka • a životní prostředí • charakterizuje odraz zvuku, stanoví podmínky, kdy • vzniká ozvěna, kdy dozvuk a kde se toho v praxi využívá • objasní pojmy zvuková oblast (oblast slyšitelnosti) • ultrazvuk, infrazvuk a jejich využití v praxi 	<p>Zvukové děje</p> <p>periodický děj</p> <p>kmitání a vlnění</p> <p>zvuk a jeho vznik zdroje zvuku a šíření zvuku</p> <p>rychlost zvuku</p> <p>tón, výška a kmitočet tónů</p> <p>hlasitost zvuku a hluk</p> <p>zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>odraz zvuku</p> <p>infrazvuk, ultrazvuk</p>	<p>U: 5.1</p> <p>OV:5.1 OV:5.1p</p> <p>OV: 5.2 OV:5.2p</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezí postavení sluneční soustavy ve vesmíru, její složení • popíše pohyby těles sluneční soustavy a objasní pojem oběžná doba planety, • Země (objasní důsledky pohybů Země) a přirozené družice - Měsíce • 	<p>Vesmír sluneční soustava</p> <p>pohyby těles sluneční soustavy</p> <p>planety</p> <p>Země, Měsíc</p>	<p>U: 7.1</p> <p>OV: 7.1 OV:7.1p</p> <p>OV: 7.2 OV:7.2p U: 7.2</p> <p><u>Průřezová témata:</u> 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1</p>

Předmět: Fyzika 8.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede značku, jednotku práce (výkonu) a další jednotky práce (výkonu) • vyjádří práci (výkon) při dané jednotce jinou jedn. • používá vztahy pro práci $W=F \cdot s$, pro výkon $P=W/t$ při řešení slovních úloh • používá vzorec pro polohovou energii tělesa při řešení úloh • určí ze zadané hodnoty vzrůstu (poklesu) polohové energie tělesa pokles (vzrůst) jeho energie pohybové • objasní zákon zachování energie • charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně, teplotu jako tepelný stav tělesa • objasní pojem měrná tepelná kapacita látky • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek • uvede základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění látek) • uvede značku, hlavní jednotku el. odporu, další jednotky odporu, měřidlo el. odporu • vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu • objasní, na jakých vlastnostech vodiče závisí el. odpor (délka, teplota, průřez, materiál) a využívá těchto poznatků při řešení úloh • objasní podstatu Ohmova zákona pro kovy a používá jej při řešení úloh • objasní princip reostatu a jeho použití • používá s porozuměním vzorce pro el. práci či výkon 	<p><u>Mechanická práce</u> mechanická práce, výkon</p> <p>mechanická práce při zvedání tělesa na pevné kladce</p> <p>pohybová energie polohová energie</p> <p>přeměna polohové a pohybové energie tělesa (zákon zachování energie)</p> <p><u>Teplo</u> teplo, teplota</p> <p>měrná tepelná kapacita látky</p> <p>změny skupenství látek tání a tuhnutí</p> <p>elektrický odpor</p> <p>závislost el. odporu na vlastnostech vodiče</p> <p>Ohmův zákon</p> <p>reostat elektrická práce elektrický výkon a příkon</p>	<p>OV:4.1 U:4.1</p> <p>OV:4.1 U:4.1</p> <p>OV:4.1 U:4.1</p>

Předmět: Fyzika 8.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic • porovnává vnitřní energie tělesa (těles) ze znalosti teplot tělesa (těles) • v jednoduchých případech určí, zda změna vnitřní energie nastala konáním práce či tepelnou výměnou • rozpozná v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • uvede příklady periodických dějů z praxe, popíše je a uvede jejich periodu (frekvenci) • popíše vznik kmitavého pohybu, vlnění • charakterizuje zvuk a jeho podmínky vzniku • charakterizuje zdroj zvuku a jeho šíření v prostředí • spojené s přenosem energie • uvede, na čem závisí rychlost zvuku (druh prostředí, teplota) a využívá těchto poznatků při řešení úloh • charakterizuje tón, jeho kmitočet • (počet kmitů pravidelně se chvějícího tělesa za sekundu) • rozliší rozdíl mezi hlasitostí zvuku a hlukem s ohledem na citlivost našeho sluchového ústrojí • vymezí některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrného hlasitého zvuku (hluku) na člověka a životní prostředí • charakterizuje odraz zvuku, stanoví podmínky, kdy vzniká ozvěna, kdy dozvuk a kde se toho v praxi využívá • objasní pojmy zvuková oblast (oblast slyšitelnosti) • ultrazvuk, infrazvuk a jejich využití v praxi 	<p>vnitřní energie tělesa</p> <p>změna vnitřní energie tělesa při konání práce změna vnitřní energie tělesa při tepelné výměně</p> <p><u>Zvukové jevy</u> periodický děj</p> <p>kmitání a vlnění</p> <p>zvuk a jeho vznik zdroje zvuku a šíření zvuku</p> <p>rychlost zvuku</p> <p>tón a kmitočet tónů</p> <p>hlasitost zvuku a hluk</p> <p>zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p>odraz zvuku</p> <p>infrazvuk, ultrazvuk</p>	<p>OV:5.1,5.2 U:5.1</p>

Předmět: Fyzika 9.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu elektrického proudu v kapalinách • vysvětlí pojmy elektrolyt, elektrolýza • objasní podstatu elektrického proudu v plynech • popíše vznik elektrického výboje, jeho druhy • objasní vznik ionizovaného plynu, vznik blesku a popíše, jak se před bleskem chránit • objasní pojem polovodiče (porovná s el. proudem v kovech, kapalinách a plynech) • popíše polovodiče typu N a typu P a načrtne je • objasní podstatu PN přechodu • rozliší pokusně vodič a izolant • objasní podstatu elektrostatické indukce • stanoví, kdy hovoříme o polarizaci izolantu • popíše el.pole, jak ho znázorňujeme, druhy el. polí • popíše cívku a určí její póly • znázorní mag. pole cívky vně a uvnitř, označí severní a jižní pól cívky • určí, jaké bude mag. pole při větším el. proudu • popíše princip galvanometru • uvede příklady využití elektromagnetu v praxi • objasní princip elektrického zvonku • objasní princip zobrazení lupou • charakterizuje štěpení jádra atomu uranu jako rozpad na více částí • popíše řetězovou reakci • vysvětlí princip jaderného reaktoru a uvede hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) • ochrana lidí před radioaktivním zářením • charakterizuje nepříznivé vlivy výroby el. energie (vodní, tepelná, jaderná), zdroje tepelné energie 	<p><u>Vedení el.proudu</u> vedení elektrického proudu v kapalinách elektrolyt, elektrolýza vedení elektrického proudu v plynech elektrický výboj blesk a ochrana před bleskem</p> <p>polovodiče polovodiče typu P, N</p> <p><u>Magnetické pole</u> magnetického pole vodiče magnetického pole cívky elektromagnet</p> <p>vodiče a izolanty chování vodiče a izolantu v el. poli</p> <p><u>Optika</u> optické přístroje</p> <p><u>Jaderné reakce</u> štěpení jader uranu a řetězová reakce</p> <p>jaderný reaktor a jaderná elektrárna výroba elektrické energie a její vlivy na životní prostředí</p> <p>ochrana lidí před radioaktivním zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje tepelné energie</p>	<p>OV:6.2,6.3 U:6.2</p> <p>OV:6.4 U:6.3</p> <p>OV:6.5 U:6.3</p> <p>OV:4.2 U:4.1</p>

Předmět: Fyzika 9.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none">• vymezí postavení sluneční soustavy ve vesmíru, její složení• popíše pohyby těles sluneční soustavy a objasní• pojem oběžná doba planety• Země (objasní důsledky pohybů Země) a přirozené družice - Měsíce	<p>Astronomie sluneční soustava</p> <p>pohyby těles sluneční soustavy planety Země, Měsíc</p>	OV:7.1 U:7.1

Chemie – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle vlastností • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání a varu vybraných látek a orientuje se v těchto hodnotách • uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě • vysvětlí princip usazování a krystalizace • uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi 	<p>Úvod do chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymezení chemie – látky a tělesa – chemické děje – chemická výroba <p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota – změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace <p>Bezpečnost při experimentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) – první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> – různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) – složky směsi – složení roztoků – hmotnostní zlomek <p>Oddělování složek směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace 	<p>OV: 7.3 OV: 7.3p U: 7.1, 1.1</p> <p>Fy. - 6.r.</p> <p>OV: 1.1 OV: 1.1p U: 1.1</p> <p>Fy. – 6.r.</p> <p>OV: 1.2, 1.3 OV: 1.2p, 1.3p U: 1.2 1.3</p> <p>Př. – 8.r. Rv. – 7.r.</p> <p>OV: 2.1, 2.2, 2.3 OV: 2.1p, 2.2p U: 2.1</p> <p>Fy. – 6.r.</p> <p>M. – 7.r.</p> <p>OV: 2.4 U: 2.1</p>

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství zhodnotí význam vody pro život na Zemi uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech popíše složení atomu a vznik kationu z neutrálních atomů <ul style="list-style-type: none"> Používá značky a názvy chemických prvků : Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn, vysvětlí, co udává protonové číslo vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým(daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické složení <ul style="list-style-type: none"> rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země <p>rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi</p>	<p><u>Voda a vzduch</u></p> <ul style="list-style-type: none"> voda – destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody <p><u>Částicové složení látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> molekuly a atomy atomové jádro, protony, neutrony elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty <p><u>Chemické prvky a chemické sloučeniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> chemické prvky vybrané názvy a značky chemických prvků protonové číslo <p><u>Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au slitiny – mosaz, bronz, dural nekovy – H, O, N, Cl, S, C 	<p>OV: 2.5, 2.6 OV:2.5p,2.6p U: 2.2, 2.3</p> <p>Fy. – 6.r.</p> <p>Př. - 6.- 7.r.</p> <p>OV: 3.1 U: 3.1</p> <p>Fy. – 6.r.</p> <p>OV: 3.2 OV:3.2p U: 3.2, 3.3</p> <p>OV: 3.2, 3.3, 6.4 OV: 3.2p,3.3p U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>Př. – 6. -8.r.</p>

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně) uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, p.a chemických rovnic určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech zapiše z názvů vzorec halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami zapiše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku universálním indikátorovým papírkem posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami zapiše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí 	<p><u>Chemické reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> výchozí látky a produkty chemický děj <p><u>Chemické rovnice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> zákon zachování hmotnosti látkové množství molární hmotnost jednoduché chemické rovnice <p><u>Oxidy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý názvosloví oxidů, oxidační číslo skleníkový efekt <p><u>Halogenidy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy ionty názvosloví halogenidů <p><u>Kyseliny, pH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví kyselin pH, indikátory pH <p><u>Hydroxidy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý názvosloví hydroxidů 	<p>OV: 4.1, 1.2 OV: 4.1p, 1.2p U4.1, 1.2</p> <p>Fy. – 6.r</p> <p>OV: 4.1, 4.2 OV: 4.1p U: 4.1, 1.2 Fy. – 6.r M. – 7.r. M. – 8.r.</p> <p>OV: 5.1 OV: 5.1p U: 5.1</p> <p>Př. – 8.r. 6. – 8.r.</p> <p>OV: 5.1 OV: 5.1p U: 5.3</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 1.2 OV: 5.1p, 5.3p, 1.2p U: 5.2, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>Př. – 8.r. 6.-8r.</p>

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy rozliší, které látky patří mezi soli připraví jednoduchým postupem sůl zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy uvede příklady uplatnění solí v praxi vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou <p>uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv</p> <ul style="list-style-type: none"> zopakuje a zhodnotí zvládnutí všech OV pro 8. ročník oboru chemie: 1.1 – 5.3 	<p>Neutralizace, soli</p> <ul style="list-style-type: none"> podstata neutralizace názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů <p>Hospodářsky významné látky</p> <ul style="list-style-type: none"> průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) vápenná malta, sádra, beton keramika <p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek bezpečnost při experimentální činnosti směsi oddělování složek směsí voda a vzduch částicové složení látek chemické prvky a chemické sloučeniny chemické reakce zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice oxidy halogenidy kyseliny hydroxidy neutralizace soli 	<p>OV: 5.1, 1.2 OV:5.1p,1.2p U: 5.2, 1.2, 1.3</p> <p>Př. – 8.r. 6.-8.</p> <p>OV: 1.1, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3 OV:1.1p,4.1p,5.1p,5.3p</p> <p>U: 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 5.2, 5.3</p> <p>Př. – 8.r</p> <p>OV: 5.1, 7.1, 7.3 OV:5.1p,7.1p,7.3p U: 5.3, 7.2, 7.3</p> <p>Průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 5.2, 5.3, 5.4</p>

Chemie – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje a zhodnotí zvládnutí všech OV pro 8. ročník oboru chemie: 1.1 – 5.3 • vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí • předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem • 	<p><u>Opakování učiva 8. ročníku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - bezpečnost při experimentální činnosti - směsi - oddělování složek směsí - voda a vzduch - čističové složení látek - chemické prvky a chemické sloučeniny - chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - oxidy - halogenidy - kyseliny - hydroxidy - neutralizace - soli - <p><u>Redoxní reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidace a redukce - výroba oceli a železa - koroze 	<p>OV: 4.1, 4.3 OV: 4.1p U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 7.1</p> <p>Fy. – 8.r.</p>

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • používá bezpečně kahany při školních experimentech • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení • rozliší anorganické a organické sloučeniny • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití • vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem • rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů • rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu a uvede vlastnosti a použití těchto látek • uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikace mezi ostatními typy chemických reakcí • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí <p>rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání</p>	<p><u>Energie a chemická reakce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva <p><u>Uhlovodíky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) - průmyslové zpracování ropy <p><u>Deriváty uhlovodíků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - halogenové prvky - alkoholy - fenoly - aldehydy - ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové <p><u>Přírodní látky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny <p><u>Plasty a syntetická vlákna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid - polyamidová a polyesterová vlákna 	<p>OV: 4.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3 OV:4.1p,6.2p,7.1p,7.3p U: 4.2, 4.3, 6.6, 7.6</p> <p>Fy. – 9.r.</p> <p>Př. – 9.r.</p> <p>Z. – 9.r. -</p> <p>OV: 6.1, 6.2, 7.1 OV:6.2p,6.2p1,7.1p U: 6.1, 6.2, 7.1</p> <p>Př. – 9.r.</p> <p>Z. – 9.r.</p> <p>OV: 1.2, 6.3, 7.3 OV:1.2p,7.3p U: 1.3, 6.3, 7.6</p> <p>Př. – 8.r. Rv. -6.r.</p> <p>OV: 6.4, 6.5, 6.6 OV:6.6p U: 6.4</p> <p>Př. – 6.–7. r. Př. – 8.r.</p> <p>OV: 7.3 OV:7.3p U: 7.4</p> <p>Prac.č. – 7.,8.r</p>

ROZPRACOVANÉ KONKRETIZOVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet • uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší • zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument • zopakuje a zhodnotí zvládnutí všech OV pro obor chemie: 1.1 – 7.3 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – chemické výroby – otravné látky – pesticidy – biotechnologie, enzymy – léčiva – drogy – detergenty – potraviny – chemie a životní prostředí <p>Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti látek – bezpečnost při experimentální činnosti – směsi, oddělování složek směsí – voda a vzduch – částicové složení látek – chemické prvky a chemické sloučeniny – chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice – oxidy – halogenidy – kyseliny – hydroxidy – neutralizace – soli – redoxní reakce – energie a chemická reakce – uhlovodíky, deriváty uhlovodíků – přírodní látky, plasty a syntetická vlákna – chemie a společnost – havárie s únikem nebezpečných látek 	<p>Chemie OV: 2.6, 4.3, 7.1, 7.2, 7.3 OV: 2.6p, 7.1p, 7.3p U: 1.2, 2.2, 7.1, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7</p> <p>Př. – 8.r. 9.r.</p> <p>Z. – 9.r</p> <p>OV: 1.3 OV: 1.3p U: 1.3, 1.4</p> <p>Př. – 6.-9.r. Fy. – 9.r.</p> <p>Průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 5.2, 5.3, 5.4</p>

Přírodopis – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>1. OBECNÁ BIOLOGIE 1.1 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 1.5 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování 1.7 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>2. BIOLOGIE HUB 2.1 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ 4.1 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 4.2 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 4.3 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 4.4 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>1. OBECNÁ BIOLOGIE 1.1 vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty mikroskop, pozorování mikroskopem 1.5 víry bakterie a sinice jednobuněčné rostliny – řasy</p> <p>4.2 jednobuněční živočichové - prvoci</p> <p>2. BIOLOGIE HUB 2.1 houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy 2.2 houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami 2.3 lišejníky - výskyt a význam</p> <p>4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ 4.1 stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování 4.2 vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), 4.3 rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 4.4 projevy chování živočichů</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7 OV: 1.1p,1.3p,1.4p,1.7p U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 4.2</p> <p>Přv.- 4.r. - 5.r.</p> <p>OV: 2.1, 2.2, 2.3 OV:2.1p,2.3p U: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>Přv.- 4.r.</p> <p>OV: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 OV:4.1p,4.2p,4.3p,4.4p U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4,</p> <p>Přv.- 5.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>3. BIOLOGIE ROSTLIN 3.1 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>3.2 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů</p> <p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE 7.1 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 7.3 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 7.4 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 8.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>3. BIOLOGIE ROSTLIN 3.1 anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 3.2 fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 3.3 poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas a jejich vývoj a využití hospodářsky významní zástupci 3.4 význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE 7.1 organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím 7.2 ochrana přírody a životního prostředí přírodní ekosystémy a jejich ochrana ekosystémy vytvářené člověkem jejich využívání ochrana před nežádoucími organismy – původci a přenašeči nemocí, škůdci</p> <p>8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 8.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 praktické metody poznávání pozorování lupou a mikroskopem 1.2 zjednodušené určování pomocí klíče a atlasu 1.3 jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů jednoduché pokusy 	<p>OV: 3.1, 3.2, 3.3 OV: 3.2p,3.3p,3.3p1 U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4,</p> <p>Přv.- 4.r. - 5.r.</p> <p>Mat. - 6.r.</p> <p>OV: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 OV: 7.1p,7.2p,7.3p,7.4p,7.4p1 U: 7.1, 7.2,</p> <p>Přv.- 4.r. - 5.r.</p> <p>OV: 8.1, 8.2 OV: 8.1p,8.2p U: 8.1, 8.2</p> <p>Přv.- 4.r.</p> <p>Průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

Přírodopis – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>1. OBECNÁ BIOLOGIE</p> <p>1.3 objasní a porovná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>1.5 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování</p> <p>4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>4.1 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>4.2 rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů a porovná je určí vybrané živočichy a zařadí je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>4.3 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě objasní na příkladech způsob života vybraných živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí</p> <p>4.4 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>3. BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>3.3 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>3.4 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>1. OBECNÁ BIOLOGIE – opakování 6. roč.</p> <p>1.1 vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty</p> <p>4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>4.2 vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>4.3 rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>4.4 projevy chování živočichů</p> <p>3. BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>3.1 opakování anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>3.2 opakování fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>3.3 systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (mechorosty, kaprad'orosty, plavuně, přesličky, jednoděložné a dvouděložné r.); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>3.4 význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>OV: 1.3, 1.4, 1.5 OV: 1.3p,1.4p U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 OV: 4.1p,4.2p,4.3p,4.4p U: 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>Přv.- 5.r</p> <p>OV: 3.3, 3.4, 3.5 OV: 3.3p,3.3p1,3.4p,3.5p U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4,</p> <p>Přv.- 4.r 5.r.</p> <p>Mat. - 6.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE 7.1 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 7.2 objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 7.3 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 7.4 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 8.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE 7.1 organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím organismy člověkem pěstované a chované, význam, vliv na zdraví 7.2 ochrana přírody a životního prostředí přírodní ekosystémy a jejich ochrana ekosystémy vytvářené člověkem jejich využívání mezinárodní spolupráce při ochraně životního prostředí</p> <p>8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY 8.1</p> <p>1.4 praktické metody poznávání pozorování lupou a mikroskopem 1.5 zjednodušené určování pomocí klíče a atlasu 1.6 jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>	<p>OV: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 OV: 7.1p,7.2p,7.3p,7.4p,7.4p1 U: 7.1, 7.2, Přv.- 4.r. 5.r.</p> <p>OV: 8.1, 8.2 OV: 8.1p,8.2p U: 8.1, 8.2,</p> <p><u>Průřezová témata:</u> 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

Přírodopis – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>5. BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>5.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní biologickou a společenskou podstatu člověka • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy <p>5.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • vysvětlí podstatu řízení lidského organismu a jeho vztahů k prostředí • vysvětlí schéma podmíněného a nepodmíněného reflexu a objasní, co získané podmíněné reflexy umožňují, rozliší podmíněný a nepodmíněný reflex <p>5.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří <p>5.4</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života 	<p>5. BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>5.1</p> <ul style="list-style-type: none"> – fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka <p>5.2</p> <ul style="list-style-type: none"> – anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), – vyšší nervová činnost – myšlení, paměť, řeč – rozmnožování – vývin jedince, hlavní období lidského života – nebezpečí pohlavních chorob a AIDS <p>5.3</p> <p>1.7 nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady při léčení; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>5.4</p> <p>1.8 vztahy člověka k životnímu prostředí</p>	<p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 OV: 5.1p,5.2p,5.3p,5.4p,5.5p</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4,</p> <p>Přv.- 5.r.</p> <p>D.- 6.r.</p> <p>Rv. -6.r. 7.r.</p> <p>Hv. – 6.-8.r.</p> <p>Tv. – 6.- 8.r.</p> <p>Fy. – 6.r.</p> <p>Obč.v. – 8.r.</p> <p>Prac.c. – 3.-5.r. 6.-7.r. 8.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>8. PRAKTICKÉ POZNAVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>8.1</p> <ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody <p>1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>1.5</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti <p>1.6</p> <p>uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě</p> <p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>7.4</p> <ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<p>8. PRAKTICKÉ POZNAVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>8.1</p> <p>1.9 praktické metody poznávání pozorování, nácvik první pomoci</p> <p>1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA</p> <p>1.4</p> <p>1.10 dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p> <p>7. ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>7.1</p> <p>1.11 organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím</p> <p>7.2</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení nebezpečí ekologických katastrof 	<p>OV: 8.1, 8.2 OV:8.1p,8.2p U: 8.1, 8.2</p> <p>OV: 1.5, 1.6 U: 1.4</p> <p>OV: 7.4 OV: 7.4p,7.4p1 U: 7.1, 7.2, Přv.- 5.r.</p> <p>Průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p>

Přírodopis – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>6.1</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní vznik Země a popíše její postavení ve vesmíru popíše vnitřní stavbu Země a její vnější sféry vysvětlí vliv jednotlivých sfér na vznik a trvání života <p>6.2</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede vznik nerostů a princip krystalografie určí a popíše fyzikální a chemické vlastnosti nerostů pomocí pomůcek zařadí kvalitativně nerosty do systému popíše význam a použití nerostů <p>6.3</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní vznik hornin popíše vlastnosti a složení hornin zařadí kvalitativně horniny do systému uvede praktický význam a použití hornin <p>6.4</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vnitřní a vnější geologické děje rozliší příčiny a důsledky geologických dějů popíše geologický oběh hornin i oběh vody charakterizuje a popíše mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>Země 6.1</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a stavba Země <p>Mineralogie 6.2</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik nerostů, vlastnosti nerostů principy krystalografie kvalitativní třídění nerostů praktický význam a použití nerostů určování nerostů podle vzorků <p>Petrografie 6.3</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a vlastnosti hornin kvalitativní třídění hornin praktický význam a použití hornin určování hornin podle vzorků - <p>Geologické děje 6.4</p> <ul style="list-style-type: none"> vnitřní geologické děje, příčiny a důsledky vnější geologické děje, příčiny a důsledky ochrana člověka před živelnými pohromami 	<p>OV: 6.1 OV: 6.1p U: 6.1 Vls. – 4.r. Z. - 6.r.</p> <p>OV: 6.2, 8.1 OV: 6.2p,8.1p U: 6.2, 8.1 Ch. - 8.r.</p> <p>OV: 6.3, 8.1 OV: 6.3p,8.1p U: 6.3, 8.1 Ch. – 8.r. 9.r.</p> <p>OV: 6.4 OV: 6.4p U: 6.4 Přv. – 4.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>6.5</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik (půdotvorné činitele), složení a vlastnosti půd • rozliší hlavní půdní typy v naší přírodě • charakterizuje význam půd pro výživu rostlin pro společnost • objasní devastaci půd a popíše její rekultivaci <p>6.6</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivá geologická období podle vývoje zemské kůry • charakterizuje jednotlivá geologická období podle vzniku a vývoje organismů (výskyt typických organismů a jejich přizpůsobení) • popíše chemický vznik života • na základě pozorování uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • popíše význam vody a teploty prostředí pro život, ochranu a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • seznámí se s významnými vědci, kteří položili základy k moderním přírodním vědám (J. Barrande, Ch. Darwin) • charakterizuje geologický vývoj a stavbu Českého masívu a Karpat 	<p>Pedologie 6.5</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik, složení, vlastnosti a význam půdy – druhy půd – význam půd pro výživu rostlin, pro společnost – devastace půd, její rekultivace <p>Historická geologie 6.6</p> <ul style="list-style-type: none"> – vývoj Zemské kůry – vznik života, vývoj organismů – výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí – podnebí a počasí ve vztahu k životu – J. Barrande – Ch. Darwin – Geologický vývoj a stavba ČR (Český masív a Karpaty) 	<p>OV: 6.5 U: 6.5</p> <p>OV: 6.6, 1.1, 8.2 OV: 6.6p,1.1p,8.2p U: 6.6, 1.1, 6.6, 6.7, 8.2</p> <p>Ch .- 9.r.</p> <p>Z. – 8.r.</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>6.7</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší systém organismů: populace, společenstva, ekosystémy (umělé a přírodní), potravní řetězce • objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů • popíše rovnováhu v ekosystému • vysvětlí, jak lze chránit přírodu a životní prostředí, svůj postoj k ochraně přírody • charakterizuje chráněná území • popíše globální problémy, jejich současné řešení 	<p>Základy ekologie 6.7</p> <ul style="list-style-type: none"> – organismy a prostředí (vztahy mezi nimi) – populace, společenstva – přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému – potravní řetězce – ochrana přírody a přírodního prostředí – chráněná území – globální problémy a jejich řešení 	<p>OV: 7.2, 7.3, 7.4 OV: 7.2p,7.3p,7.4p,7.4p1 U: 6.7, 7.2</p> <p>Z. – 6.r.</p> <p><u>Průřezová témata:</u> 1.1.1, 1.1.2 1.2.3, 1.2.4 1.3.1 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

ZEMĚPIS – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjistí základní geografické informace z dostupných informačních zdrojů • používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii (globus, mapa, druhy map, obsah mapy, měřítko mapy, smluvené značky a symboly) • vysvětlí pojmy rovnoběžka a poledník, užívá je k určení zeměpisných souřadnic • pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy – kóta, nadmořská výška, vrstevnice a určí význam některých mapových značek • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (orientační body a jevy, využívá pomůcky, určuje světové strany, dovede zorientovat mapu, odhadne vzdálenosti a výšky objektů v krajině, zhotovuje panoramatické náčrtky krajiny, situační plány a schématické náčrtky pochodové osy, hodnotí přírodní jevy) • uvede příklady živelných pohrom a aplikuje teoretické dovednosti v praxi při modelových situacích živelných pohrom • Zhodnotí důsledky pohybů Země na život • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra • rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu (stavba Země, pevniny a oceány) • porovnává působení vnitřních a vnějších procesů a jejich vliv na přírodní sféru (sopečná činnost, zemětřesení, pohoří, půdy, počasí, vodstvo) • určí charakteristiku základních podnebných a vegetačních pásů, vyjmenuje typické zástupce biosféry, zdůvodní odlišnosti bioty pro jednotlivé výškové stupně 	<p><u>1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u> Globus Mapa - měřítko, druhy map, symboly Zeměpisná síť Výškopis a polohopis na mapách – kóta, nadmořská výška, vrstevnice</p> <p><u>7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</u> Praktické cvičení a pozorování v terénu místní krajiny Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p><u>2. Přírodní obraz Země</u> Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období Světový a místní čas, časová pásma, datová hranice Krajinná sféra – přírodní a společenská sféra, její složky a prvky Podnebné pásy Vegetační pásy Výškové stupně</p>	<p>OV :1.1, 1.2 OV:1.2p U 1.1, 1.2 Přírodověda 5. ročník</p> <p>OV :7.1, 7.2 OV:7.1p U 7.1, 7.2 Přírodověda 5. ročník Vlastivěda 5. ročník Tělesná výchova</p> <p>OV: 2.1, 2.2, 2.3 OV:2.1p,2.3p,2.3p1 U 2.1, 2.2, 2.3 Přírodověda 4. a 5. ročník Vlastivěda 5. ročník Přírodopis 6. ročník</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	<u>KONKRETIZOVANÉ UČIVO</u>	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a porovná světové oceány podle různých kritérií, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy • zdůvodní hospodářské využití oceánů • vymezí polární oblasti a zhodnotí podmínky života v polárních oblastech • vyjmenuje a porovná světadíly podle rozlohy, polohy, podnebných a vegetačních pásů, na mapě ukáže nejvyšší vrcholy, vodní toky a vodní plochy jednotlivých světadílů 	<p><u>3. Regiony světa</u></p> <p>Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový Polární oblasti – Arktida, Antarktida</p> <p>Zeměpis světadílů:</p> <p>Afrika – poloha, rozloha, povrch, vodstvo, podnebí, biota, hospodářství, obyvatelstvo, regiony a vybrané země</p> <p>Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, povrch, vodstvo, podnebí, biota, hospodářství, obyvatelstvo, regiony a vybrané země</p>	<p>OV: 3.1, 3.2, 3.3 OV:3.1p1, 3.2p, 3.2p1 U 3.1, 3.2</p> <p>Pt: 1.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

ZEMĚPIS – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry a přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu • vyjmenuje typy reliéfu, vysvětlí vývoj České vysočiny a Západních Karpat, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků • vysvětlí rozložení teplot a srážek • na mapě ukáže významné řeky, jezera, rybníky a přehrady a zdůvodní jejich využití • vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy, porovná jejich využití a rozmístění • vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva • vyhledá pomocí mapy chráněná území • hodnotí a porovnává lidský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu, zjistí počet obyvatel ČR, vysvětlí pojmy sčítání obyvatelstva, stárnutí populace, urbanizace, národnostní menšiny • rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věkového složení, ekonomické aktivity, národností a náboženství • určí na mapě jednotlivé kraje a jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení, sestaví sídelní strukturu, vyjmenuje největší města • hodnotí a porovnává hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • určí na mapě jádrové a periferní oblasti z hlediska hospodářských aktivit, rozčlení strukturu hospodářství podle jednotlivých sektorů a odvětví • zhodnotí význam jednotlivých průmyslových oborů, zemědělství, dopravy a služeb pro trvale udržitelný rozvoj a životní úroveň obyvatel státu, zdůvodní význam zahraničního obchodu • popíše vliv transformačních procesů na společnost a hospodářství • uvede příklady účasti a působnosti ČR v mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích 	<p>6. Česká republika</p> <p>Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky, podnebí a podnebné oblasti, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody</p> <p>Obyvatelstvo - základní demografické charakteristiky, struktura obyvatelstva</p> <p>Sídelní poměry</p> <p>Hospodářské poměry – struktura hospodářství, transformace společnosti a její projevy a dopady</p> <ul style="list-style-type: none"> • Průmysl - průmysl těžební, energetický, hutnický, strojírenský, chemický. stavebních hmot a spotřební • Zemědělství - chov hospodářských zvířat, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl • Doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní • Služby, cestovní ruch, zahraniční obchod <p>Mezinárodní integrace – hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě</p>	<p>OV: 6.3 OV:6.3p,6.3p1,6.3p2 U 6.2</p> <p>Vlastivěda 4. ročník Přírodopis 6. ročník</p> <p>OV 6.3 OV:6.3p,6.3p1,6.3p2 U 6.2</p> <p>Dějepis 7. ročník Občanská výchova 7. ročník</p> <p>OV 6.3 OV:6.3p,6.3p1,6.3p2 U 6.2</p> <p>Vlastivěda 4. ročník Vlastivěda 4. ročník Chemie 8. ročník</p> <p>OV 6.5 U 6.2</p> <p>Vlastivěda 5. ročník</p>

ZEMĚPIS – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pojmy administrativní členění ČR na kraje, státní správa a samospráva, VÚSC, euroregion • využívá získané znalosti z přírodních, demografických a hospodářských podmínek ČR • vymezi místní region • hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • stanoví základní přírodní a socioekonomickou situaci regionu a navrhuje možnosti dalšího rozvoje • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (orientační body a jevy, využívá pomůcky a přístroje, určuje světové strany, dovede zorientovat mapu, odhadne vzdálenosti a výšky objektů v krajině, zhotovuje panoramatické náčrtky krajiny, situační plány a schématické náčrtky pochodové osy, hodnotí přírodní jevy 	<p>Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle aktuálního členění: např. Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj atp. <p>Místní region</p> <p><u>7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</u></p> <p>Praktické cvičení a pozorování v terénu místní krajiny</p>	<p>OV: 6.2, 6.3, 6.4 OV:6.2p,6.3p,6.3p1,6.3p2,6.4p U :6.3</p> <p>Vlastivěda 4. ročník</p> <p>OV: 6.1, 6.2 OV:6.1p,6.2p U :6.1, 6.3</p> <p>Vlastivěda 4. ročník Přírodopis 6. ročník Občanská výchova 6. a 7. ročník</p> <p>OV: 7.1, 7.2 OV:7.1p U: 7.1</p> <p>Pt: 1.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

ZEMĚPIS – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí rozložení světové populace v globálním prostoru • posoudí vliv přírodních podmínek na funkci lidských sídel, pojmenuje základní znaky sídel (venkovská a městská sídla, urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole) • zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, vyhledá na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovná předpoklady a faktory rozvoje hospodářských aktivit (hospodářská jádra a periferie, „bohatý Sever a chudý Jih“) • vyjmenuje a charakterizuje problémy v hospodářských poměrech současného světa • porovnává státy světa podle sledovaných kritérií: národnostní homogenita, správní oblasti, stupeň hospodářského rozvoje • vyjmenuje a vysvětlí význam hlavních politických a hospodářských integrací ve světě • na mapě lokalizuje hlavní geopolitické změny a ohniska konfliktů a nepokojů, objasní příčiny konfliktů ve světových regionech • porovnává typy krajín, rozlišuje na jednotlivých typech znaky a funkce krajiny • uvádí příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, hodnotí jejich význam v jednotlivých biomech • uvádí na příkladech důsledky a rizika antropogenních zásahů do krajiny (objasní význam trvale udržitelného rozvoje, ochrany přírody a životního prostředí) 	<p>4. Společenské a hospodářské prostředí</p> <p>Obyvatelstvo světa – základní geografické, demografické a kulturní charakteristiky</p> <p>Sídla a sídelní struktura</p> <p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • sektorová a odvětvová struktura – primér, sekundér, terciér, kvartér; průmysl, zemědělství, služby, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod • ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary:</p> <p>Srovnávací kritéria</p> <p>Mezinárodní integrace</p> <p>Světová ohniska konfliktů a nepokojů</p> <p>5. Životní prostředí</p> <p>Krajina</p> <p>Vztah přírody a společnosti</p>	<p>OV: 4.1 U: 4.1</p> <p>Dějepis 6. ročník, cizí jazyky</p> <p>OV: 4.2 OV:4.2p U: 4.2, 4.4</p> <p>OV: 4.3, 4.4 U:4.2, 4.3</p> <p>Dějepis 6. a 8. ročník</p> <p>Fyzika 9. ročník</p> <p>Přírodopis 9. ročník</p> <p>Občanská výchova 9. ročník</p> <p>OV: 4.5, 4.6 U: 4.4</p> <p>Vlastivěda 5. ročník</p> <p>Dějepis 7. – 9. ročník</p> <p>Občanská výchova 7. a 9. ročník</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3 OV:5.1p,5.2p,5.3p U: 5.1, 5.2</p> <p>Přírodověda 4. a 5. ročník</p> <p>Přírodopis 6. – 9. ročník</p> <p>Pt: 1.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.3, 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

• DĚJEPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 *uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- 1.2 *uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*
- 1.3 *orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*

Učivo

- 1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- 1.2 historický čas a prostor

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 *charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*
- 2.2 *objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p *má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí*
- 2.1p1 *podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*

Učivo

- 2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 *rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*
- 3.2 *uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví*
- 3.3 *demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství*
- 3.4 *porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*
- 3.3p,3.4p *popíše život v době nejstarších civilizací*

Učivo

- 3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- 3.2 antické Řecko a Řím
- 3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA**Očekávané výstupy**

žák

- 4.1 *popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*
- 4.2 *objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*
- 4.3 *vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*
- 4.4 *ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.2p *uvede první státní útvary na našem území*
- 4.2p1 *má základní poznatky z období počátků českého státu*
- 4.3p *zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- 4.3p1 *charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*
- 4.4p *rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- 4.4p1 *uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

Učivo

- 4.1 nový etnický obraz Evropy
- 4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- 4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- 4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- 4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- 4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- 4.7 kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY**Očekávané výstupy**

žák

- 5.1 *vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*
- 5.2 *vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- 5.3 *popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- 5.4 *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- 5.5 *objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- 5.6 *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.3p *popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- 5.4p, 5.5p *má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi*
- 5.4p1, 5.5p1 *pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

Učivo

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa
- 5.3 český stát a velmoci v 15. - 18. století
- 5.4 barokní kultura a osvícenství

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**Očekávané výstupy**

žák

- 6.1 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě
- 6.3 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.3p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
- 6.3p1pzná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Učivo

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 6.5 politické proudy (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby
- 6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

7. MODERNÍ DOBA**Očekávané výstupy**

žák

- 7.1 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 7.2 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 7.3 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 7.4 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 7.5 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p, 7.3p, 7.4p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1 světové války
- 7.1p1, 7.5p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

- 7.1. první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- 7.2. nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- 7.3. mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy –komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- 7.4. druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

8. ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT**Očekávané výstupy**

žák

- 8.1** vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- 8.2** vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- 8.3** posoudí postavení rozvojových zemí
- 8.4** prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 8.1p, 8.2p** popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- 8.4p** chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

- 8.1. studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- 8.2. vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- 8.3. vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- 8.4. rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- 8.5. problémy současnosti
- 8.6. věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

DĚJEPIS – 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naváže na dějepisné poznatky z vlastivědy • Vymezí obsah pojmu dějepis, prostor, čas • Sestrojí a orientuje se na časové přímce • Vysvětlí pojem historický pramen- hlavní úkoly muzeí,galerií, knihoven • Vyjmenuje historické etapy, doby, • Orientuje se v historickém čase, dokáže určit století př.n.l. • našeho letopočtu, používá časovou přímku • Objasní podmínky soužití lidí vysvětlí podstatu společenského řádu • Vysvětlí dřívější a současné výklady vzniku života • Vyvodí z anatomického tvaru lebky lidoopů, jejího postupného zakulacování- odlišnosti člověka od zvířat charakterizuje rysy jednotlivých vývojových typů člověka • Na mapě ukáže a stručně popíše pravěké osídlení • Vysvětlí příčiny usedlého způsobu života • Podstatu změny lovec – chovatel dobytka, sběrač – zemědělec • Popíše způsob života v tlupě, rodu, kmenu • Vysvětlí vzájemný vztah prostředí – člověk • Vznik řeči – komunikace • • Objasní proč vzniklo umění a náboženství • Vysvětlí význam kovů,uvede první známý kov- jeho použití • Uvede důsledky používání kovů- oddělení řemesel • Vznik společenské nerovnosti 	<p><u>Úvod do vyučování dějepisu</u></p> <p>Význam dějin pro jedince, společnost</p> <p>Základní pojmy dějepisu, dělení dějin podle místa, času</p> <p>Historické etapy, historické doby, přírodní doby, archeologie, historický pramen, letopočet</p> <p>Společenský řád, obecná charakteristika, prvotně pospolný řád</p> <p><u>Stvoření světa podle legend, mýtů, podle vědeckého názoru</u></p> <p><u>Pravěk – počátky lidské společnosti</u></p> <p>Vývojové etapy člověka –základní rysy, způsob života, společenské organizace – tlupa, rod, kmen, matriarchát, patriarchát, vývoj řeči, komunikace, naleziště kosterních pozůstatků</p> <p>Periodizace doby kamenné, neolitická revoluce</p> <p><u>Vznik pravěkého umění a náboženství</u></p> <p><u>Doba kovů</u></p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV:1.1p</p> <p>U:1.1,1.2</p> <p>OV: 2.1,2.3</p> <p>OV:2.1p,2.1p1</p> <p>U: 2.1</p> <p>OV: 2.1</p> <p>OV:2.1p,2.1p1</p> <p>U: 2.1</p> <p>OVO: 2.2</p> <p>U: 2.1</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESY
<ul style="list-style-type: none"> • Zařadí starověk do historických etap • Vysvětlí podstatu starověkého státu • Dokáže vysvětlit vznik otrokářské společnosti, oddělení lidí podle majetku • Zvláštnosti v sociálním postavení lidí • Vysvětlí vliv přírodních poměrů na vznik nejstarších starověkých států • Rozliší obecné a specifické znaky jejich hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje, způsobu života • Uvede příklady, co přinesly tyto státy světa • Určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti • Pracuje s historickými mapami a atlasy • Objasní přínos těchto států pro rozvoj civilizace • Na mapě ukáže starověké Řecko- oba poloostrovy • Vysvětlí vliv přírodních podmínek na život lidí • Dokáže stručně vyprávět příběh z báje, eposu • Vysvětlí představy Řeků o vzniku člověka – řecké náboženství • Vysvětlí rozdíly mezi bojovnou Spartou a hospodářskými Aténami • Vysvětlí pojem aténská otrokářská demokracie • Vysvětlí pojem kolonizace, pojem barbaři • Vysvětlí podstatu Drakonových, Solonových zákonů • Objasní důvod řecko-perských válek • Dokáže stručně popsat jednotlivé války- jejich hrdiny, zrádce • Rozliší rozdíl válka spravedlivá – obranná, válka nespravedlivá – útočná • Vyvodí příčiny a důsledky Peloponéské války- vzestup Makedonie • Doloží příklady řecké kultury, vědy, vzdělání, sportu na další vývoj v historii – řecký odkaz lidské civilizaci 	<p><u>Základní pojmy: starověk, starověký stát, otrokářský řád</u></p> <p><u>Nejstarší starověké státy</u> <u>Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína</u> Charakteristické rysy – zeměpisné, politické, sociální, způsob obživy Počátky písmo, věd, první starověké zákony Kulturní přínos nejstarších starověkých civilizací, rozdílná náboženství, báje, mýty</p> <p><u>Starověké Řecko</u> Přírodní, geografické podmínky Obyvatelstvo Báje a pověsti Řecké náboženství Řecké městské státy . Sparta, Atény, způsob života, dělení obyvatel Aténská otrokářská demokracie, Drakon, Solon, Řecká kolonizace – vznik Velkého Řecka Řecko – perské války Peloponéská válka Makedonská říše, Filip II., Alexandr II. Řecké vzdělání, kultura, sport</p>	<p>OV: 3.1,3.2,3.4 OV:3.1p,3.4p U: 3.1</p> <p>OV: 3.3, 3.4 OV:3.4p U: 3.2</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede základní znaky gotiky • Vyjmenuje typické stavby i v regionu • Charakterizuje vzdělání, význam UK • Popíše život společnosti • Vysvětlí pojem kacír • Zhodnotí úlohu reformátora • Popíše způsob boje husitů • Zhodnotí úlohu husitských velitelů • Zdůvodní výsledek husitského hnutí • Zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad – král pro dvojí lid • Vysvětlí snahu Jiřího o uzavření mírové smlouvy evropských panovníků • Objasní význam Jednoty bratrské pro kulturní rozvoj Českého státu • Vysvětlí pojem Jagellonský stát, popíše život v zemi • Vysvětlí nové názory na svět, na člověka • Uvede odlišnosti od církevních názorů • Charakterizuje základní znaky renesance • Vyjmenuje památky u nás • Ukáže na mapě cesty mořeplavců • Určí důvody hledání nových cest • Shrne význam objevných cest a jejich důsledky • Vysvětlí pojem reformace • Objasní úlohu Luthera a Münzera • Vysvětlí rozdíl církev katolická - luteránská 	<p><u>Kultura rozvitého feudalismu</u></p> <p><u>Český stát v 15. století</u> Kritika poměrů v církvi Husitství</p> <p><u>Český stát za vlády Jiřího z Poděbrad</u> <u>Vznik Jednoty bratrské</u> <u>Jagellovci českými králi</u> <u>Kultura, vzdělání pozdního feudalismu</u> <u>Humanismus, renesance</u></p> <p><u>Zámořské objevné plavby a jejich společenské důsledky</u> <u>Náboženská reformace</u></p>	<p>U: 4.6, 4.7</p> <p>OV: 5.1, 5.2 U: 5.1</p> <p>OV: 5.1, 5.2 U: 5.1, 5.2</p> <p>OV: 5.3 OV:5.3p U:5.2</p> <p>PT:1.1.1 1.1.5, 1.2., 1.2.3, 1,3.1,3.3, 4.2</p>

DĚJEPIS – 8.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní, jak se stali českými králi • Vysvětlí rozdíl stavovský stát – absolutní monarchie • Charakterizuje úlohu jezuitů • Vysvětlí význam Česká konfese, Rudolfův majestát • Vysvětlí úlohu českých stavů, defenestrace, staroměstská exekuce, důsledky porážky na Bílé hoře, důsledky Obnoveného zřízení zemského, exulanti • Vysvětlí význam J.A. Komenského a jeho díla • Popíše průběh třicetileté války • Zařadí a na mapě ukáže státy katolické ligy a protestantské unie • Rozliší pojem poddaný – nevolník • Vysvětlí úlohu jezuitů – Koniáše v pobělohorské době • Vypráví o povstání Chodů, horních chlapců • Vyjmenuje jednotlivé stavební slohy • Určí jejich základní prvky • Přiřadí slohy časově • Vyjmenuje základní památky i s ohledem na region • Vysvětlí význam výrobních změn a společenských vztahů na sociálním složení společnosti • Vysvětlí způsoby výroby • Objasní pojem průmyslová, buržoazní revoluce, uvede její klady a zápory • Vysvětlí pojem absolutismus, uvede jednotlivé evropské státy • Posoudí osobnost panovníka a jeho reformy 	<p><u>Raný novověk</u> <u>Český stát za vlády Habsburků</u></p> <p><u>Třicetiletá válka a její důsledky</u></p> <p><u>Přehled stavebních slohů se zaměřením na baroko</u></p> <p><u>Počátky kapitalismu</u> Základní pojmy, časové vymezení Vynálezy, průmyslová společnost Odpor v sociální sféře Počátky novověku v Evropě- Anglická buržoazní revoluce</p> <p><u>Období od konce 17. století do konce 18. století</u> Absolutismus v Evropě, Rusko, Francie, Anglie</p>	<p>OV: 5.4 OV:5.4p,5.4p1 U : 5.3</p> <p>OV: 5.5 OV: 5.5p,5.5p1 U: 5.3</p> <p>OV: 5.7 U: 5.4</p> <p>OV: 6.1 U: 6.2</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem absolutismus, privilegované stavy, generální stavy, zákonodárné shromáždění • Vyjmenuje a vysvětlí hlavní lidská a občanská práva • Stručně charakterizuje království, konstituční monarchii, republiku • Vysvětlí heslo FBR • Objasní úlohu buržoazie a chudé společenské třídy ve FBR • Posoudí úlohu osobnosti v dějinách • Rozpozná charakter válek • Srovná hospodářskou vyspělost států • Doloží nerovnoměrnost vývoje • Vysvětlí, jaké byly směry pro zlepšení životních podmínek • Vysvětlí utopický, vědecký socialismus • Vyvodí příčinu vydání reforem a patentů Marie Terezie a Josefa II. • Stručně vysvětlí jejich význam • Vysvětlí pojem osvícenský absolutismus • Stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, úlohu buditelů • Rozliší cíle a příčiny v jednotlivých zemích • Posoudí příčiny neúspěchu • Objasní klady roku 1848 	<p><u>Novověk od konce 18. století do r. 1914</u> <u>Francouzská buržoazní revoluce</u></p> <p><u>Napoleonské války a jejich důsledky</u></p> <p><u>Počátky dělnického hnutí v Evropě</u> <u>Národní a osvobozené hnutí v Evropě</u></p> <p><u>České země v 18. – polovině 19. století</u></p> <p><u>Revoluční rok 1848 v Evropě i v Českých zemích</u></p>	<p>OV: 5.3, 6.2 U: 6.1, 6.5</p> <p>OV: 6.5 U: 6.3</p> <p>OV: 6.1 U: 6.6</p> <p>OV: 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 OV: 6.3p, 6.3p1, 6.4p U: 6.4, 6.5, 6.6</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Stručně popíše válku Severu proti Jihu, vyvodí význam války za nezávislost • Vysvětlí pojem carský absolutismus • Vysvětlí význam sjednocování států • Na příkladech uvede důsledky Bachovy politiky • Vysvětlí pojem komuna, zdůvodní příčiny krátkého trvání • Zhodnotí Rusko po stránce hospodářské i územní • Vysvětlí podstatu Krvavé neděle r.1905, VŘSR • Charakterizuje základní znaky imperialismu • Na mapě ukáže státy Trojspolku a Dohody • Objasní, čím vyvrcholily jejich spory • Popíše průběh I. světové války • Zhodnotí důsledky tohoto konfliktu 	<p><u>Procesy sjednocování států</u> Německo, Itálie Vznik USA- občanská válka Rusko v II. polovině 18. století Pařížská komuna Bachův absolutismus Vytvoření Rakousko – Uherska</p> <p><u>Situace na konci 19. a začátku 20. století</u> Rusko – revoluce 1905, 1917 Imperialismus Trojspolek, Dohoda I. světová válka</p>	<p>OV: 6.7 U: 7.1</p> <p>PT:1.11., 1.3.1 ,11..5, 1.2.1,,1.2.2, 1.2.3,3.3, 4.2</p>

DĚJEPIS – 9. Ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele • Vysvětlí základy buržoazně demokratického systému republiky • Vysvětlí parlamentní pluralitní demokracii a ideály humanity T.G. Masaryka • • Popíše charakter smluv na Pařížské mírové konferenci, jejich dopad na další politický vývoj Evropy • Charakterizuje základní znaky hospodářské krize a popíše její politické důsledky- zrod fašistického hnutí • Zdůvodní vznik fašismu a jeho šíření • Zhodnotí postavení Sovětského svazu v mezinárodní politice • Zhodnotí a uvede příklady postoje umělců • Vyjmenuje první projevy fašistické agrese • Rozliší postoje velmocí • Uvede důsledky Mnichovského diktátu pro nás a pro svět • Vysvětlí pojem okupace, protektorát • Zdokumentuje život za protektorátu • Uvede sled hlavních událostí, pracuje s mapou • Popíše rozhodující bitvy, postup spojenců • Zhodnotí výsledky a důsledky války • Uvede významné osobnosti, zhodnotí jejich význam • Objasní poválečnou situaci ve světě i v Československu ve všech oblastech – hospodářské, politické, kulturní • Objasní politický převrat a jeho důsledky 	<p><u>Moderní doba</u> Vznik Československa, hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p><u>Uspořádání poměrů po I. světové válce</u> <u>Evropa ve 20. letech</u> I. evropská poválečná krize Celosvětová hospodářská krize Počátky fašistického hnutí Sovětský svaz v meziválečném období Kultura, věda a technika v meziválečném období</p> <p><u>30. léta ve světě</u> Mnichovský diktát a jeho důsledky Fall Grün- úplná likvidace zbytku republiky Vytvoření protektorátu Čechy a Morava II. světová válka II. světová válka v našich zemích, domácí a zahraniční odboj Důsledky války</p> <p><u>Poválečné uspořádání světa,</u> <u>Poválečné uspořádání Československa</u> <u>Do roku 1989</u></p>	<p>OV: 7.2 U: 7.2 Vls: 4.,5.r. Z: 8.r.</p> <p>OV: 7.2, 7.3 OV:7.3p U: 7.2, 7.3</p> <p>OV: 7.3, 7.4, 7.5 OV:7.3p,7.4p,7.5p U: 7.3, 7.4</p> <p>OV: 7.5 , 8.1 OV:7.5p,8.1p U: 8.1</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí závislost Československa na Sovětském svazu • Objasní pojem studená válka, vyhledá spojitost světových a národních dějin • Určí zařazení do hospodářských a politických bloků • Popíše situaci v naší vlasti v r. 1968 • Na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický • Vysvětlí pojem perestrojka, objasní příčiny • Sestaví přehled hlavních událostí- doloží důsledky • Vysvětlí spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 • Posoudí postavení České republiky v současnosti • Vyhledá informace o nejvýznamnějších objevech, vynálezech, které ovlivnily vývoj společnosti 	<p><u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u></p> <p>Postavení Československa Studená válka Rozpad koloniálního systému evropských zemí Situace v zemích Východního bloku Charakteristika Západního bloku Krise Sovětského imperia – perestrojka Obnova demokracie ve Východní Evropě Sametová revoluce 1989 Vznik České republiky Věda, technika, kultura v II. polovině 20. století</p> <p>Česká republika na přelomu tisíciletí Evropská integrace, globalizace</p>	<p>OV: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 OV:8.2p,8.4p U:8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6</p> <p>Vls: 5.r. Ov: 6., 8.,9.r. Čj: 8.,9.r. Tv: 6.-9.r. Z: 8.,9.r. Fy: 8.,9.r. Ch: 8.,9.r.</p> <p>Pt: 1.1.1, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 2.2, 2.3, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 6.5</p>

VZDĚLÁVACÍ OBOR VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2.stupeň

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1 *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
- 1.2 *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- 1.3 *kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí*
- 1.4 *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem*
- 1.5 *objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*
- 1.6 *rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.7p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- 1.7p1 *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- 1.8p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- 1.9p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- 1.8p1 *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

Učivo (U)

- 1.1 **naše škola** - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- 1.2 **naše obec, region, kraj** - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- 1.3 **naše vlast** - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky
- 1.4 **kulturní život** - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
- 1.5 **lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- 1.6 **vztahy mezi lidmi** - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- 1.7 **zásady lidského soužití** - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

- 2.1 *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
- 2.2 *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
- 2.3 *kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*
- 2.4 *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- 2.1p *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*
- 2.4p *formuluje své nejbližší plány*

Učivo (U)

- 2.1 **podobnost a odlišnost lidí** - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- 2.2 **vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- 2.3 **osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

3. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**Očekávané výstupy (OVO)**

žák

- 3.1 *rozdlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*
- 3.2 *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*
- 3.3 *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*
- 3.4 *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*
- 3.5 *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu*
- 3.6 *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*
- 3.7 *rozdlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.2p *má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- 3.2p1 *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*
- 3.3p *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*
- 3.4p *uvede příklady služeb, které banky nabízejí*
- 3.7p *uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*

Učivo (U)

- 3.1. majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- 3.2. peníze** – formy placení;

- 3.3. hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- 3.4. banky a jejich služby** - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- 3.5. principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu

4. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 4.1 *rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky*
- 4.2 *rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu*
- 4.3 *objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů*
- 4.4 *vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů*
- 4.5 *přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod*
- 4.6 *objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
- 4.7 *uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě věci*
- 4.8 *dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování*
- 4.9 *rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*
- 4.10 *rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady*
- 4.11 *diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.2p *má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti*
- 4.2p1 *chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- 4.2p2 *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- 4.4p *zná základní práva a povinnosti občanů*
- 4.5p *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- 4.5p1 *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- 4.8p *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- 4.9p *má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- 4.9p1 *vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu*
- 4.10p *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- 4.10p1 *v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací*

Učivo (U)

- 4.1 **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- 4.2 **státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- 4.3 **principy demokracie** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev

- 4.4 **lidská práva** - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- 4.5 **právní řád České republiky** - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- 4.6 **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- 4.7 **právo v každodenním životě** – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 *popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování*
- 5.2 *uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory*
- 5.3 *uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva*
- 5.4 *objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování*

Učivo (U)

- 5.1 **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- 5.2 **globalizace** – projevy; významné globální problémy

Občanská výchova – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy domov, národ, vlast • uplatňuje vhodné způsoby komunikace a chování v různých životných situacích • rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • vysvětlí význam státních symbolů • zdůrazní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti • vyjmenuje státní svátky a umí o nich pohovořit • rozpozná projevy charakterových vlastností u sebe i druhých lidí • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • vysvětlí pojmy majetek, vlastnictví • dodržuje zásady hospodárnosti, přiměřeně hospodaří s penězi a s majetkem • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti a uvede hlavní příjmy a výdaje • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • objasní vyrovnaný schodkový a přebytkový rozpočet domácnosti • objasní způsoby ochrany majetku, odpovědnost občana za způsobené škody • vysvětlí význam slova kultura, umění a vyjádří, jaký význam mají v životě člověka • respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • popíše kulturní život v místě bydliště 	<p><u>Člověk ve společnosti</u></p> <p>místo, kde žijeme národ, vlast- slavní předkové lidská setkání státní symboly národnostní menšiny státní svátky – dle kalendáře kultura a umění rozmanitost kulturních projevů kulturní instituce prostředky masové komunikace vliv reklamy veřejné mínění a chování lidí</p> <p><u>Člověk jako jedinec</u></p> <p>hodnocení vlastní osobnosti žebříček hodnot</p> <p><u>Stát a hospodářství</u></p> <p>majetek hospodaření s penězi a zacházení s majetkem rozpočet domácnosti (volné prostředky a způsoby krytí deficitu) vlastnictví – hmotné a duševní ochrana majetku a vlastnictví</p>	<p>OV: 1.1 1.2 1.8 : 1.7., 1.10</p> <p>OV: 1.8p</p> <p>U: 1.3, 1.5., 1.6</p> <p>D 7.r.</p> <p>OV: 1.4, 1.5 U: 1.4 OV: 2.1.,2.2.,2.3.,2.4 OV:2.1p,2.4p U:2.2 VLs 5.r.</p>

Občanská výchova – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>ŽÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka • vyjádří svůj postoj k působení reklamy • vysvětlí základní znaky státu, historické typy státu • rozezná složky státní moci • objasní smysl voleb <p>uvědomuje si výhody demokratického způsobu řízení státu</p> <p>uplatňuje vhodné způsoby komunikace a chování v různých životních situacích</p>	<p><u>Stát a právo</u></p> <p>právní základy státu</p> <p>složky státní moci, obrana státu</p> <p>volby</p> <p>princip demokracie</p>	<p>OV: 3.1, 3.2, 3.5</p> <p>OV:3.2p,3.2p1,</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OV: 4.1, 4.2, 4.3.,4.4</p> <p>OV:4.2p,4.2p1,4.2p2</p> <p>U: 4.1, 4.3</p> <p>D 6. r</p> <p>PT:</p> <p>2.2.,2.3.,2.4.,4.1.,4.2.,4.3.,6.1.,6.2.,6.5</p> <p>11.1,1.1.2,1.1.3,1.2.1,1.2.2,1.2.3,1.3.1</p>

Občanská výchova – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí vlastní osobnost a vztah s druhými • objasní význam vůle při dosahování cílů • vyjádří své představy o vlastní budoucnosti (výběr vhodného zaměstnání) • vyjádří své možnosti, jak může pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí • zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti • respektuje práva a zájmy druhých včetně práv spotřebitele • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod (zná významné dokumenty) • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení • uvede příklady smluv, které upravují občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě a oprava věci) • uvede příklady některých projevů globalizace a některých globálních problémů současnosti včetně názoru na ně • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • uvede příklady mezinárodního terorismu • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • pohovoří o státních svátcích 	<p><u>Člověk jako jedinec</u></p> <p>životní cíle a plány volba povolání člověk hledá sám sebe – sebereflexe pojmy: dovednost, schopnost, charakter rysy temperamentu</p> <p><u>Člověk ve společnosti</u></p> <p>vztahy mezi lidmi lidská solidarita zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, dělba práce pojmy: rasismus, xenofobie, extremismus</p> <p><u>Stát a právo</u></p> <p>základní lidská práva a práva dítěte Listina základních práv a svobod právní úpravy vztahů – vlastnictví, manželství porušování lidských práv – šikana, diskriminace</p> <p><u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u></p> <p>globalizace – projevy, klady, zápory významné globální problémy a jejich možná řešení (války, terorismus ozbrojené síly ČR</p> <p>státní svátky aktuálně dle kalendáře</p>	<p>OV: 2.1, 2.2 OV:2.1p U: 2.1, 2.2, 2.3 Pč: 9.r</p> <p>OV: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 OV: 1.6p,1.7p,1.7p1,1.8p,1.8p1,1.9p U: 1.6, 1.7</p> <p>OV: 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 OV:4.5p,4.5p1,4.8p U: 4.1, 4.4, 4.7</p> <p>OV: 5.3, 5.4, 5.5, 5.6 OV: 5.6p U: 5.3 Z: 9.r U: 1.3 OV:1.1 PT: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 5.3</p>

Občanská výchova – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v uplatňování práva v každodenním životě • orientuje se v Ústavě ČR • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozliší přestupek a trestný čin • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • objasní význam právní úpravy pracovního poměru (zaměstnanec, zaměstnavatel, pracovní smlouva) • rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy států • uvede výdaje státu • uvede příklady dávek a příspěvků, které získávají občané ze státního rozpočtu • uvede nástroje hotovostního a bezhotovostního platebního styku • vysvětlí funkci bank a služby, které nabízejí občanům • vyloží podstatu fungování trhu • objasní chování kupujících a prodávajících • objasní tvorbu ceny • popíše vliv inflace na hodnotu peněz • porovná úlohu výroby, obchodu a služeb • popíše vliv začlenění ČR do EU • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU • uvede některé významné mez. organizace • popíše výhody spolupráce mezi státy • popíše zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • pohovoří o st. svátcích a významných dnech 	<p><u>Stát a právo</u> Právní řád ČR (význam, funkce, norma, předpis, publikování) Ústava ČR právo v každodenním životě (styk s úřady) protiprávní jednání – přestupek, trestný čin a korupce pracovní poměr (práce, zaměstnání, povolání)</p> <p><u>Stát a hospodářství</u> rozpočet – domácnosti, státu platební styk – hotovostní, bezhotovostní platební karty – debetní, kreditní banky – úrok, pojištění princip fungování trhu – nabídka, poptávka, cena, inflace výroba, obchod, služby</p> <p><u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> evropská integrace EU a ČR (podstata, význam, výhody) mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická, bezpečnostní (zahraniční mise) mezinárodní organizace a společenství – NATO, OSN, RADA EU</p> <p>státní svátky a významné dny</p>	<p>OV: 4.9, 4.10, 4.11 OV:4.9p,4.9p1,4.10p,4.10p1 U: 4.5, 4.6, 4.7</p> <p>OV: 3.6, 3.7 OV: 3.7p U: 3.3, 3.4, 3.6 ZEU: 9.r</p> <p>OV: 3.8 U: 3.5</p> <p>OV: 5.1, 5.2 OV: 5.1p,5.1p1 U: 5.1, 5.2 Z: 7. a 9. r U: 1.3</p> <p>OV:1.1 PT: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3</p>

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

VZDĚLÁVACÍ OBOR HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

1.1 *zpívá v jednohlase*

1.2 *rytmizuje a melodizuje jednoduché text*

1.3 *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*

1.4 *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*

1.5 *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*

1.6 *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

1.1p *zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*

1.2p *hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadél i při zpěvu*

1.4p *reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*

1.5p *rozliší sílu zvuku*

- *pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)	
žák	
1.7	<i>zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>
1.8	<i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>
1.9	<i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>
1.10	<i>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>
1.11	<i>vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>
1.12	<i>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i>
1.13	<i>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	
1.7p	<i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i>
1.8p, 1.13p	<i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i>
1.9p	<i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i>
1.12p	<i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i>
-	<i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i>
-	<i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní –frázování</i>

Učivo (U)

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 1.1 **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2 **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 1.3 **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4 **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- 1.5 **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 2.1 **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů (Orffův instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.
- 2.2 **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b)
- 2.3 **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3.1 **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 3.2 **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 3.3 **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 4.1 **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška
- 4.2 **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord
- 4.3 **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- 4.4 **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- 4.5 **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukořezávka apod.
- 4.6 **hudební formy** - rondo, malá písňová forma, variace
- 4.7 **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)	
žák	
2.1	<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>
2.2	<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>
2.3	<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>
2.4	<i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>
2.5	<i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>
2.6	<i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>
2.7	<i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	
2.1p	<i>doprovází písně pomocí ostinata</i>
2.2p, 2.3p	<i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i>
-	<i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i>
-	<i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i>
-	<i>uveče některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i>

Učivo (U)

5. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 5.1 **pěvecký a mluvní projev** - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasy a jednohlasy zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společné vokálně instrumentálních aktivitách
- 5.2 **intonace a vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- 5.3 **hudební rytmus** - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- 5.4 **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- 5.5 **rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti** - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- 5.6 **reflexe vokálního projevu** - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

6. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 6.1 **hra na hudební nástroje** - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- 6.2 **záznam hudby** - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

6.3 **vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**

6.4 **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

7. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

7.1 **pohybový doprovod znějící hudby** - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění

7.2 **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** - pantomima, improvizace

7.3 **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické

7.4 **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

8. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

8.1 **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

8.2 **hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

8.3 **hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

8.4 **interpretace znějící hudby** - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastní soudů a preferencí

Hudební výchova – 1.-5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • •Projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti • •Dle individuálních možností zpívá s doprovodem i bez doprovodu • •Zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně) • •Při zpěvu správně dýchá • •Zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy • •Melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) • •Reaguje na dirigenta • •Uvědoměle používá rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny • •Dovede si přetransportovat slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy • •Uvědoměle používá vokální dovednosti získané v jednotlivých ročnících (samostatně, s připomínkou učitele) • •Orientuje se v notovém záznamu a sleduje ho při zpěvu • •Provádí melodizaci a rytmiizaci textů, obměňuje hudební modely • •Pokouší se o dvojhlas, trojhlas a polyfonní zpěv • •Dokáže ve skupině zpívat kánon • •Ovládá čtení a psaní not v rozsahu c1-g2 (i noty s posuvkami) v houslovém klíči • •Rozumí značkám a zkratkám a cizím slovům běžně používaným v notových zápisech z 1.-5.ročníku, reaguje na ně při hudební produkci • •Používá notové písmo v žádoucích tvarech • •Je schopen libovolné realizace jednoduchého rytmického cvičení nebo části notového zápisu (nebo alespoň předvést rytmus říkadla nebo jednoduchého textu) • •Zkouší zachytit rytmus a melodii notovým záznamem • •Technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře • •Rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků • •Používá improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu 	<p style="text-align: center;">Vokální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pěvecký a mluvní projev •Hudební rytmus •Dvojhlas a vícehlas •Intonace, vokální improvizace •Záznam vokální hudby <p style="text-align: center;">Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> •Hra na hudební nástroje •Rytmizace, melodizace, hudební improvizace •Záznam instrumentální melodie 	<p>Ov 1.1, 1.2, 1.7, 1.8 1.1p,1.2p,1.7p,1.8p U 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>Ov 1.3, 1.9, 1.10, 1.11 1.9p U 2.1, 2.2, 2.3</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • •Aktivně se zapojuje do hudebně pohybových her • •Ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků • •Dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby • •Dovede improvizovat při tanci • •Zkouší tančit polku, menuet, tvoří pohybové kreace na rock • •Taktuje 2/4, 3/4 a celý takt • •Používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie <ul style="list-style-type: none"> • •Dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů • •Toleruje různé druhy hudby • •Rozlišuje hudbu podle její společenské funkce • •Dovede psát (číst, vyhledávat, označit) noty, tóny a pomlku • •Dovede do osnovy správně napsat houslový klíč • •Podle zvuku a tvaru pozná různé hudební nástroje • •Získává postupně povědomí o skladatelském významu uvedených skladatelů (hudebních skupin) 	<p style="text-align: center;">Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> •Taktování, pohybový doprovod znějící hudby •Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudbu •Orientace v prostoru <p style="text-align: center;">Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> •Kvality tónů •Vztahy mezi tóny •Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem •Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj •Hudební styly a žánry •Hudební formy •Interpretace hudby 	<p>Ov 1.4, 1.5, 1.12 1.4p,1.5p,1.12p U 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>Ov 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 1.5p,1.12p U 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 Čjl 1.st. Ma 1.st. Tv 1.st. Vv 1.st. Člověk a jeho svět</p> <p>PT 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.2 3.1, 3.2 4.1, 4.3 5.2, 5.4 6.5</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá jednoduché taneční kroky • Vyjadřuje a znázorňuje hudbu pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla • Rozezná dvoudobý a třídobý takt • Taktuje složitější rytmické útvary • Rozezná a znázorní tempové a dynamické změny • Hudbu ztvárňuje vlastní choreografií • Reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách • Zapiše tóny do notové osnovy • Rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu • Rozezná hudebně výrazové prostředky • Rozezná a určí akordy • Určí melodii vzestupnou a sestupnou • Rozeznává jednotlivé skladby autorů a jejich život • Poslouchané kriticky hodnotí, rozlišuje a zařazuje skladby jednotlivých období • Rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům • Slovně hodnotí hudbu (jaká je a proč) 	<p style="text-align: center;">Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby • Taktování • Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla • Pohybové reakce na hudbu • Orientace v prostoru <p style="text-align: center;">Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby • Hudební dílo a její autor • Hudební styly a žánry • Interpretace znějící hudby 	<p>OV: 2.1, 2.4, 2.7 OV: 2.1p U: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4</p> <p>OV: 2.1, 2.5, 2.6, 2.7 OV: 2.1p U: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 D 6.-9.r. Vls 4.-5.r. Čj 6.-9.r. Vv Tv Ov 7.r. Př Nj 8.r.</p> <p>PT 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4 3.1, 3.2 4.1, 4.2, 4.3 5.4 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

1. Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 1.1 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ*
- 1.2 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
- 1.3 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje*
- 1.4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
- 1.5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p-1.5p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- 1.1p1 rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- 1.2p1, 1.4p1 uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.6 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů*
- 1.7 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*
- 1.8 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- 1.9 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy*
- 1.10 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- 1.11 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.6p-1.11p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- 1.6p1 rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- 1.7p1, 1.8p1 při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- 1.10p1 vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Učivo 1.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 1.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 1.2 uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

- 1.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- 1.4 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 1.5 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- 1.6 typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- 1.7 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- 1.8 osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- 1.9 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- 1.10 proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň

2.Očekávané výstupy

Žák

- 2.1 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků**
- 2.2 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie**
- 2.3 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace**
- 2.4 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření**
- 2.5 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku**
- 2.6 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků**
- 2.7 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.7p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru**
- 2.1p ,2.3p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci**
- 2.2p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních**
- 2.6p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity**

Učivo 2.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 2.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- 2.2 uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- 2.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)

2.4 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

2.5 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

2.6 typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry

2.7 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

2.8 osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

2.9 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

2.10 proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. - 3. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji • záměrně využívá a kombinuje barvy, linie, modelování, tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé • vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání • sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty • zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí • ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy 	<p>porovnává jednotlivé tvary, objemy, kvalitu, texturu a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</p> <p>fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků</p> <p>souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu</p> <p>kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku</p> <p>tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</p> <p>rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru</p>	<p>M 1. r.</p> <p>OV: 1.1-1.5 1.1p,1.1p1,1.2p,1.2p1,1.3p,1.4p</p> <p>ČJ 1. r.</p> <p>PT: 1.1.4; 1.1.5; 1.2.3; 3.1; 4.1; 4.3; 4.5; 5.4; 6.2; 6.3; 6.4; 6.5; 6.6</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. - 5. ročník

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při vlastních tvůrčích činnostech porovnává na základě vztahů světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky postupů • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p><u>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových • smyslové účinky – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <p><u>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <p><u>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p>OV: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 1.6p-1.11p, 1.6p1-1.9p1,1.11p1</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10</p> <p>PT: 1.1, 1.2, 1.3 3.1 4.1, 4.3, 4.5 5.4 6.2, 6.3, 6.4, 6.5,6.6</p> <p>Čj - 1.-5. roč. M - 1.- 5. roč. Vl - 4.-5. roč. Př - 4.-5. roč. Inf - 5. roč.</p>
--	--	---

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace (zpracování i netradičního materiálu – druhotný odpad, ekologické citění) • zvládá vybrané techniky pro vyjádření svých představ, hledá symbolické významy • ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálních vyjádření vlastních i uměleckých • samostatně vybírá a používá výtvarné techniky • zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty • porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací • realita – fantazie, uplatnění ve výtvarné tvorbě • seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům • užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - kombinace neobvyklých materiálů- přírodní, umělé</p> <ul style="list-style-type: none"> - plošné a prostorové vyjádření – linie, tvary, objemy, barva, světlo, textura (plastika, reliéf, asambláž, skulptura, koláž) - uspořádání objektů v ploše, objemu, v prostoru a časovém průběhu a vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové - prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém a dynamickém vyjádření - malba temperou-(kvaš, pastózní malba), akvarelovými barvami, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, voskovým pastelem, uhlím, rudkou. - projekce vlastních požitků – určení, výběr nebo kombinace výtvarných technik - harmonie, disharmonie, vyjádření pocitů se slovním komentářem - nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev – základní a vedlejší barvy) - působení barev na psychiku a lidské zdraví - barevná typologie, kontrast- harmonie, barva a prostor - kompozice (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez) - zrakové vnímání k ostatním smyslům – hudba, dramatizace - emotivní obsah nefigurativních i figurativních obrazových - prostředků - historický posun v interpretaci, slohové rozlišení - rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury - současné zobrazovací prostředky - (film, umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, počítačová grafika, animace, fotografie, - video, reklama, ...) variace ve vlastní tvorbě <p>Uplatňování subjektivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností - pohyb, prostor, tvar (malba a kresba) - typy vizuálně obrazných vyjádření - rozlišení, výběr a uplatnění pro tvůrčí záměry (hračky, ilustrace, skulptura, comics, reklama), hledisko vnímání vizuálně obrazného vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání – racionální, konstruktivní, expresivní) 	<p>OV: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7</p> <p>OV: 2.1p,2.2p,2.3p,2.6p,2.7p</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad • zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty, zvládá poměrové vztahy jednotlivých partií • zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, prezentuje se, interpretuje tvorbu druhých a pojmenovává různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat • hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech • dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí – estetické a ekologické cítění • rozlišuje etapy v architektuře, malířství, sochařství, módě podle historických slohů • porovnává a navrhuje design jednoduchých předmětů • používá obrazných vyjádření k získání osobitých výsledků, nalézá vhodnou formu k prezentaci • chápe výtvarné umění jako formu profesionálního uplatnění, ale i jako formu zájmové činnosti, relaxace či léčebné terapie 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i dynamickém vyjádření - podklad: savost, struktura, barva - reflexe ostatních uměleckých druhů - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) - tělo ve výtvarném umění (portrét, figurální kompozice), akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn, manipulace s objekty - výtvarně vyjádřený pocit z hudby - výtvarně vyjádřený pocit z různorodých povrchů vnímaných hmatem - rozdílná interpretace v různých historických obdobích - tolerance k odlišnému vnímání, empatie - klasická umělecká díla v porovnání se současnými - řád ve výtvarné geometrii (ulity, labyrinty) - technické prvky, architektura <p>Ověřování komunikačních účinků: Osobní postoj – utváření, zdůvodňování interpretací vysvětlení, obhajoba tvorby, respektování záměru, prezentace Proměny komunikačního obsahu – historické, sociální, kulturní</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebehodnocení (portfolio, archiv, tematická výstava) - sebeprosazení, zdůvodnění konkrétního vizuálně obrazného vyjádření - design – tvar a funkce - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	<p>PT: 1.1.5, 3.1.2, 4.1.2, 4.1.5, 5.1.3, 5.1.4, 6.1.2, 6.1.5, 6.2.1</p>

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot⁶, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny

⁶ Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Rodinná výchova

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy (OVO)

žák

1. *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
2. *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
3. *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*
4. *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
5. *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
6. *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
7. *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
8. *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
9. *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
10. *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím*
11. *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví*
12. *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování*
13. *uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*
14. *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii*
15. *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
16. *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1p *chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny*
- 3p *uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím*
- 4p, 9p *respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví*
- 5p *projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy*
- 7p *dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování*
- 8p *svěří se se zdravotním problémem*
- 13p *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- 13p1 *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- 14p *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*
- 15p *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*
- 16p *chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

Učivo (U)**1. VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ**

- **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

2. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny
- **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

3. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

4. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
- **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
- **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt
- **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

5. HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

6. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Rodinná výchova – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a svým chováním přispívá k dobrým vztahům mezi lidmi v rodině, škole, obci • vysvětlí role členů rodiny • uplatňuje vhodné způsoby komunikace • uvede význam a problémy náhradní rodinné péče • přiměřeně reaguje na fyziologické změny v období puberty • uplatňuje vhodné způsoby chování k opačnému pohlaví • uplatňuje zásady zdravého stravování • posoudí vliv reklamy na potraviny • uplatňuje s ohledem na zdraví osobní a duševní hygienu • vyjádří vlastní názor na význam zdraví pro člověka • zařazuje do svého režimu dne vhodné formy využití volného času • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví • v případě potřeby poskytne první pomoc • zná pravidla silničního provozu a dodržuje je • dovede posoudit zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • podá názor na reklamu na alkohol a tabákové výrobky • projevuje odpovědnost k sobě samému, odpovědnost za své zdraví i zdraví druhých 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>kamarádství, přátelství, manželství a rodičovství</p> <p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, třída, kolektiv, obec)</p> <p>rodina a partnerství</p> <p>náhradní rodinná péče</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>člověk a dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)</p> <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>výživa a zdraví</p> <p>komerční reklama na potraviny</p> <p>tělesná a duševní hygiena</p> <p>denní režim</p> <p>ochrana před úrazy (úrazy doma, ve škole, při sportu, v dopravě)</p> <p>základy první pomoci</p> <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>pravidla bezpečnosti v dopravě</p> <p>rizika silniční a železniční dopravy</p> <p>postup v případě dopravní nehody</p> <p>zvládání agresivity v silničním provozu</p> <p>závislosti - nebezpečí návykových látek (aktivní a pasivní kouření, alkohol)</p> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>podpora zdraví a její formy</p> <p>podpora zdravého životního stylu</p> <p>programy podpory zdraví</p>	<p>OV: 1., 2.</p> <p>OV:1p</p> <p>U: 1.1, 1.2</p> <p>OV: 11.</p> <p>U: 2.1</p> <p>OV: 5., 6., 7.</p> <p>OV: 5p,7p</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3,3.5, 4.6</p> <p>OV: 3., 9., 13., 15.</p> <p>OV: 3p,13p,13p1,15p</p> <p>U: 4.2, 4.5, 4.6</p> <p>U: 5.2</p> <p>Čj 6.r.</p> <p>Pě 6.-9.r.</p> <p>Tv 6.-9.r.</p> <p>Přv 5.r.</p>

Rodinná výchova – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla soužití příslušníků generací, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • přispívá k utváření dobrých vztahů ve třídě • vymezí hodnoty člověka, důležité pro navazování přátelských a partnerských vztahů • uplatňuje základní preventivní opatření proti nemocem • uplatňuje zásady zdravého způsobu života • uplatňuje osvojené modely chování při kontaktu s násilím • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • projevuje odpovědné chování při komunikaci s neznámými • v případě potřeby poskytne pomoc lidem v ohrožení a v nouzi • dovede posoudit nebezpečí návykových látek • využívá relaxační techniky k překonávání únavy a stresu • projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech • vyhodnotí možný manipulativní vliv médií a sekt • podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy • používá vhodné způsoby komunikace při řešení problémů • stanoví si osobní cíle a zvládá postupné kroky k jejich dosažení • uvede příklady pozitivních postojů v životě 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>vztahy a pravidla soužití generací vztahy a pravidla soužití ve vrstevnické skupině (třída) hledání blízkého člověka přátelství a láska</p> <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>ochrana před přenosnými chorobami (respirační nákazy, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty) základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy preventivní a léčebná péče</p> <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>skryté formy násilí (šikana a jiné projevy násilí) sociálně patologické jevy - týrání bezpečné chování (komunikace s neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) pomoc člověku v nouzi nebezpečí návykových látek (drogy, zbraně, nebezpečné látky) překonávání stresových situací ochrana člověka za mimořádných událostí a prevence jejich vzniku (živelné pohromy) vliv médií a působení sekt</p> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>složky zdraví, základní lidské potřeby programy podpory zdraví</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p> <p>sebezpznávání a sebepojetí (rysy temperamentu) regulace a organizace svých činností a chování psychohygiena efektivní a asertivní komunikace vztah k druhým (konflikty, řešení) dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>OV: 1., 2. OV:1p U: 1.1, 1.2</p> <p>OV: 3., 4., 8. OV:3p, 4p, 8p U: 3.4., 3.5</p> <p>OV: 9., 13., 14., 16. OV: 13p, 13p1, 14p, 16p U: 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7</p> <p>OV: 9. U: 5.1, 5.2</p> <p>OV: 1., 10. OV:1p U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p> <p>Přv 5.r Pč 4.-5.r. Tv 6.-9. PT:1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 1.3.2, 6.1, 6.2, 4.5</p>

Rodinná výchova – 9. Ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezí hodnoty člověka důležité pro navazování přátelských a partnerských vztahů • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • zná rizika předčasného ukončení těhotenství a způsoby ochrany proti otěhotnění • seznámí se s porodem • umí se postarat o dítě • uplatňuje osvojené modely chování při kontaktu s násilím • rozpozná formy sexuálního zneužívání • v případě nutnosti umí vyhledat odbornou pomoc 	<p style="text-align: center;">VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>hledání blízkého člověka zamilovanost x láska partneři nevhodní pro soužití zodpovědný výběr životního partnera</p> <p style="text-align: center;">ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>sexuální dospívání (předčasná sexuální zkušenost, promiskuita) plánované rodičovství - antikoncepce těhotenství (přerušování těhotenství) porod péče o dítě (novorozenec, kojeneček, batole, předškolní věk) poruchy pohlavní identity</p> <p style="text-align: center;">RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>sexuální kriminalita formy sexuálního zneužívání dětí kriminalita mládeže komunikace se službami odborné pomoci</p>	<p>OV: 1. OV: 1p U: 1.1,</p> <p>OV: 11., 12. U: 2.2</p> <p>OV: 13 OV: 13p, 13p1 U: 4.3, 4.4</p> <p>Př 8.r.</p> <p>Pt 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.2, 4.2</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

1. Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 1.1 *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- 1.2 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- 1.3 *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- 1.4 *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- 1.5 *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- 1.5p *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- 1.4p *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.6 *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- 1.7 *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- 1.8 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- 1.9 *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- 1.10 *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- 1.11 *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- 1.12 *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- 1.13 *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy*
- 1.14 *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- 1.15 *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.6p *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu*
- 1.7p *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- 1.8p *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- 1.9p *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- 1.10p *reaguje a pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- 1.11p *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

Učivo 1.**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

- 1.1 význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2 příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3 zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4 rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- 1.5 hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- 1.6 bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 1.7 pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- 1.8 základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 1.9 rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 1.10 průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- 1.11 základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 1.12 základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 1.13 turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- 1.14 plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím
- 1.15 lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- 1.16 další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- 1.18 komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- 1.19 organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- 1.20 zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- 1.21 pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- 1.22 měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- 1.23 zdroje informací o pohybových činnostech

2. stupeň**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ****Očekávané výstupy 2.**

žák

- 2.1 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- 2.2 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- 2.3 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly
- 2.4 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- 2.5 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.2p *usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- 2.3p *cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
- 2.4p *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
- 2.4p1 *vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
- 2.5p *uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
- 2.5p1 *uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti*

Učivo 2.

- 2.1 význam pohybu pro zdraví** – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- 2.2 zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- 2.3 prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí** – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- 2.4 hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**Očekávané výstupy 3.**

žák

- 3.1 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- 3.2 *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- 3.1p1 *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

Učivo 3.

- 3.1 pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- 3.2 gymnastika** – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- 3.3 estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem** – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- 3.4 úpoly** – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó
- 3.5 atletika** – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- 3.6 sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)** – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- 3.7 turistika a pobyt v přírodě** – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- 3.8 plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti)** – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- 3.9 lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy)** – běžecské lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; *(další zimní sporty podle podmínek školy)*
- 3.10 další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)**

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**Očekávané výstupy 4.**

žák

4.1 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu**4.2** naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu**4.3** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**4.4** rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**4.5** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**4.6** zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže**4.7** zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

4.1p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

4.2p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

4.3p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

4.4p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

4.5p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

4.6p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo 4.**4.1 komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech**4.2 organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování**4.3 historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta**4.4 pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží**4.5 zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech****4.6 měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)**1. stupeň****Očekávané výstupy – 1. období**

žák

1 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy**2** zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

1p uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech

1p 1 zaujímá správné základní cvičební polohy

2p zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3 *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*
- 4 *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*
- 5 *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3p *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*
- 4p *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*
- 5p *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Učivo**ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ**

- 1 **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- 2 **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3 **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

2. stupeň**Očekávané výstupy**

žák

- 1 *uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení*
- 2 *zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení*
- 3 *aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1p *uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení*
- 2p *zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení*
- 3p *vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*

Učivo**ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ**

- 1 **základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky** – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- 2 **oslabení podpůrně pohybového systému (A)** – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp
- 3 **oslabení vnitřních orgánů (B)** – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy
- 4 **oslabení smyslových a nervových funkcí (C)** – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 5 **pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Tělesná výchova 1. – 2. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje na situaci úrazu spolužáka • reaguje na základní pokyny a povely učitele k osvojované činnosti • zvládá základní pojmy, názvosloví a techniku provedení související s prováděnými pohybovými dovednostmi • zvládá základní pojmy označující tělocvičné náčiní • spolupracuje a aktivně se zapojuje do jednotlivých pohybových činností • uplatňuje poznatky, že pohyb podporuje zdraví 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ :</p> <p><u>Gymnastika :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - svalové napětí a uvolnění celého těla - průpravná gymnastická cvičení vedoucí ke správnému gymnastickému držení těla <p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad - průpravná cvičení pro nácvik odrazu z trampolínky - ručkování ve svisu na hrazdě - chůze po snížené kladince <p>Šplh</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik šplhu na tyči <p><u>Rytmická a kondiční gymnastika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení estetického držení těla - nácvik vyjádření melodie pohybem - rytmizovaný pohyb vyjádřený napodobováním ,jednoduché tance, úpoly – přetahování, přetlaky 	

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje poznatky, že pohyb podporuje zdraví • používá vhodné a bezpečné oblečení pro pohybovou aktivitu • jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla sportu, rozlišuje přestupky proti pravidlům, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>Atletika:</p> <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché startovní povely - rychlý běh na 20 –60 m - běh v terénu do 10 minut <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none"> -hod míčkem z místa, hod z chůze <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky z rozběhu s odrazem z pásma širokého 50 cm <p>Pohybové hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé soutěže, hry (i s náčiním, hračkami) vedoucí k průpravě sportovních her a radosti z pohybu <p>Sportovní hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> -držení míče obouruč - základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou) <p>Plavání: (dle možností školy)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>Chůze a běh po vyznačené trase s plněním úkolů, základy táboření, nebezpečí ohně, aplikace pohybových her v přírodě</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 1, 2 1.1p,1.4p,1.5p 1p, 1p1,2p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14,1.18,1.19,1.20,1.21, 1, 2</p> <p>Průřezová témata: 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 4.2, 4.5, 5.4</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. – 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje na situaci úrazu spolužáka • používá vhodné a bezpečné oblečení pro pohybovou aktivitu • zvládá základní pojmy, názvosloví a techniku provedení související s prováděnými pohybovými dovednostmi • osvojuje si základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů • spolupracuje a aktivně se zapojuje do jednotlivých pohybových činností • uplatňuje poznatky, že pohyb podporuje zdraví 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ :</p> <p><u>Gymnastika :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - svalové napětí a uvolnění celého těla - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení <p>Akrobacie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro nácvik stoje na rukou, stoj na rukou - akrobatické kombinace - roznožka a skrčka přes kozu (bednu) našší s odrazem z můstku a trampolínky - hrazda – shyb stojmo, přešvih do svisu závěsem nohou v podkolení - kladinka – chůze bez dopomoci <p>Šplh</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik šplhu na tyči i na laně <p><u>Rytmická , kondiční, relaxační a vyrovnávací gymnastika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení estetického držení těla - vyjádření melodie pohybem - nácvik jednoduchého lidového tance - relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Pohybové hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé soutěže, hry (i s netradičním náčiním), manipulace s míčem, pálkou a jiným náčiním - herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání úpoly – přetahování, přetlaky 	

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí zdatnost, dovednosti, - uplatňuje poznatky, že pohyb podporuje zdraví kompensuje jednostranné zatížení, vyrovnává oslabení ochablých partií jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla sportu, rozlišuje přestupky proti pravidlům, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví získává základní zdroje informací o TV a sportu z odborné literatury a časopisů zvládá základy jízdy na kole a bezpečné chování v silničním provozu jako cyklista i jako chodec dodržuje ekologické chování při TV a sportu v přírodě 	<p>Atletika:</p> <p>Běh: běžecká abeceda</p> <ul style="list-style-type: none"> rychlý běh do 60 m nízký start i z bloků běh v terénu do 15 minut <p>Hod:</p> <ul style="list-style-type: none"> hod míčkem z rozběhu <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none"> skok do dálky z rozběhu s odrazem od břevna skok do výšky (skřenný, střížný) <p>Sportovní hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> základní organizace utkání, jednoduchá pravidla, části hřiště, losování, počítání skóre přihrávky, vedení míče nohou, driblinkem, střelba na koš a branku <p>Plavání: (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> dýchání do vody, plavecký styl na 100 m <p>Bruslení: (dle možností školy)</p> <ul style="list-style-type: none"> jízda vpřed i vzad, zatáčení obloukem i přešlapováním, zastavení, základy ledního hokeje – vedení puku a míčku, přihrávky, střelba, hra míčkem <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace a chůze podle mapy, stavba a likvidaci ohniště, jízda na kole <p>Lyžování (v případě školy v přírodě pořádané v zimních měsících)</p> <ul style="list-style-type: none"> základy pohybu na běžeckých a sjezdových lyžích, zatáčení a zastavení pohyb na cvičné louce, sjezdovce a běžecké stopě 	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13,1.14,1.15 3,4,5</p> <p>1.1p,1.4p,1.5p,1.6p,1.7p,1.8p,1.9p,1.10p, 1.11p 3p,4p,5p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14,1.15,1.16 , 1.18,1.19,1.20,1.21,1.22,1.23 1,2,3</p> <p>Průřezová témata: 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 4.2, 4.5, 5.4</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. • Snaží se o fair play jednání při hrách, chápe roli v družstvu, má radost ze hry. • Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí. • Chápe a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.). • Zvládá základní taktiku hry a dodržuje ji. (pomoc spoluhráčů, učitele) • Zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání. • Rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře. • Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru • Používá aktivně osvojované pojmy. • Zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích. • Ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy. • Provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. • Zvládne krátkou základní aerobní sestavu s hudbou • Rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat. • Umí pracovat podle grafického záznamu, umí ho sestavit. • Chápe slovní pokyny, samostatně je používá 	<p><u>SPORTOVNÍ HRY</u> Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her (dovednosti, myšlení, improvizace). Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře Radost ze hry, prožitek, spolupráce Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností Herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) Základní pravidla sportovních her, základní smluvená gesta rozhodčích. Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Příprava a organizace utkání Úprava různých povrchů hřišť Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal a házená - doporučené pro 8. -9.r., vybíjená a přehazovaná doporučené pro 6. – 7. r., ringo. Osvojení pravidel, spolupráce s týmem.</p> <p><u>GYMNASTIKA</u> Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje Záchrana a dopomoc Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičným doprovodem Technika a estetika pohybu, gymnastické soutěže Rychlostně silová cvičení Protahovací a napínací cvičení (strečink) Akrobacie – kotouly, stoj na lopatkách, rukou, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě z místa, vazby, sestavy Přeskoky –skoky odrazem z trampolíny, roznožka přes kozu-bednu naššíř, naděl, skrčka přes kozu-bednu naššíř, Hrazda- náskok do vzporu – zákmitem seskok, sešín únožmo ve vzporu, toče, podmety</p>	<p>OV: 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7 OV:2.2p,3.1p,3.1p1,4.1p,4.2p,4.3p, 4.4p,4.6p U : 3.1, 3.6,</p> <p>OV: 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7 OV:2.2p,3.1p,3.1p1,4.1p,4.3p,4.4p, 4.6p U: 3.2, 3.3, 4.6</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání. Používá 1 – 2 plavecké způsoby, startovní skok a obrátku. Předvede první pomoc při záchraně tonoucího. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Umí ošetřit brusle. Zvládá první pomoc při úrazu na bruslích. Ukáže jednoduché prvky při jízdě. Chápe rozdílnost bruslení na umělých kluzištích a na zamrzlém rybníku. Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. Provede ošetření lyží. Mazání lyží. Předvede první pomoc při úrazu na lyžích Ukáže jednoduché prvky při jízdě. 	<p><u>PLAVÁNÍ</u></p> <p>Význam plavání pro zdraví a regeneraci Základní plavecké disciplíny Záchrana tonoucího Plavání pod vodou. Rozvoj plavecké vytrvalosti.</p> <p><u>BRUSLENÍ</u></p> <p>Osvojení pohybu na ledě Ošetření bruslí a bot Způsoby záchrany a přivolání pomoci Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru, odšlapování vpřed, zatáčení překládáním, zastavení, slalom.</p> <p><u>LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING</u></p> <p>Učivo zařazeno zpravidla v 7. ročníku ve formě týdenního kurzu. Kurzu se mohou účastnit i žáci 8. a 9. ročníku Osvojení pobytu na horách. Lyžařská turistika Ošetření výstroje a výzbroje. Způsoby záchrany a přivolání pomoci, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině. Běžecké lyžování. Běh ve stopě D do 3 km, H do 5 km. Jízda ve středním terénu do 15 km. Střídavý a soupažný běh, bruslení, zatáčení, zastavení. Sjezdové lyžování (jízda na snowboardu). Jízda v přívratu, otáčení, výstupy na lyžích Oblouk - krátký, střední, dlouhý. Carvingový oblouk. Brždění. Jízda na vleku a lanovce (Snowboard - jízda na přední hraně, na zadní hraně, krátký a dlouhý oblouk, brždění, jízda na vleku a lanovce)</p>	<p>OV: 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.4, 4.6, 4.7 OV:3.1p,3.1p1,4.1p,4.2p,4.4p,4.6p</p> <p>U: 3.8, 4.4, 4.5, 4.6,</p> <p>OV: 3.1, 4.1 OV: 3.1p,3.1p1,4.1p U: 3.9, 4.5, 4.2</p> <p>OV: 3.1, 4.1, 4.6 OV: 3.1p,3.1p1,4.1p,4.6p</p> <p>U: 3.9, 4.1, 4.2, 4.4., 4.5, 4.6</p> <p><u>Průřezová témata:</u> 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 4.2, 4.5, 5.4,</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

Vzdělávací obsah je realizován v předmětu **Pracovní činnosti** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu *Svět práce*, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

1. 1. *vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
1. 2. *pracuje podle slovního návodu a předlohy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.1p *zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
- 1.2p *pracuje podle slovního návodu a předlohy*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

1. 3. *vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu*
1. 4. *využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*
1. 5. *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
1. 6. *udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 1.3p *vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu*
- 1.4p *využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii*
- 1.5p *volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
- 1.6p *udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění*

Učivo

1. 1. vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
1. 2. pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
1. 3. jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
1. 4. lidové zvyky, tradice, řemesla

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

2. 1. *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.1p *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

2. 2. *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
2. 3. *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
2. 4. *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 2.2p *provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- 2.3p *pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- 2.4p *udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*
- *zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek*

Učivo

- 2. 1. stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- 2. 2. práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 3. 1. *provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*
- 3. 2. *pečuje o nenáročné rostliny*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.1p *provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky*
- 3.2p *pečuje o nenáročné rostliny*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3. 3. *provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- 3. 4. *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- 3. 5. *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- 3. 6. *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 3.3p *zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- 3.4p *ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování*
- 3.5p *volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- 3.6p *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*

Učivo

- 3. 1. základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- 3. 2. pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- 3. 3. pěstování pokojových rostlin
- 3. 4. rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 4. 1. *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- 4. 2. *chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.1p *upraví stůl pro jednoduché stolování*
- 4.2p *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

4. 3. *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
4. 4. *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
4. 5. *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
4. 6. *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 4.3p *zná základní vybavení kuchyně*
- 4.4p *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- 4.5p *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- 4.6p *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*
- *uplatňuje zásady správné výživy*

Učivo

4. 1. základní vybavení kuchyně
4. 2. výběr, nákup a skladování potravin
4. 3. jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
4. 4. technika v kuchyni – historie a význam

2. stupeň

5. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

5. 1. *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
5. 2. *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
5. 3. *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
5. 4. *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*
5. 5. *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 5.1p *získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- 5.2p *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*
- 5.3p *organizuje svoji pracovní činnost*
- 5.4p *pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech*
- 5.5p *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*
- *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti*
- *zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu*
- *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*
- *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku*
- *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu*

Učivo

5. 1. vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
5. 2. pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
5. 3. jednoduché pracovní operace a postupy
5. 4. organizace práce, důležité technologické postupy
5. 5. technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody
5. 6. úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

6. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

6. 1. sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
6. 2. navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
6. 3. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
6. 4. dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 6.1p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- 6.3p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- 6.4p dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

6. 1. stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
6. 2. návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

7. PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

7. 1. volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
7. 2. pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
7. 3. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
7. 4. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
7. 5. dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 7.1p volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- 7.2p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- 7.3p používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- 7.4p prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- 7.5p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Učivo

7. 1. **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
7. 2. **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
7. 3. **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin
7. 4. **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
7. 5. **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
7. 6. **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

8. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

8. 1. *provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví*
8. 2. *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*
8. 3. *správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu*
8. 4. *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 8.1p *provádí jednoduché operace platebního styku*
- 8.2p *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*
- 8.3p *správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti*
- 8.4p *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*

Učivo

8. 1. **finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
8. 2. **elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

9. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

9. 1. *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
9. 2. *připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*
9. 3. *dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti*
9. 4. *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

žák

- 9.1p *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
- 9.2p *připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy*
- 9.3p *dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu*
- 9.4p *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

Učivo

9. 1. **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
9. 2. **potravin** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
9. 3. **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
9. 4. **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

10. PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU**Očekávané výstupy**

žák

- 10. 1. vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů*
 - 10. 2. zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl*
 - 10. 3. vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci*
 - 10. 4. dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci*
 - 10. 5. poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

Žák

- 10.1p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu*
- 10.4p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech*
- 10.5p poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*

Učivo

- 10. 1. základní laboratorní postupy a metody
- 10. 2. základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

11. VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ**Očekávané výstupy**

žák

- 11. 1. ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky*
- 11. 2. propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení*
- 11. 3. pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava*
- 11. 4. ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- 11. 5. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

žák

- 11.1p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu*
- 11.2p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení*
- 11.3p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb*
- 11.4p ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- 11.5p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- 11. 1. **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony
- 11. 2. **digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
- 11. 3. **počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
- 11. 4. **mobilní služby** – operátoři, tarify

12. SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

- 12. 1. orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- 12. 2. posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- 12. 3. využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- 12. 4. prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- 12.1p zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách*
- 12.2p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života*
- 12.3p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání*
- 12.4p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*
 - *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů*
 - *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*

Učivo

- 12. 1. trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- 12. 2. volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- 12. 3. možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- 12. 4. zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- 12. 5. podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Pracovní činnosti – 1. – 3. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. • Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu • Ověří si vlastnosti materiálu v praxi. • Rozliší přírodní a technické materiály • Vybírá si vhodné pracovní pomůcky a nástroje, umí s nimi zacházet, udržovat je a ukládat. • Naučí se jednoduchý pracovní postup. • Volí vhodný materiál pro zvolenou praktickou činnost, hospodárně s materiálem zachází. • Napodobí průběh předváděné práce. • Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek. • Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. • Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. • Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • Sestaví jednoduché modely podle předlohy i podle vlastní představy • Naučí se sledovat a kontrolovat zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. • Dovede si zdůvodnit jednoduchý pracovní postup. • Osvojí si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce. • Dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice. 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <p>Práce s materiály Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje, způsob použití, vhodný výběr materiálu a nástroje, práce podle jednoduchého návodu, postup práce, pořádek na pracovním místě Jednoduché pracovní postupy, práce podle jednoduchého návodu, postup práce, pořádek na pracovním místě Lidové zvyky, tradice a řemesla, poznání na základě přímých ukázek, videa a filmu, návštěva muzea, exkurze Bezpečnost práce, první pomoc při úraze</p> <p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <p>Stavebnice /jednoduché stavebnice z plastů, z kartónových prvků, konstrukční stavebnice/ Sestavování modelů, montáž a demontáž Seznámení se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 1.1p, 1.2p, 2.1p, 3.1p, 3.2p, 4.1p, 4.2p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1, 3.3, 4.3</p> <p>Čj 1.- 3. ročník M 1.- 3. ročník Prv 1.- 3. ročník</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. • Pozná pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje. • Pozná jednoduché pěstitelské činnosti. • Naučí se starat o nenáročné pokojové květiny. • Připraví tabuli pro jednoduché stolování. • Chová se vhodně při stolování. 	<p><u>Pěstitelské práce</u> Základní podmínky pro pěstování rostlin, pokusy a pozorování Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin, péče o ně</p> <p><u>Příprava pokrmů</u> Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Jídelníček, zdravá výživa Udržování pořádku a čistoty</p>	<p>Pt 1.1.1 1.1.5 1.2.2</p>

Pracovní činnosti – 4. – 5. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem. • Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti. • Přemýšlí o nevhodnějším pracovním postupu z hlediska výsledku pracovní činnosti. • Dovede vybrat vhodné pracovní nástroje a pomůcky, umí s nimi opatrně zacházet, udržovat je a ukládat. • Volí vhodný materiál pro zvolenou praktickou činnost, hospodárně s materiálem zachází. • Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu, výkresu. • Uplatňuje technické myšlení a technickou představu. • Využívá složitější metodickou řadu pracovního postupu. • Dovede vystihnout podstatu pracovního procesu. • Využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic. • Vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím. • Sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup. • Rozvíjí si pozorovací schopnosti. • Pracuje podle své vlastní představy. • Hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. • Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. • Udržuje pořádek na pracovním místě. <ul style="list-style-type: none"> • Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. • Pracuje podle vlastní představy. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc. 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u> Práce s materiály /přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty/ Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p><u>Konstrukční činnosti</u> Stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/, sestavování modelů Práce montážní a demontážní Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	<p>OV: 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 1.3p,1.4p,1.5p,1.6p,2.2p,2.3p,2.4p,3.3p,3.4p, 3.5p,3.6p,4.3p,4.4p,4.5p,4.6p</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>Čj 1.- 5. roč Prv 1.- 5. roč. M 1.- 5. roč.</p>

Pracovní činnosti – 6. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály • dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu 	<p style="text-align: center;">Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy • Organizace práce • Důležité technologické postupy • Technické náčrty a výkresy • Technické informace, návody • Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky • Technika a životní prostředí • Technika a volný čas • Tradice a řemesla 	<p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 OV:5.1p,5.2p,5.3p,5.4p,5.5p</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>MATEMATIKA 6. r. Pě 1.stupeň</p>

Pracovní činnosti – 7. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech domácnosti • orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy • poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy • dodržuje základní principy stolování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály • dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • poskytne první pomoc při úrazu 	<p style="text-align: center;">Provoz a údržba domácnosti</p> <p style="text-align: center;">Údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Údržba oděvů a textilií; úklid domácnosti; postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí; odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti <p style="text-align: center;">Elektrotechnika v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem <p style="text-align: center;">Příprava pokrmů</p> <p style="text-align: center;">Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu; úprava pokrmů za studena <p style="text-align: center;">Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy • Organizace práce • Důležité technologické postupy • Technické náčrty a výkresy • Technické informace, návody • Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky • Technika a životní prostředí • Technika a volný čas • Tradice a řemesla 	<p>OV: 8.2, 8.3, 8.4 OV:8.2p,8.3p,8.4p U: 8.1</p> <p>OV: 8.2, 8.3, 8.4 OV:8.2p,8.3p,8.4p U: 8.2</p> <p>OV: 9.2, 9.3, 9.4 OV:9.2p,9.3p,9.4p U: 9.1, 9.3</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 OV:5.1p,5.2p,5.3p,5.4p,5.5p U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>MATEMATIKA 6. r. Pč 1.stupeň</p>

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář • bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p style="text-align: center;">Příprava pokrmů Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <p style="text-align: center;">Potraviny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku <p style="text-align: center;">Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů <p style="text-align: center;">Úprava stolů a stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	<p>OV: 8.2, 8.3, 8.4, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 OV:8.2p,8.3p,8.4p,9.1p,9.2p, 9.3p,9.4p U: 8.2, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4</p> <p>Čj 7., 9.r. M 6. - 9.r. Ch 8. – 9.r. Fy 6. – 9.r. Rv 7.r. Ov 8. – 9.r.</p> <p>Pt 1.1.1, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 5.3, 5.4</p>

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Do RVP ZV se zařazují *Doplňující vzdělávací obory*, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo povinně volitelný vzdělávací obsah.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých
- rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná
- zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání
- spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních
- reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy
- pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat
- rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav
- pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků
- prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků
- reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy

Učivo

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

- **psychosomatické dovednosti** – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
- **herní dovednosti** – vstup do role, jevištní postava
- **sociálně komunikační dovednosti** – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

- **náměty a témata v dramatických situacích** – jejich nalézání a vyjadřování
- **typová postava** – směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky
- **dramatická situace, příběh** – řazení situací v časové následnosti
- **inscenační prostředky a postupy** – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes
- **komunikace s divákem** – prezentace, sebereflexe

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

- **základní stavební prvky dramatu** – situace, postava, konflikt
- **současná dramatická umění a média** – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba
- **základní divadelní druhy** – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo

2. stupeň**Očekávané výstupy**

žák

- *uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla*
- *propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých*
- *rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí*
- *prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou*
- *přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku*
- *rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu*

Učivo

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

- **psychosomatické dovednosti** – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
- **herní dovednosti** – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace
- **sociálně komunikační dovednosti** – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

- **náměty a témata v dramatických situacích** – jejich nalézání a vyjadřování
- **práce na postavě** – charakter, motivace, vztahy
- **konflikt jako základ dramatické situace** – řešení konfliktu jednáním postav
- **dramatická situace, příběh** – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy
- **inscenační tvorba** – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk
- **komunikace s divákem** – prezentace, sebereflexe

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

- **základní stavební prvky dramatu** – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace
- **základní dramatické žánry** – komedie, tragedie, drama
- **základní divadelní druhy** – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima
- **současná dramatická umění a média** – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba
- **vybrané etapy a typy světového a českého divadla**
- **výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby**

Základy administrativy

Očekávané výstupy

Základní vědomosti, dovednosti a celková orientace v provádění jednoduchých administrativních prací ve využívání kancelářské techniky tak, jak to vyžaduje běžný život a praxe dnešní společnosti.

Zvládnutí základů psaní na stroji (počítači) správnou technikou, naučit se používat některé technické prostředky v administrativě a osvojené dovednosti správně využívat v praxi.

Učivo

1. Psací stroj

Psací stroj, jeho části a funkce. Počítač ve funkci psacího stroje. Správná poloha těla při psaní, zásady bezpečnosti a hygieny práce. Desetiprstová hmatová metoda.

2. Návčik psaní

Návčik psaní na střední a horní písemné řadě, čárka. Návčik psaní na dolní písemné řadě, velká písmena, tečka, pomlčka. Návčik písmen na číselné řadě. Návčik znamének, značek, číslic.

3. Úprava textu

Úprava textu, zvýraznění textu, jednoduchá tabulka. Oprava chyb.

4. Úprava písemnosti

Dopis, adresa. Plná moc, žádost, životopis, pozvánka, zpráva apod. Vyplňování jednoduchých formulářů ve styku s úřady, bankou, poštou apod.

Základy ekonomiky a účetnictví

Očekávané výstupy

Seznámení se základními pojmy a problémy ekonomiky, se kterými je možné se setkávat v životě. Naučit se řešit různé ekonomické situace na příkladech drobných podniků, hospodaření rodiny apod., seznámit se se základy účetnictví a osvojit si práci s výpočetní technikou ke zjednodušení potřebné administrativy a potřebných výpočtů.

Učivo

1. Základní ekonomické pojmy

Potřeby - proč vyrábíme. Zboží a výrobek. Činitelé výroby. Trh, nabídka a poptávka. Peníze, cena. Směna. Hodnota, její vyjádření penězi. Práce, pracovní síla, trh práce. Kooperace, specializace. Hospodaření, zásady hospodárnosti.

2. Ekonomika a vedení domácnosti

Rodinný rozpočet - příjmy a vydání. Domácí účetnictví (včetně využití počítače). Způsoby hospodaření s finančními prostředky (spoření mladých, důchodové přípojištění, sporožiro, termínované vklady, strategie rozložení vkladů apod.).

3. Podnikání

Život podniku - vznik, růst, úpadek.

Podnikové činnosti. Úvěry, hypotéky, splácení úvěrů a úroků. Nákup - přeměna (transformace) - prodej. Pořízení materiálu, strojů - investiční výstavba. Prodej ve velkém - odbyt, prodej v malém - obchod (průzkum trhu, zařízení, vybavení prodejny, nákup, uzavření smlouvy, skladování, prodej - jednání prodáváče, nabídka zboží, práva kupujícího - etika prodeje). Marketing.

Hospodaření podniku (náklady, výnosy, hospodářský výsledek - zisk, ztráta, rentabilita - produktivita práce, daně. Sponzoring. Vztah podniku k životnímu prostředí.

Druhy podniků, různé právní formy.

4. Účetnictví

Charakteristika účetnictví. Účetní dokumentace. Jednoduché účetnictví. Účetní doklady - faktura, dodací list. Užití počítače.

5. Peněžnictví

Peníze, oběh peněz. Placení - hotovostní, bezhotovostní. Banky. Pojišťovny. Inflace, devalvace, revalvace.

Technické kreslení

Očekávané výstupy

Zvládnout základy technického kreslení potřebné nejen pro další studium, ale především pro praktický život. Naučit se používat pomůcky a materiály pro rýsování, rýsovat tužkou, resp. tuší, používat šablony a popisovat technickým písmem, zobrazovat tělesa do roviny a opačně modelovat tělesa ze zadaných obrazů.

Učivo

1. Základy rýsování

Pomůcky a materiály pro rýsování a jejich užití (tužkou i tuší). Druhy čar a jejich užití; rýsování čar tužkou i tuší. Technické písmo (s užitím šablony i od ruky). Rýsování rovnoběžek a kolmic (i s dvěma trojúhelníkovými pravítky); rýsování obdélníků a čtverců; rýsování pravidelných mnohoúhelníků (pětiúhelník, šestiúhelník, osmiúhelník).

2. Zobrazování prostorových útvarů do roviny - promítání

Volné rovnoběžné promítání. Základní pravidla volného rovnoběžného promítání. Zobrazení krychle, kvádrů a hranolů, zobrazení jehlanů a válců a těles z nich složených. Náčrty.

Pravouhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny. Základní pravidla pravouhlého promítání. Sdružené průměty hranolu a válce; sdružené průměty jehlanu, kužele a koule; sdružené průměty komolého kužele a komolého jehlanu; sdružené průměty jednoduchých těles složených z těchto základních těles.

Pravouhlé promítání na tři vzájemně kolmé průmětny. Nárys, bokorys, půdorys. Sdružené průměty jednoduchých těles (složených ze základních těles), k jejichž zobrazení nepostačí pouze dva sdružené průměty.

Modelování a určování těles podle zadaných dvou nebo tří sdružených průmětů.

3. Technické výkresy

Druhy a formáty technických výkresů. Měřítka zobrazení. Technické zobrazení jednoduchých součástí. Kreslení řezů. Kótování výkresů ve strojírenství. Základní pravidla kótování ve stavebnictví. Čtení technických náčrtů.

4. Vytváření technických výkresů pomocí počítače

Seznámení se základními počítačovými programy pro technické kreslení a konstrukci. Technické výkresy v rovině, prostorové výkresy. Zvětšování, zmenšování, výřezy. Ukázky technických projektů jako prostorových modelů s možností "procházet" návrhem, sledovat ho z různých pohledů, úhlů apod.

Sportovní hry

Očekávané výstupy

Regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole. Rozvoj pohybových dovedností a kultivace pohybu. Poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet, nebo řešit.

Učivo

Seznámení se nejrozšířenějšími sportovními hrami (fotbal, basketbal, házená, florbal, přehazovaná, vybíjená, ringo) a dalšími drobnými a netradičními hrami.

Pravidla sportovních her.

Základní činnosti jednotlivce při sportovních hrách.

Souhra v týmu.

Řízení utkání.

První pomoc při zranění.

ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty
Sexuální zdraví
Rodinný život
Duchovní rozměr člověka
Ekonomické hodnoty
Ochrana přírody a životního prostředí
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj. V doplňujícím vzdělávacím oboru Dramatická výchova navazuje na učivo základní předpoklady dramatického jednání a proces dramatické a inscenační tvorby. Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Etická výchova žáka především vede: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení

problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Hlavním důvodem pro zařazení etické výchovy do RVP ZV je skutečnost, že v naší školské soustavě chybí předmět, který by systematicky rozvíjel mravní stránku osobnosti žáků. Důležitost a aktuálnost tohoto kroku podporují i zkušenosti z většiny zemí OECD, ve kterých je předmět s podobným obsahem do vzdělávacího systému zařazen.

Vzdělávání je založeno na zásadách svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání (§ 2, odst. 1, písm. e) školského zákona).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

1. *komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci*
2. *respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí*
3. *analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu*
4. *nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva*
5. *rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory*
6. *spolupracuje i v obtížných sociálních situacích*
7. *je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení*
8. *analyzuje etické aspekty různých životních situací*
9. *se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů*
10. *aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy*

Učivo

1. KOMUNIKACE

- 1. 1 otevřená komunikace – úroveň komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách
- 1. 2 aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání

2. DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY

- 2. 1 úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost
- 2. 2 jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě
-

3. ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ

- 3. 1 asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu
- 3. 2 obrana před manipulací – asertivní techniky – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik
- 3. 3 fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport
-

4. REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

- 4. 1 pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě
- 4. 2 podpora pozitivního působení televize a médií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médii, média a volný čas
- 4. 3 já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita

5. INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

- 5. 1 iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství
- 5. 2 iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost
- 5. 3 uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám

6. APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA

- 6. 1 etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj
- 6. 2 sexuální zdraví – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství
- 6. 3 rodina – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení
- 6. 4 atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří
- 6. 5 duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech
- 6. 6 ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností –
- 6. 7 šetrnost, podnikavost
- 6. 8 ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí

Informatika – volitelný předmět – práce s kancelářskými programy

1. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 *ovládá způsoby ukládání a zálohování dat lokálně, v počítačové síti, na cloudovém úložišti*
- 1.2 *ovládá práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací*
- 1.3 *uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem*
- 1.4 *pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví*
- 1.5 *používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji*
- 1.6 *zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě*

Učivo

- 1.1 soubory, složky, cloudové úložiště
- 1.2 počítačová grafika, rastrové a vektorové programy; textový editor, tvorba a úprava dokumentů; tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
- 1.3. typografická pravidla
- 1.4 ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
- 1.5 zpracování informací z internetu i jiných zdrojů
- 1.6. prezentace informací, prezentační programy, webové stránky, multimédia
-

• **Cvičení z českého jazyka, cvičení z matematiky, výtvarná výchova**

Vzdělávací obsahy těchto vzdělávacích oborů vycházejí ze vzdělávacích obsahů českého jazyka, matematiky a výtvarné výchovy.

Konverzace v německém a anglickém jazyce

Vzdělávací obsahy těchto vzdělávacích oborů vycházejí ze vzdělávacích obsahů příslušného jazyka. Rozvíjejí především konverzační schopnosti žáků.

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjmenovat části dne, říci kolik je hodin různými způsoby • popíše, co dělá v průběhu dne • umí vyjmenovat dny v týdnu • popíše činnosti v průběhu týdne • umí pojmenovat jednotlivé druhy obchodů • vyjmenuje druhy zboží v různých obchodech dle obrázků • požádá o určité zboží, zeptá se na jeho kvalitu, cenu, zaplatí, poděkuje • vyjmenuje druhy jídel a pití • řekne, co snídá, svačí, obědvá a večeří • umí si v restauraci objednat jídlo a pití, objednat stůl, požádat o účet, rozloučit se a poděkovat • • ovládá ústně i písemně základní informace o Německu a orientuje se na mapě • upevní a rozšíří si slovní zásobu v oblasti oblečení • vyjmenuje oblékání podle ročního období, podle počasí a podle příležitostí (divadlo, ples aj.) • zná základní údaje o Rakousku a orientuje se na mapě • pojmenuje jednotlivé části těla • umí vyjmenovat běžné nemoci a jejich příznaky • popíše návštěvu u lékaře a v lékárně 	<p>Mein Tagesprogramm (Alltag)</p> <p>Mein Wochenplan</p> <p>Im Geschäft</p> <p>Essen und Trinken</p> <p>Restaurant</p> <p>Deutschland</p> <p>Meine Kleidung</p> <p>Österreich</p> <p>Ich war krank - Beim Arzt</p>	<p>Pt 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 1.3.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.4, 6.6, 6.7</p>

KONVERZACE v AJ - 7. - 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, říká, jak se daří, co běžně dělá. • Vyjádří, co dělal o prázdninách, používá minulý čas nepravidelných sloves. • Vyjádří, co bude dělat zítra, příští víkend, příští měsíc • Představí své rodné město (bydliště). • Hovoří o zdraví, vyjadřuje své pocity, navštíví lékaře. • Druhy komunikace-dopis,email, mobil... • Napíše krátký osobní dopis a pohled z prázdnin, vyjádří, jak se mu tam líbí. • Poprosí druhého, aby mu pomohl, nebo sám pomoc nabídne • Vyjmenuje druhy sportu,hovoří o svém volnémčase, o svých koníčcích Při zřetelném ústním projevu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví. • Odhadne význam nových slov z kontextu, používá dvojjazyčný slovník. • Domluví se s kamarády o svých plánech do budoucna • Užívá jednoduché obraty k objednávání jídla a pití, vysvětlí, co chce, zeptá se na cenu. • Sestaví vyprávění o své škole a své práci ve škole • Reprodukuje přiměřeně obtížný text • Zná druhy oblečení, popisuje své oblečení • Zvládne krátký rozhovor o nakupování • Popíše své zvířátko, pojmenuje běžná zvířata • Dokáže povyprávět o své rodině • Představí svou školu a pojmenuje vyučovací předměty • Zvládne jednoduchý popis osoby 	<p>What is your name? How are you today? How old are you? Where are you from? What are you interested in?</p> <p>My holidays (Moje prázdniny) At the weekend (O víkendu)</p> <p>My plans (Moje plány),work and jobs</p> <p>My town (Moje město),our house (Můj dům)</p> <p>At hospital (V nemocnici)</p> <p>People,language and communication</p> <p>Sports</p> <p>Activities (Činnosti) and Free time</p> <p>My school (Moje škola)</p> <p>Shopping (Nákupy)</p> <p>Clothes (Oblečení)</p> <p>My family (Má rodina)</p> <p>People and characters (Lidé)</p> <p>Animals (Zvířata)</p> <p>Food and drink,celebrations (Jídlo,pití,oslavy)</p> <p>My hobbies (Mé koníčky)</p>	<p>OV :1.1,1.2,2.1,2.2,2.3,3.2,4.2,4.3 OV:1.1p,1.2p,2.1p,4.3p</p> <p>U: 1,2,3,4</p> <p>TV 6—9</p> <p>Pt 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 1.3.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.4, 6.6, 6.7</p>

Literárně dramatická výchova 1. stupeň

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák: 1. období</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvládá základy správného tvoření dech, hlasu, artikulace a správného držení těla. Dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých. Rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná. Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání. Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních. Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového) <p>Žák: 2. období</p> <ul style="list-style-type: none"> Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy. Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi. Dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat. Rozpozná konflikty v situacích a v příbězích, nahlíží na ně z pozic různých postav, zabývá se důsledky jednání postav. Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků. Prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků. Reflektuje svůj zážitek z dramatického díla, rozlišuje na základě svých vlastních zkušeností základní divadelní druhy. 	<p><u>Základní předpoklady dramatického jednání</u></p> <p>Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace. Herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava. Sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby a její prezentace, reflexe a hodnocení.</p> <p><u>Proces dramatické a inscenační tvorby</u></p> <p>Náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování. Typová postava – směřování k její hlubší charakteristice, činoherní i loutkářské prostředky. Dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti.</p> <p>Inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a malého příběhu, přednes. Komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe.</p> <p><u>Recepce a reflexe dramatického umění</u></p> <p>Základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt. Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba. Základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo</p>	<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11</p> <p>Čj, Hv, Vv, Vls, Přv, Tv</p> <p>PT: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2 2.2 3.1 4.2 5.2 6.2, 6.3,</p>

Literární dramatická výchova 2. stupeň

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje kultivovaný a mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla. • Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých. • Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí. • Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou. • Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku. • Rozpoznává ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní dramatické a hudebně dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla. • 	<p><u>Základní předpoklady dramatického jednání</u> Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace. Herní dovednosti – vstup do role, strukturace herní a jevištní situace. Sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby a její prezentace, reflexe a hodnocení, organizace tvůrčí skupinové práce.</p> <p><u>Proces dramatické a inscenační tvorby</u> Náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování. Práce na postavě – charakter, motivace, vztahy. Konflikt jako základ dramatické situace, řešení konfliktu jednáním postav.</p> <p>Dramatické situace, příběh – řazení situací v příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy. Inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk. Komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe.</p> <p><u>Recepce a reflexe dramatického umění</u> Základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace. Základní dramatické žánry – komedie, tragedie, drama. Základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima. Současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, rozhlasová a multimediální forma. Vybrané etapy a typy světového a českého divadla. Výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby</p>	<p>OV: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15</p> <p>Čj, Vv, Hv, Př, Tv</p> <p>PT: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2 2.2, 2.4 3.1,3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4,4.5 5.2 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p>

Cvičení z ČJ – 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si pravidla českého pravopisu • hrátky s češtinou (hry se slovy, znalostní a pohotovostní soutěže, křížovky) • soutěží na rychlost a správné určení slovních druhů, rozlišuje slova neohebná • v umělecké i odborné literatuře vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná • rozlišuje synonyma , antonyma, homonyma a vhodně je využívá ve slohových útvarech • pracuje s termíny z jiných vyučovacích předmětů • hraje různé hry se slovy • určuje slovesný vid a vytváří vidové dvojice • převádí slovesa do trpného a činného rodu • procvičuje a ověřuje správné psaní v Pravidlech českého pravopisu 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <p><u>Pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lexikální, morfologický • tvaroslovný • skladebný <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • neohebné slovní druhy • Význam slova • Slovesný vid • Trpný rod • Činný rod • Velká písmena 	<p>OV: 5.6. 5.7 OV:5.6p,5.7p,5.7p1,5.7p2 U: 5.5.</p> <p>OV: 5.2 U: 5.2. NJ 5.r. Z 6.r. D 6.r. OV: 5.2 U: 5.2. NJ 5.r. Z 6.r. D 6.r.</p> <p>OV: 5.6; OV:5.6p U: 5.3. OV: 5.6. 5.7 OV:5.6p,5.7p,5.7p1,5.7p2 U: 5.3. OV: 5.3; OV:5.3p U: 5.5.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje si vědomosti o základních větných členech • určuje větné členy a slovní druh, kterým je vyjádřen • rozlišuje věty hlavní a vedlejší, větu a souvětí • vyhledává spojovací výrazy 	<p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní skladební dvojice • rozvíjející větné členy • druhy vedlejších vět • souvětí 	<p>OV: 5.6. 5.7 OV:5.6p,5.7p,5.7p1,5.7p2 U: 5.4. 5.5. Pt: 1.1 1.3.2. 3.1. 4.0. 5.3. 5.4. 6.3. 6.4. 6.6.</p>

Cvičení z českého jazyka – 8 . ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohlubuje znalosti o slovních druzích • procvičuje pravopis (ústně i písemně) • rozpozná způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • určí vid, třídu a vzor u sloves • opakuje znalosti o skladbě-druhy vedlejších vět • zakreslí grafický větný rozbor • rozpozná souřadně spojené vedlejší věty a významový poměr mezi nimi • určuje poměr mezi větami hlavními • pracuje s Pravidly a se Slovníkem spisovné češtiny • procvičuje látku, která mu dělá potíže • pracuje ve skupinách • opakuje učivo formou soutěže 	<p>Slovní druhy Pravopis Obohacování slovní zásoby</p> <p>Slovesa Základní a rozvíjející větné členy Souvětí podřadné Souřadně spojené vedlejší věty Souvětí souřadné</p>	<p>OV:5.1,5.2,5.3,5.4,5.5,5.6,5.7 OV:5.3p,5.6p U:5.2,5.3,5.4,5.5 Čj 8.r.</p> <p>Fj, Aj, Nj, Rj</p> <p>Pt 1.1 1.2.3 4.2 6.1 6.6</p>

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA - 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů • používá odborné názvy • zvládá pravopis vlastních jmen • odstraňuje skladební nedostatky • rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou, větný ekvivalent • zvládne významové poměry mezi složkami v několikanásobném větném členu • zvládne poměry mezi hlavními větami • ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • využívá jazykové příručky rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu 	<p>Vyjmenovaná slova Slovní druhy Slovní zásoba a význam slova Opakování pravopisu Podstatná jména- druhy Přídavná jména – druhy, stupňování Zájmena – druhy, skloňování Číslovky- druhy, skloňování Slovesa Neohebné slovní druhy Základní skladební dvojice- rozvíjející větné členy Významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent Souvětí podřadné Souvětí souřadné Všestranné jazykové rozbory Souhrnné opakování</p>	<p>OV:5.1,5.2,5.3,5.4,5.5,5.6,5.7 OV: 5.3p,5.4p,5.4p1,5.5p,5.6p,5.7p,5.7p1,5.7p2 U:5.4,5.5,5.6 Čj- 9.r. Aj,N Pt 1.1 1.2.3 4.2 6.1 6.6j,Frj,Rj</p>

Cvičení z matematiky 7.ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procvičuje nebo doučuje probírané učivo podle složení skupiny • řeší slovní úlohy z praktického života • seznámí se s dalšími druhy shodného zobrazení • zvládne konstrukci jednoduchých obrazců • umí použít vzorce pro výpočet obvodů a obsahů • vypočítá povrch a objem hranolů • procvičuje učivo formou her • trénuje logické myšlení • učí se samostatnosti při řešení úloh • zdokonaluje si matematickou představivost 	<p>Obsah učiva 7.ročníku</p> <p>Rozšiřující učivo</p> <p><u>Promile</u> užití pojmu promile ve slovních úlohách sestavování a čtení různých diagramů a grafů, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřeny v procentech nebo v promilích</p> <p><u>Shodnost</u> posunutí otáčení konstrukce obrazu ve shodném zobrazení s užitím soustavy souřadnic</p> <p><u>Čtyřúhelníky a hranoly</u> složitější úlohy z praxe na výpočet: - obvodů a obsahů čtyřúhelníků - povrchů hranolů</p> <p><u>Zajímavé úlohy a hry</u></p> <p>Křížovky Sudoku Modelování geometrických situací</p>	<p>M 7.r.</p> <p>OV:5.6,6.1 OV:5.6p,6.1p U: 5.5</p> <p>OV: 7.1 U: 7.1</p> <p>U :7.3</p> <p>OV: 8.1 OV:8.1p,8.1p1 U: 8.3</p>

CVIČENÍ Z MATEMATIKY – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procvičuje nebo doučuje probírané učivo podle složení skupiny • provádí početní operace s výrazy, ve kterých jsou obsaženy mocniny se záporným celým mocnitelem • geometricky sestrojí odmocniny • řeší náročnější slovní úlohy z praktického života pomocí rovnic • seznámí se s lineárními nerovnicemi, zvládne jejich řešení • seznámí se s pojmy oblouk kružnice, kruhová výseč a úseč • vypočítá jejich délku nebo velikost • zvládne řešení složitějších konstrukčních úloh • zapíše postup řešení pomocí symboliky • stanoví počet řešení • procvičuje učivo formou her • učí se samostatnosti při řešení úloh • trénuje logické myšlení • zdokonaluje si matematickou představivost 	<p>Obsah učiva 8. ročníku</p> <p><i>Rozšiřující učivo</i></p> <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem mocniny se záporným celým mocnitelem</p> <p>geometrické sestrojování odmocnin</p> <p><i>Lineární rovnice</i></p> <p>náročnější slovní úlohy lineární nerovnice s jednou neznámou</p> <p><i>Kruh, kružnice</i></p> <p>oblouk kružnice a jeho délka kruhová výseč a její velikost kruhová úseč</p> <p><i>Konstrukční úlohy</i></p> <p>důkaz správnosti řešení diskuse počtu řešení složitější konstrukční úlohy</p> <p><i>Zajímavé úlohy a hry</i></p> <p>matematické křížovky, sudoku zajímavé úlohy z praxe modelování geometrických situací</p>	<p>M 8.R.</p> <p>U: 5.6</p> <p>OV: 5.8</p> <p>OV: 7.2, 7.13 U: 7.1</p> <p>OV: 7.1, 7.2, 7.5, 7.6, 8.2 OV:7.5p,7.6p,8.2p U: 7.1, 8.2</p> <p>OV: 8.1 OV:8.1p,8.1p1 U: 8.3</p>

Cvičení z matematiky 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procvičuje učivo matematiky 9. ročníku v pořadí dle probíraných témat • žák se doučuje v jednotlivých tématech si doplňuje znalosti o probíraném tématu • provádí početní operace s racionálními čísly • řeší slovní úlohy na procenta • užívá pravidla na počítání s mocninami • umí zjednodušit výrazy • upravuje výrazy na součin • řeší základní rovnice • odhaduje výsledky pomocí pamětního počítání se zaokrouhlenými daty • řeší slovní úlohy vytváří si představy o výsledku • trénuje si logické myšlení • řeší slovní úlohy ze života, provádí rozbor • tvoří samostatně sítě těles, modely těles, náčrtky rovinných obrazců, grafy funkcí • řeší matematické hádanky • užívá matematické symboly a umí je aplikovat 	<p><u>Učivo matematiky pro 9. ročník</u></p> <p><u>Učivo předcházejících ročníků</u> racionální čísla procenta mocniny výrazy úprava výrazů podle vzorců rovnice a slovní úlohy</p> <p><u>Počítání zpaměti</u></p> <p><u>Pěstování představivosti</u></p> <p><u>Přesnost při rýsování, symbolika</u></p>	

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • důsledně procvičuje učivo matematiky 9.ročníku v návaznosti na probírané téma • provádí početní operace s více lomenými výrazy • používá další vzorce pro řešení lomených výrazů • řeší slovní úlohy vedoucí k obtížnějším lineárním rovnicím • vede diskusi řešení dvou lineárních rovnic • řeší náročnější slovní úlohy • sestrojí graf kvadratické funkce $y=ax+bx+c$ a zná její vlastnosti • sestrojí graf lineární lomené funkce a zná její vlastnosti • ovládá vztahy mezi goniometrickými funkcemi • charakterizuje stejnolehlost • spočítá náročnější úlohy na objemy a povrchy • zná komolý jehlan, kužel, počítá jejich objemy a povrchy • řeší konkrétní problémy z praxe rodičů • seznámí se s pojmem valuty, umí převody měn • ovládá kombinované úrokování 	<p><u>Učivo matematiky pro 9.ročník</u></p> <p><u>Rozšiřující učivo</u> Lineární rovnice a lomené výrazy</p> <p>Soustava dvou lineárních rovnic</p> <p>Funkce</p> <p>Goniometrické funkce</p> <p>Jehlan, kužel, koule</p> <p>Finanční matematika</p>	<p>M 6-9.</p>

Základy administrativy – 8. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • Připraví si pracoviště pro psaní na klávesnici počítače • Seznámí se s držením rukou na klávesnici • Píše písmena střední písmenné řady • Píše písmena horní písmenné řady • Píše velká písmena • Píše písmena dolní písmenné řady • Používá číslice a početní značky • Opisuje cizojazyčné texty • Píše podle diktátu • Kontroluje bezchybnost napsaného textu • Upraví dopis podle čs. normy • Zvyšuje rychlost opisu • Dbá na přesnost psaní 	<p>Píše d f j k; ú a l s</p> <p>Píše r u e i; w o q p; t z u; ř á č í; š é ě; ž ý Ovládá levý a pravý přeřadovač</p> <p>Píše v c; x . y –</p> <p>Píše číslice 0 – 9 na numerické klávesnici Používá značky na numerické klávesnici Opisuje texty v cizích jazycích</p> <p>Píše přesně Opravuje chyby</p> <p>Česká norma pro úpravu písemností psaných strojem Jednotná úprava hospodářských a úředních dopisů a jiných písemností</p>	

Základy ekonomiky a účetnictví – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekonomické pojmy -potřeby, statky, služby, práce, kapitál, trh, peníze, hodnota zboží • vytvoří rodinný rozpočet • porovnává způsoby hospodaření s finančními prostředky • vysvětlí pojmy-spoření, vklady, důchod.pojištění, úvěry, hypotéky, úroky apod. • osvojí si pojmy z podnikání • vyhledá informace v zákonech (Živnostenský z., Obchod.zákoník) • na příkladech se seznámí se základy jednoduchého účetnictví a účetní dokumentací (např. faktura, dodací list, cestovní příkaz) • k výpočtům používá kalkulačku a počítač • vysvětlí pojmy-oběh peněz, způsoby placení, užití moder. techniky při placení 	<p>Základní ekonomické pojmy</p> <p>Ekonomika a vedení domácnosti</p> <p>Podnikání</p> <p>Účetnictví</p> <p>Peněžnictví</p>	

Sportovní hry – 7. – 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní dovednosti při kolektivních hrách • ovládá pravidla hlavních kolektivních sportů • seznámí se s netradičními sporty a naučí se je hrát • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků • zdokonaluje své dovednosti v míčových hrách • posiluje svoji fyzickou i psychickou kondici • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Házení v kruhu, ve dvojicích, driblování, Míčová bitva, slalom, Na čísla Fotbal - nahrávky na čas, střelba na přesnost, slalom, přes lavičky, nácvik nahrávek a střelby, turnaj v kopané Nohejbal - příjem, nahrávka, smeč, hra hlavou Přehazovaná, základy odbíjené, vrchní odbítí, spodní odbítí, smeč, podání Basketbal, streetbal – driblování, hod na koš, nácvik střelby na koš dvojtaktem, střelba ze střední vzdálenosti, průpravné hry, vlastní hra bez košů Florbal - základní nácvik florbalových dovedností, střelba, slalom, nahrávky, pohyb po hřišti, nácvik driblinku (hokejový, florbalový), krytí míčku (cvičení mezi kužely, s obránci), střelba švihem forhend., střelba přiklepem forhendem Přihraj a běž, křížení, herní kombinace. Házená - základní dovednosti, střelba, driblink, přihrávky Freesbee – hry s létajícím talířem Štafetové závody - rozvíjení rychlosti (štafetové honičky, člunkové štafety) Posilovací hry- krabí kopaná, ragbíčko Ringo Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; tvoří různé vlastnosti a vztahy prvků pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření vlastních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení změn v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění animace, video • vytváří a kombinuje pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími pro obrazné vyjádření • rozliší vizuálně obrazné působení v smyslové rovině s rovinou subjektivní a v rovině sociálního a symbolického obsahu • ukazuje umělecká vizuální vyjádření současnosti a minulosti; vzhází ze svých historických znalostí a z osobních zkušeností • porovnává konkrétní příklady různých interpretací vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje vlastní postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti vlastních názorů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, světlostní a barevné kvality, , textury.</p> <p>Vztahy a uspořádání na ploše. Objem, prostor, časový průběh. (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura).</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém a dynamickém vyjádření. (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh)</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními při tvorbě (hudební, dramatické)</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tisk, televize, reklama. Uplatnění ve vlastní tvorbě.</p> <p>Uplatňování subjektivity:</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace, pohyb, umístění v prostoru, akční tvar, proměny, uplatnění, interpretace.</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace, volná malba, sochařství, plastika, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika... uplatnění pro vlastní tvorbu.</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – vnímání, motivace, reflexe, uplatnění při tvorbě. (fantazie, symbolika, smyslové vnímání, racionální, expresivní rozdíl v interpretaci evropské a mimoevropské kultury.</p>	<p>OV: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
	<p>Ověřování komunikačních účinků: Osobní postoj v komunikaci – utváření, zdůvodňování, důvody odlišnosti interpretací, kritéria porovnávání a zdůvodňování (tvorba samostatně vytvořena i přejatá). Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - tvorba a uplatňování komunikačního obsahu, vysvětlení a obhajoba výsledků tvorby (respektování záměru autora) prezentace. Proměny komunikačního obsahu – záměr tvorby, proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění. Základy dějin výtvarného umění (historické, sociální a kulturní souvislosti).</p>	<p>D 6.-9.r., Vls 4.-5.r., Čj 6.-9.r., M 2.-9.r., Hv 6.-9.r., Vv 1.-5.r., Pč 8.-9.r., Z 6.r., Př 6.-9.r., Ch 9.r., F 8.r., Nj 8.r., Rv 7.r., Ov 6.-9.r., Inf 7.-8.r.,</p> <p>PT: 1.1.5, 3.1.2, 4.2, 4.5, 5..3, 5..4, 6.1.2, 6.1.5, 6.2.1</p>

Etická výchova – 7. - 9. ročník

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
Žák: <ul style="list-style-type: none"> komunikuje otevřeně a pravdivě osvojí si základní dovednosti neverbální komunikace komunikuje s porozuměním pro potřeby druhých komunikuje, přiměřeně situaci aktivně naslouchá 	1. Mezilidské vztahy a komunikace	OV: 1., 2., 3., 7., 8., 9., 10. U: 1. 1, 1. 2, 2.1, 2.2, 6.4, 6. 5,
<ul style="list-style-type: none"> objevuje velkolepost člověka úctu k němu ujasňuje si nereálnost a absurdnost obrazu „hrdiny“ utváří své pozitivní sebehodnocení uvědomuje si své schopnosti a silné stránky zvládá prosociální chování (pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu) 	2. Důstojnost lidské osoby, úcta k sobě, pozitivní hodnocení sebe	OV: 2., 3., 4., 8. U: 2. 1, 2. 2, 6. 1
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách vytváří pěkné vztahy mezi lidmi 	3. Pozitivní hodnocení druhých	OV: 1., 2., 3., 7., 10. U: 1. 1, 1. 2, 2. 1, 2. 2, 4. 1, 6. 3, 6. 4, 6. 5,
<ul style="list-style-type: none"> předvídá problémy při řešení úkolu je schopen spolupracovat vytváří prožitky radosti pro druhé společně plní úkoly zbavuje se strachu z neznámého řešení úkolů 	4. Tvořivost a iniciativa, řešení problémů a úkolů, přijetí vlastního a společného rozhodnutí	OV: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. U: 1. 1, 1. 2, 2. 1, 3. 1, 6. 4, 6. 5
<ul style="list-style-type: none"> přijímá a respektuje pocity druhých rozvíjí své sebevědomí rozvíjí sebeovládání a morální úsudek uvažuje nad mravními zásadami neagresivním způsobem obhajuje svá práva 	5. Vyjádření a komunikace citů	OV: 1., 2., 5., 7. U: 1. 1, 1. 2., 2. 1., 2. 2., 3. 1., 3. 2., 4. 2., 5. 3., 6. 1., 6. 5.
<ul style="list-style-type: none"> učí se chápat způsob uvažování druhých předvídá myšlenky a reakce druhých učí se chápat druhé a vcítit se do jejich pocitů respektuje velikost a důstojnost lidské osoby analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu 	6. Empatie	OV: 1., 2., 3., 6., 7., 8., 10. U: 1. 1., 1. 2., 2. 1., 5. 3., 6. 1., 6. 5.

<ul style="list-style-type: none"> • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním • učí se zvládat agresivitu a soutěživost • umí vytvořit přijatelný kompromis • učí se sebeovládání • řeší konflikty, používá konstruktivní kritiku 	7. Asertivita	OV: 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9. U: 1. 1., 1. 2., 3. 1., 3. 2., 3. 3., 6. 3., 6. 4., 6. 5.
<ul style="list-style-type: none"> • poznává a spoluprožívá chování druhého • dokáže rozlišit pozitivní vzory x pochybné idoly • hledá vzory ve vlastní rodině, ve veřejném životě • odhaluje a využívá pozitivní hodnoty • zaujímá kritický přístup k působení televize a médií 	8. Reálné a zobrazené vzory	OV: 1., 2., 5., 9., 10. U: 1. 1., 1. 2., 2. 1., 2. 2., 3. 2., 3. 3., 4. 1., 4. 2., 4. 3., 6. 2., 6. 3.
<ul style="list-style-type: none"> • je ochoten pomoci druhým • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích • poznává rozdíl být obdarovaný x obdarovat • spravedlivě se dělí • je přátelský, spolupracuje 	9. Pomoc, přátelství a spolupráce	OV: 1., 2., 3., 7., 8., 9., 10. U: 1. 1., 1. 2., 2. 1., 2. 2., 5. 1., 5. 3., 6. 1., 6. 2.
<ul style="list-style-type: none"> • učí se být prosociálně šťastný • rozlišuje manipulační působení médií • identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory • je schopen pomoci cizímu člověku • učí se veřejné osobní angažovanosti 	10. Komplexní prosociálnost	OV: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. U: 1. 1., 1. 2., 2. 1., 2. 2., 3. 1., 3. 2., 3. 3., 4. 1., 4. 2., 4. 3., 5. 1., 5. 2., 5. 3., 6. 1., 6. 2., 6. 3., 6. 4., 6. 5., 6. 6., 6. 7., 6. 8. PT: 1. 1. 1., 1. 1. 2., 1. 1. 3., 1. 1. 4., 1. 2. 1., 1. 2. 2., 1. 2. 3., 1. 3. 1., 1. 3. 2., 4. 1., 4. 2., 4. 5., 5. 4.

Ekologie 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- 1.2 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- 1.3 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- 1.4 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému*

Učivo:

- 7.3 **organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy
- 7.4 **ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení, chráněná území
- 7.5 **potravní řetězce**, rovnováha v ekosystému

Ekologie

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy – a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<p>uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů v ekosystému uvede příklady různých vztahů mezi organismy</p> <p>rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém vysvětlí význam vztahů mezi organismy pro oběh látek v přírodě</p> <p>vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných vysvětlí důležitost biologické regulace a kdy se organismus může stát škůdcem vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům</p> <p>posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí</p>	

Informatika – volitelný předmět

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí formáty souborů podle přípony • orientuje se v základním uživatelském prostředí, tzn. pozná, popíše označí základní prvky – soubory, složky • provádí základní operace se složkami a dokumenty - označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk, přenosná media a cloudové úložiště • vyhledá a uloží soubor v adresáři • ovládá práci se schránkou – kopie, vyjmutí, vložení • vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapovými a vektorovými) • v graf. programu vytvoří obrázek, upraví jej a uloží a vytiskne • napíše požadovaný text, opraví v něm chyby, kterých se při psaní dopustí • v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu • označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí • zformátuje text a odstavec • využije schránky při práci s textem – při kopírování, přesouvání • za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky • vloží do dokumentu obrázky a upraví jej dle potřeby • použije ozdobné písmo a grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu • vytvoří jednoduchou tabulku • zpracovaný dokument vytiskne 	<p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - formáty souborů (doc, gif) - základy práce se soubory a složkami - schránka a operace s ní - ukládání dat na lokální disk, přenosná media a cloudové úložiště <p>Grafický editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení grafických editorů na bitmapové a vektorové - vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice - vytvoření a úprava obrázku ve vektorové grafice <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení a nastavení stránky - práce se schránkou - formáty odstavce - tabulátory a jejich užití - vkládání a úpravy obrázků - grafické prvky, písmo - tabulky - tisk a úpravy před tiskem - dodržování etických a typografických pravidel 	<p>OV: 1.1, 1.2</p> <p>U: 1.1</p> <p>OV: 1.1, 1.2, 1.5</p> <p>U: 1.2, 1.4</p>

Chemické praktikum 8. ročník

Žák: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje bezpečně s vybranými látkami • hodnotí rizikovost látek • ovládá zásady první pomoci při zasažení kyselinami a hydroxidy 	1. Zásady bezpečnosti práce 2. Základy první pomoci	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a určí základní laboratorní pomůcky • určí, k čemu se používají laboratorní pomůcky 	3. Laboratorní pomůcky a jejich použití	
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně zachází s určitým množstvím pevných, kapalných i plynných látek • ovládá drcení, přesypání, měření, odměřování • umí zapalovat i zhaset kahan • sestaví jednoduché aparatury 	4. Základní laboratorní techniky	
<ul style="list-style-type: none"> • používá dělicí metody – filtraci, krystalizaci, sublimaci 	5. Základní dělicí metody	
<ul style="list-style-type: none"> • pozorováním a jednoduchými pokusy upevňuje a rozšiřuje své poznatky o vlastnostech chemických látek 	6. pokusy z anorganické chemie	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti získané v hodinách chemie v praktických pokusech 	7. žákovské pokusy	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se více s chemií pomocí různých zajímavých úloh 	8. chemie hrou	

Chemické praktikum 9. ročník

Žák: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje bezpečně s vybranými látkami • hodnotí rizikovost látek • ovládá zásady první pomoci při zasažení kyselinami a hydroxidy 	1. Zásady bezpečnosti práce 2. Základy první pomoci	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a určí základní laboratorní pomůcky • určí, k čemu se používají laboratorní pomůcky 	3. Laboratorní pomůcky a jejich použití	
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně pracuje s chem. látkami • seznámí se s prací se sklem • sám sestaví jednoduché aparatury 	4. Rozšíření základů laboratorní techniky	
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje základní dělicí metody • seznámí se s chromatografií 	5. Další dělicí metody	
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje a rozšiřuje své poznatky o chemických látkách na základě pozorování a jednoduchých pokusů 	6. úlohy z organické chemie	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti získané v hodinách chemie v praktických pokusech 	7. žákovské pokusy	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s chemií pomocí různých zajímavých úloh 	8. chemie hrou	

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci patřící do této skupiny

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci jsou vzděláváni s využitím podpůrných opatření, která mají kompenzovat jejich speciální vzdělávací potřeby a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání. Podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření **prvního stupně** realizuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení formou plánu pedagogické podpory (dále jen **PLPP**) a je plně v kompetenci školy. Pedagogičtí pracovníci jsou kompetentními a aktivními realizátory těchto opatření, tj. že jsou schopni na základě vlastní pedagogické diagnostiky identifikovat žáky, kterým je potřeba poskytnout prvotní zvýšenou podporu. Učitel je zde ten, který jako první identifikuje obtíže ve vzdělávání či chování žáka a na základě své diagnostické rozvahy a zkušenosti realizuje bez odkladu prvotní opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření **druhého až pátého stupně** lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Individuálně vzdělávací plán (dále jen **IVP**) je podpůrné a vyrovnávací opatření pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami druhého a vyššího stupně.

PLPP – pro žáky prvního stupně podpůrných opatření

Žák s rizikem rozvoje speciálních vzdělávacích potřeb, který vykazuje mírné či přechodné obtíže ve vzdělávání, které lze zvládnout mírnými úpravami v režimu výuky a školní přípravy. Podpůrná opatření 1. stupně poskytuje škola v součinnosti se školním poradenským pracovištěm.

Východiskem pro nastavování podpory je pak především:

- pozorování žáka v hodině
- rozhovor (se žákem či zákonným zástupcem žáka)
- ústní prověřování znalostí a dovedností, písemné zkoušky
- analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor)
- didaktické testy
- portfolio žákovských prací
- reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení
- analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického přístupu

Podpůrná opatření představují zejména úpravy v organizaci práce se žákem, v metodách výuky, ve způsobech hodnocení žáka a v případném poskytnutí pomůcek pro vzdělávání žáka, které nevyžadují další finanční prostředky. Pedagogové školy tedy postupují především na základě pedagogické diagnostiky, případně diagnostiky speciálně pedagogické. Škola vytváří Plán pedagogické podpory, který velmi stručně popisuje úpravy ve způsobech práce se žákem. Podpora prvního stupně se stanovuje tak, aby bylo možné průběžně vyhodnocovat efektivitu zvolené strategie úprav v práci se žákem, a to především ve školní práci.

Postup při poskytování podpůrných opatření prvního stupně:

- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně vypracuje třídní učitel popř. další vyučující PLPP žáka ve spolupráci s výchovným poradcem.
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.
- PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- PLPP škola průběžně vyhodnocuje.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP.

IVP – pro žáky druhého a vyššího stupně podpůrných opatření

Zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o

- a) úpravách obsahu vzdělávání žáka
- b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
- c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka
- d) případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka
- e) je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka

Postup školy při vypracování IVP

- 1) IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.
- 2) IVP vypracuje třídní učitel a ostatní vyučující ve spolupráci s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.
- 3) Třídní učitel seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka.
- 4) Třídní učitel a ostatní vyučující nejméně jednou ročně vyhodnocují naplňování IVP.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

jako jsou problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušeností, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Pedagogická opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením:

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů
- intervence s využitím specifických
- speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů
- pravidelné a systematické doučování ve škole
- podpora přípravy na vyučování
- podpora osvojování jazykových dovedností
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání. Míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit, pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě spolupráce třídního učitele, ostatních vyučujících s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě spolupráce třídního učitele, ostatních vyučujících s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu. Klasifikační řád je přílohou ŠVP.

Při hodnocení žáků vycházíme ze zjištění, **„do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání vybaven klíčovými kompetencemi**

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy („konkrétní dílčí aktivní dovednosti“), které tvoří vzdělávací výstup vztahovaný ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Záměrem autorského kolektivu ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztahované ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy (oborů) vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP) lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Klíčovou rolí mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímo v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vložku a vlastnosti.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (zejména vnitřní klasifikační řád), které upravují pravidla pro klasifikaci. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako (velmi vhodný) „doplňek“ ke klasifikaci.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

Příloha ŠVP Klasifikační řád

Klasifikační řád

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění (§ 44 Školského zákona).

Tento klasifikační řád stanovuje pravidla pro provádění klasifikace žáků v souladu s vyhláškou MŠMT č. 48/2005 Sb., kterou jsou dány základní předpisy pro provádění výchovných opatření, hodnocení a klasifikace žáků.

Hodnocení a klasifikace žáka v povinných a nepovinných předmětech

Obecné zásady:

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, výsledky práce žáka posuzuje objektivně, nepodléhá žádnému subjektivnímu ani vnějšímu vlivu.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin – předměty s převahou teoretického zaměření, předměty s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žakovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.
- Žák 1. až 9. ročníku základní školy musí být z předmětu klasifikován ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé čtvrtletí. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných a praktických zkoušek oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- Výsledek každé klasifikace zapíše vyučující neprodleně do elektronické ŽK - Bakalářů.
- Rodiče mají přehled o klasifikaci dítěte prostřednictvím webové nebo mobilní aplikace Bakaláři OnLine.
- Písemné práce a další druhy zkoušek, jejichž vypracování je plánováno v trvání jedné vyučovací hodiny rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok tak, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Takovou písemnou práci zapíše vyučující předem do elektronické třídní knihy v Bakalářích. Tyto písemné práce vyučující archivuje do konce následujícího školního roku.
- V jednom dni mohou žáci konat jen dvě písemné práce uvedeného rozsahu.
- Škola je oprávněna zadávat žákům domácí úkoly a smí vyžadovat jejich vypracování. Je zcela nepřijatelné hodnotit nevypracované domácí úkoly (např. známkou 5), neboť toto hodnocení nevypovídá o míře dosažení vzdělávacích cílů. K nevypracovaným zadaným domácím úkolům, resp. nevypracované domácí přípravě, lze v přiměřené míře přihlídnout při ukládání výchovných opatření nebo hodnocení chování.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka v Bakalářích a duplicitně jiným způsobem (v papírovém nebo elektronickém klasifikačním archu) pro případ ztráty nebo poškození dat na serveru.
- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Klasifikační stupeň na vysvědčení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém se během klasifikačního období změnil vyučující, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematickosti v práci žáka v klasifikačním období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z ústního a písemného zkoušení, ale hodnotí se celkové schopnosti žáka, příprava na vyučování, schopnost vyhledávat informace, aktivní přístup k plnění úkolů, schopnost týmové práce, schopnost uplatnit získané poznatky v praktických činnostech.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
- V případě použití širšího slovního hodnocení připraví jeho text, který vloží do katalogového listu žáka.
- Učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce žáka o jeho prospěchu a chování průběžně v elektronické žakovské knížce, na třídních schůzkách, konzultačních hodinách nebo na žádost rodičů po předchozí vzájemné domluvě.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci:

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Hodnocení v případě distančního vzdělávání:

Během distančního způsobu vzdělávání se v následujících oblastech postupuje dle manuálů, metodických doporučení a nařízení Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva školství a Krajské hygienické stanice:

- způsob komunikace s dětmi a jejich zákonnými zástupci – MS Teams, Bakaláři, e-mail, telefon
- hodnocení výsledků vzdělávání – využívat především hodnocení s formativní zpětnou vazbou, celkové hodnocení za pololetí známkou

Klasifikace stupněm prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Slovní hodnocení

Při hodnocení prospěchu žáka může být použito slovní hodnocení dle §51 Zákona č.561/2004 Sb.(Školský zákon). O použití slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zástupce žáka. Slovní hodnocení je podrobnější, mělo by mít pozitivně motivační charakter. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co a v jaké kvalitě žák v daném předmětu zvládl. Vymezuje i další postup rozvoje žáka vzhledem k jeho individuálním předpokladům. Předchází-li žák na jinou školu, je klasifikován známkou.

Pokud bude žák hodnocen slovně a hodnocení prospěchu bude odpovídat stupni nedostatečný (vyjádřeno klasifikačními stupni), bude postupováno v souladu s ustanovením § 52 a 53 Zákona č.561/2004 Sb.(Školský zákon).

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro použití slovního hodnocení

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti jeho zákonného zástupce.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Zásady pro převedení slovního hodnocení žáka na vysvědčení do klasifikace pro stanovení celkového hodnocení žáka

Použití slovního hodnocení není mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka.

Klasifikace		Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	Úroveň myšlení	Úroveň vyjadřování
1	výborný	ovládá bezpečně	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné a poměrně přesné
2	chvalitebný	ovládá	uvažuje celkem samostatně	celkem výstižné s menšími nepřesnostmi
3	dobry	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	nepřesné
4	dostatečný	ovládá se značnými mezerami	nesamostatné myšlení	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5	nedostatečný	neovládá	odpovídá nesprávně i na návodné otázky	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Klasifikace		Celková aplikace vědomostí a dovedností při řešení praktických úloh	Píle a zájem o učení
1	výborný	uvědoměle využívá vědomosti a dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úloh, dopouští se jen menších, nepodstatných chyb	učí se svědomitě
3	dobry	s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby jichž se dopouští	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	dostatečný	dopouští se podstatných chyb, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5	nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele	pomoc a podněty k učení jsou neúčinné

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech vychází vyučující z požadavku učebních osnov a standardu základního vzdělání.

Při klasifikaci sleduje zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- kvalitu výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia
- schopnost spolupráce a zapojení se do týmové práce

Kriteria pro klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků:

Stupeň 1 (výborný)

Žák bezpečně ovládá probrané učivo (ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi). Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost, vyjadřuje se přesně, plynule a s jistotou. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný, po stránce obsahu i vnějšího projevu bez závad. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Při práci v týmu dokáže spolupracovat, řídit a organizovat práci ostatních.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá probrané učivo (ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně). Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Umí celkem bez potíží řešit úlohy a výsledky řešení zobecňovat, při práci se dopouští jen občas nepodstatných chyb. Myslí samostatně a logicky správně, ale ne vždy pohotově a přesně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Dokáže se zapojit do týmové práce, samostatně převzít část úkolů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák ovládá probrané učivo v jeho podstatě tak, že na ně může bez obtíží navazovat při osvojování nového učiva (v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí má malé mezery). Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V myšlení je méně samostatný, při řešení úloh se dopouští nepodstatných chyb, které však s návodem učitele dovede odstranit, vyjadřuje se celkem správně, ale s menší jistotou. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci ve skupině plní přidělené úkoly, nechá se vést ostatními.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má ve znalostech probraného učiva mezery, takže na tyto znalosti nemůže bez větších obtíží navazovat při osvojování nového učiva (v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků má závažné mezery). Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Není samostatný v myšlení a při řešení úloh se dopouští podstatných chyb, které napравuje jen se značnou pomocí učitele. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, a výstižnosti, vyjadřuje se nepřesně. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky,

grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci ve skupině není samostatný, je pomalý, nespolehlivý, potřebuje vedení a pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má ve znalostech probraného učiva takové mezery, že na tyto znalosti nemůže navazovat při osvojování nového učiva (požadované poznatky si neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery). Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele, na jeho otázky neodpovídá správně a úlohy neumí řešit ani s jeho pomocí. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Do práce ve skupině se zapojuje minimálně, s obtížemi plní i dílčí úkoly.

Při hodnocení prospěchu žáka může být ve všech vyučovacích předmětech použito širší slovní hodnocení. Viz bod 6.1.11

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají na základní škole praktické činnosti, praktika, výpočetní technika a informatika, technické kreslení atd.

Při klasifikaci v těchto předmětech vychází z požadavku učebních osnov a standardu základního vzdělání.

Při klasifikaci sleduje zejména:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
- kvalitu výsledků činností
- organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel
- schopnost spolupráce a zapojení se do týmové práce

Kriteria pro klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky. Při práci v týmu dokáže spolupracovat, řídit a organizovat práci ostatních.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele. Dokáže se zapojit do týmové práce, samostatně převzít část úkolů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele. Při práci ve skupině plní přidělené úkoly, nechá se vést ostatními.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele. Při práci ve skupině není samostatný, je pomalý, nespolehlivý, potřebuje vedení a pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Do práce ve skupině se zapojuje minimálně, s obtížemi plní i dílčí úkoly.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, rodinná výchova, občanská výchova.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Pokud žák navštěvuje zdravotní tělesnou výchovu i tělesnou výchovu je klasifikován z obou předmětů.

Při klasifikaci v uvedených předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví
- schopnost spolupráce a zapojení se do týmové práce

Kriteria pro klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků:**Stupeň 1 (výborný)**

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, pročitelný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost. Při práci ve skupině dokáže spolupracovat, řídit a organizovat činnost ostatních.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost. Dokáže se zapojit do týmové práce, samostatně převzít část úkolů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Při práci ve skupině plní přidělené úkoly, nechá se vést ostatními.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý, rozvoj této schopnosti a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Při práci ve skupině není samostatný, je pomalý, nespolehlivý, potřebuje vedení a pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Do práce ve skupině se zapojuje minimálně, s obtížemi plní i dílčí úkoly.

Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální přezkoušení

Komisionální přezkoušení konají žáci dle §52, odst.2, Zákona č.561/2004 Sb. (Školský zákon), podrobnosti jsou upraveny §22 Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise podle §15 odst. 3. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán, jmenující komisi, náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají žáci dle §53 Zákona č.561/2004 Sb. (Školský zákon), opravná zkouška je zkouškou komisionální dle §23 Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Složení komise: viz komisionální přezkoušení.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví, a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Uvolnění z výuky

Jestliže je žák na základě žádosti zákonných zástupců doložené odborným posudkem (dle §50 Zákona č.561/2004 Sb. Školní zákon), z výuky některého předmětu v 1. nebo ve 2. pololetí uvolněn, nebo nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, postupuje se při vyplňování vysvědčení podle aktuálního pokynu MŠMT.

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou v katalogovém listu žáka. Do katalogového listu se založí i příslušné dokumenty (např. rozhodnutí ředitele školy, žádost rodičů doložená vyjádřením lékaře apod.)

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žáci individuálně integrovaní dle Vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na všech stupních vzdělávání.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků zejména ve věku plnění povinné školní docházky je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Při klasifikaci žáků ve věku plnění povinné školní docházky se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Kromě slovního hodnocení v jazycích a matematice, lze u dětí se specifickými poruchami učení hodnotit dítě slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Užití tohoto postupu závisí na konkrétním dítěti i na metodách, užívaných při výuce, které mohou některé dítě znevýhodňovat. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce (o jeden stupeň i o několik stupňů). Při uplatňování všech těchto možností je třeba postupovat velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření, podpořit jeho možnosti být úspěšný (jedna z podstatných podmínek pro zdravý rozvoj osobnosti).
- Doporučuje se sdělit vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Klasifikace jako jedna z forem hodnocení na kvantifikující stupeň umožňuje snadnější srovnání výkonů. Vyžaduje se, aby i klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat, jak dále prohlubovat úspěšnost apod. Jestliže v některých případech nebude žák klasifikován, neznamená to, že by mělo být současně omezeno jeho hodnocení. Zejména u těch žáků, kteří nejsou klasifikováni, je na místě hodnotit co nejčastěji a mít na zřeteli motivační a diagnostickou funkci hodnocení i jeho funkci regulativní.
- Zjišťování vědomostí a dovedností žáka:
 - Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
 - Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafií.
 - Je možné posuzovat jen výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme - např. v diktátu nebo v pětiminutovce u dyspraktického dysgrafika (kombinace poruchy psaní s poruchou vývoje motoriky).
 - U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
 - V některých případech nesmí zmyšlit zjištění, že žák sice určitou dovednost zvládl (např. analýzu slova), ale přesto při zkoušce selhává. Každá zkouška totiž představuje komplexní situaci, při které se

vždy uplatňují obavy, strach, vyšší tempo, nutnost soustředit se na větší počet jevů - např. kvalitu písma, aplikace pravidel; nepříznivě působí minulé selhání, obava z trestu apod.

- Při klasifikaci vyučující musí respektovat Individuální vzdělávací program integrovaného žáka včetně doporučení PPP nebo SPC.

Sebehodnocení žáků

Při hodnocení prospěchu povedou vyučující žáky k tomu, aby se snažili cílevědomě a objektivně hodnotit své vědomosti a dovednosti. Žáci by měli mít možnost konfrontovat své hodnocení s hodnocením vyučujícího a argumentovat, případně obhájit své hodnocení. Současně by vyučující měli žáky vést k tomu, aby uměli přijmout hodnocení vyučujícího včetně případné kritiky.

Vyhodnocení výstupů a obsahu jednotlivých oborů vzdělávání a zvládnutí úrovně některých klíčových kompetencí – žák se učí písemně nebo ústně zhodnotit po skončení probraného učebního celku úroveň zvládnutí dílčích výstupů, jichž je dosahováno prostřednictvím osvojovaného učiva, žák tak dostává přehled o svém individuálním pokroku a podílí se na plánování a řízení svého učení. V 1. ročníku se hodnocení provádí pomocí motivačních obrázků.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. ze strany učitele

- v jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky, jasné formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit, upozorňujeme je, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit,
- žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle,
- žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění, díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli,
- vedeme žáky k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají, částečně ovládají nebo ještě nezvládají, a tak mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností,
- žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti, nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první, na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání,
- dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení
- nabízíme dítěti zpětnou vazbu, kde dítě cítí ještě svůj nedostatek, nejistotu...

2. ze strany žáka

- forma popisu, jak se vidím já – z hlediska míry osvojení si určitých vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, sloužící ke svému sebepoznání,
- příležitost uvědomit si, co mohu udělat pro to, aby moje úroveň osvojení byla kvalitnější,
- možnost vést s učitelem i rodiči diskusi o tom, jaké zvolit kroky a postupy směřující k pocitu maximální osobní úspěšnosti

Hodnocení a klasifikace chování žáků

Hodnocení chování žáka

- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a na akcích pořádaných školou.
- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. O výsledném stupni hodnocení chování a kázeňských postizích rozhoduje ředitel školy po projednání pedagogickou radou.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování podle Školního řádu během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Kázeňským přestupkem rozumíme nerespektování nebo neuposlechnutí pokynu učitele, porušování školního řádu, svévolné a opakované narušování výuky, opakované pozdní příchody, nevhodné chování během přestávky, další porušování školního řádu a neomluvenou absenci.
- Za velmi závažné porušení školního řádu bude považován zvláště hrubý slovní nebo úmyslný fyzický útok žáka vůči spolužákům i pracovníkům školy.
- Vzhledem k vytváření pracovních, vzdělávacích a výchovných návyků je důležitý postih za zapomínání pomůcek, ISIC karty a žákovského záznamníku.
- Při ukládání výchovných opatření nebo hodnocení chování. lze v přiměřené míře přihlídnout k nevypracovaným zadaným domácím úkolům a jejich zapomínání.
- Zapomínání se zapisuje do Žákovského záznamníku, u žáků 1. a případně 2. tříd do notýsků.
- Porušení školního řádu, nekázeň v hodinách nebo o přestávkách zapisují vyučující žákům 2. stupně do sdíleného sešitu v cloudovém úložišti. Žákům 1. stupně do notýsků a Žákovských záznamníků.
- Třídní učitel bude každý měsíc při kontrole žákovských záznamníků, notýsků a sdíleného sešitu vyhodnocovat chování svých žáků a vyvozovat z toho závěry, které neprodleně písemně sdělí rodičům.
- Při manipulaci žáka s mobilním telefonem ve vyučovací hodině, mu jej učitel odebere a vrátí po skončení vyučování. Pokud dojde k opakovanému použití mobilního telefonu při vyučování, učitel jej odebere a vrátí pouze zákonnému zástupci. Informace o tomto porušení školního řádu bude zapsána do sdíleného sešitu jako porušení školního řádu.
- Mimořádné problémy budou projednány ve výchovné komisi za účasti žáka a jeho rodičů, učitele, výchovného pracovníka, vedení školy.
- Při vážnějším porušení školního řádu je třídní učitel povinen o této skutečnosti neprodleně prokazatelným způsobem – písemně – informovat zákonné zástupce žáka.
- Při velmi závažných přestupcích proti školnímu řádu může být svolána výchovná komise, která za přítomnosti rodičů projedná vzniklou situaci. Složení výchovné komise stanoví podle potřeby ředitel školy.

Pochvaly

- Za příkladné chování, čin nebo dobrou reprezentaci školy bude žákovi udělena pochvala třídního učitele nebo pochvala ředitele školy.

Kázeňské postihy

- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele
 - b) důtku třídního učitele
 - c) důtku ředitele školy
- Napomenutí a důtku třídního učitele lze uložit i během školního roku. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Postup při udělování důtky ředitele školy:
 - a) pedagogická rada projedná návrh na udělení důtky ředitele školy
 - b) třídní učitel připraví tiskopis pro rodiče a předá řediteli školy k podpisu
 - c) tiskopis bude odeslán doporučeně prostřednictvím sekretariátu školy, případně TU zajistí prokazatelným způsobem informaci rodiče o udělení kázeňského postihu (podpis při osobním jednání, případně doručení žákem)
 - d) třídní učitel vede evidenci ředitelských důtek – tiskopisy o uložení důtky podepsané rodiči
 - e) třídní učitel zaznamená udělení důtky do Bakalářů

Kritéria hodnocení – přehled za jedno pololetí

1. stupeň

1. a 2. ročníky individuálně s ohledem na věk dětí

3. ročník :

napomenutí třídního učitele	za 25 zapomenutí a přestupků
důtka třídního učitele	za 35 zapomenutí a přestupků
důtka ředitele školy	za 40 zapomenutí a přestupků
2. stupeň z chování	za 55 zapomenutí a přestupků
3. stupeň z chování	za 60 zapomenutí a přestupků

4. a 5. ročníky:

napomenutí třídního učitele	za 20 zapomenutí a přestupků
důtka třídního učitele	za 30 zapomenutí a přestupků
důtka ředitele školy	za 35 zapomenutí a přestupků
2. stupeň z chování	za 50 zapomenutí a přestupků
3. stupeň z chování	za 55 zapomenutí a přestupků

2. stupeň

6. a 7. ročníky

napomenutí třídního učitele	za 15 zapomenutí a přestupků
třídní důtka	za 25 zapomenutí a přestupků
ředitelská důtka	za 30 zapomenutí a přestupků
2. stupeň z chování	za 45 zapomenutí a přestupků
3. stupeň z chování	za 50 zapomenutí a přestupků

8. a 9. ročníky

napomenutí třídního učitele	za 12 zapomenutí a přestupků
třídní důtka	za 20 zapomenutí a přestupků
ředitelská důtka	za 30 zapomenutí a přestupků
2. stupeň z chování	za 40 zapomenutí a přestupků
3. stupeň z chování	za 50 zapomenutí a přestupků

Při závažném porušení školního řádu je možné udělit kázeňské opatření okamžitě.

Stupně klasifikace

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování stanovené školním řádem

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák svým chováním porušuje pravidla stanovená školním řádem. Dopustí se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, nebo má více než 4 neomluvené hodiny v průběhu pololetí.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům školního řádu; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští opakovaně dalších přestupků, soustavně narušuje činnost kolektivu, nebo má více než 10 neomluvených hodin v průběhu pololetí.

Distanční vzdělávání

Během distančního způsobu vzdělávání se v následujících oblastech postupuje dle manuálů, metodických doporučení a nařízení Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva školství a Krajské hygienické stanice:

- způsob komunikace s dětmi a jejich zákonnými zástupci – MS Teams, Bakaláři, e-mail, telefon
- organizace vzdělávání distančním způsobem – rozvrh na dobu, kdy bude distanční vzdělávání probíhat
- omlouvání neúčasti na distančním způsobu výuky – povinnost omluvit dítě do 72 hodin v případě neúčasti na distančním vzdělávání, a to e-mailem nebo telefonem třídnímu učiteli
- hodnocení výsledků vzdělávání – využívat především hodnocení s formativní zpětnou vazbou, celkové hodnocení za pololetí známkou

Závěr

Všichni pracovníci jsou povinni jednat s dětmi tak, aby nebyla porušována Listina základních práv a svobod

Projednáno pedagogickou radou dne 18. 4. 2023

Platnost od 1. 9. 2023

ředitel školy

Příloha ŠVP

Péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb. (v platném znění) a vyhláškou č. 27/2016 Sb., (v platném znění) o vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními i dalšími odborníky. Samozřejmě je spolupráce výchovného poradce a učitelů s rodiči.

Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami zahrnuje především:

- individuální přístup k žákovi na základě doporučení školského poradenského pracoviště
- vytvoření podmínek k individuálnímu rozvoji vnitřního potenciálu žáka se speciálně vzdělávacími potřebami

Zajištění výuky předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP)

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálně vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět pomáhá zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispívá ke kvalitnímu vzdělávání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Předmět je zařazen jako forma intervence na základě platného doporučení školského poradenského zařízení. Škola poskytuje PSPP jako další formu péče o žáka ve škole (dříve označovaná jako „nápravy,„) Předmět nemá povahu povinné vyučovací hodiny. Žáci docházejí do reedukačních skupin vedených učiteli s kvalifikací pro práci se žáky se speciálně vzdělávacími potřebami.

Dyslexie – porucha čtení

Nácvik:

- poslechu, porozumění slyšeného
- tvarů jednotlivých písmen, zejména zrcadlově opačná nebo podobná písmena - psaná forma, tabulky, zvuk hlásek
- slabikování, slovních švů, spojování písmen ve slova
- čtení kratších celých slov, prevence záměny slov
- porozumění stavby slov, slovo rozložíme a opět složíme
- porozumění čtených slov - na slovo nahlížíme jako na celek, vysvětlíme význam slova, najdeme slova příbuzná, utvoříme s ním větu apod.
- čtení měkkých a tvrdých slabik, používáme kostky z měkkého a tvrdého materiálu,
- kartičky s barevně odlišenými "íčky" - čtení krátkých a dlouhých samohlásek,
- přehráváme délku slabiky, používáme zvukové signály, bzučák - čtení delších slov pomocí čtenářského okénka

Dysgrafie - porucha psaní

(grafické podoby písma)

Nácvik:

- správného úchopu psacího náčiní
- tvarů jednotlivých písmen, zejména zrcadlově opačná nebo vizuálně podobná písmena - psaná forma, tabulky, grafomotorická cvičení různé obtížnosti
- psaní do speciálních sešitů s dělenými linkami
- psaní zrcadlově podobných kratších slov, např. psát/spát
- psaní interpunkčních znamének
- prevence vynechávání krátkých slov, především předložek a spojek
- důsledná kontrola napsaného ze strany samotného žáka

Dysortografie – porucha pravopisu

Nácvik:

- délky samohlásek
- dodržování hranic mezi slovy v písemném projevu
- psaní měkkých a tvrdých slabik
- psaní skupin dě, tě, ně
- rozlišování některých hlásek a písmen, zejména sykavek
- psaní ostatních pravopisných jevů, doplňovací cvičení, používání kartiček s problematickými slovy

Dyskalkulie – porucha počítání (velmi nesnadno diagnostikovatelná)

Nácvik:

- rozlišování zrcadlově opačných a vizuálně podobných čísel

- psaní správných tvarů číslic
- rozlišování matematických operací (+, -, ·, :)
- názorné práce s velikostmi, tvary, barvami
- práce s počítadlem, tabulkou násobků, číselnou osou, čtvercovou sítí

Pomůcky:

- dyslektickou čítanku a další dyslektické texty
- dyslektické tabulky
- básničky, říkanky, logopedická cvičení
- cvičení podporující koncentraci pozornosti
- cvičení podporující zrakové rozlišování tvarů, písmen, slov, čísel, obrázků
- grafomotorická cvičení
- doplňovací pravopisná cvičení a kartičky
- vhodné počítačové programy
- pomůcky doporučené ŠPZ

Další péče ve škole o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami**Pedagogická intervence**

Dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v platném znění) slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, případně ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku. Současně je možné využít tuto dotaci pro práci s třídou nebo skupinou žáků. Žák dochází do skupiny na základně platného doporučení ŠPZ.